

Istungidokument

A9-0022/2022

8.2.2022

RAPORT

välissekkumise kohta kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse,
sealhulgas desinformatsiooni kohta
(2020/2268(INI))

Välissekkumist kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse,
sealhulgas desinformatsiooni käsitlev erikomisjon

Raportöör: Sandra Kalniete

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	54
VÄHEMUSE SEISUKOHT, MILLE ON FRAKTSIOONI THE LEFT NIMEL ESITANUD CLARE DALY	63
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	64
NIMELINE HÄÄLETUS.....	65

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

välissekkumise kohta kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni kohta (2020/2268(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige selle artikleid 7, 8, 11, 12, 39, 40, 47 ja 52,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, eelkõige selle artikleid 1 ja 2,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 21. detsembri 1965. aasta resolutsiooni 2131 (XX) „Deklaratsioon riikide siseasjadesse sekkumise lubamatuse ning nende sõltumatuse ja suveräänsuse kaitse kohta“,
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, eelkõige selle artikleid 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 ja 17, ning selle lisaprotokoll, eelkõige selle artiklit 3,
- võttes arvesse oma 23. novembri 2016. aasta resolutsiooni ELi strateegilise kommunikatsiooni kohta vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale¹ ning oma 13. märtsi 2019. aasta soovitus Euroopa välisteenistuse järelmeetmete kohta kaks aastat pärast Euroopa Parlamendi raportit, milles käsitleti ELi strateegilist kommunikatsiooni vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale²,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2018. aasta resolutsiooni küberkaitse kohta³,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 5. detsembri 2018. aasta ühisteatist „Väärinfovastane tegevuskava“ (JOIN(2018)0036) ning 14. juuni 2019. aasta ühisteatist „Aruanne väärinfovastase tegevuskava rakendamise kohta“ (JOIN(2019)0012),
- võttes arvesse talituste 23. juuni 2021. aasta ühist töödokumenti, mis käsitleb viiendat eduaruannet hübriidohtudega võitlemise 2016. aasta ühise raamistiku rakendamise kohta ning 2018. aasta ühisteatist „Vastupanuvõime tugevdamine ja suutlikkuse suurendamine võitluseks hübriidohtudega“ (SWD (2021)0729),
- võttes arvesse Euroopa demokraatia tegevuskava (COM(2020)0790),
- võttes arvesse komisjoni 3. detsembri 2020. aasta teatist „Euroopa meedia

¹ ELT C 224, 27.6.2018, lk 58.

² ELT C 23, 21.1.2021, lk 152.

³ ELT C 28, 27.1.2020, lk 57.

digikümnendil: tegevuskava taastumise ja ümberkujundamise toetamiseks“ (COM(2020)0784),

- võttes arvesse digiteenuste õigusakti paketti,
- võttes arvesse oma 20. oktoobri 2021. aasta reolutsiooni Euroopa meedia kohta digikümnendil: tegevuskava taastumise ja ümberkujundamise toetamiseks⁴,
- võttes arvesse 2018. aasta desinformatsiooni käsitlevat tegevusjuhendit ja 2021. aasta suuniseid desinformatsiooni tegevusjuhendi tugevdamise kohta (COM(2021)0262) ning audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa regulaatorasutuste rühma 2021. aasta oktoobris avaldatud soovitusi uue desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi kohta,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet 09/2021 „ELi mõjutav väärinfo: probleemiga tegeletakse, kuid seda ei ole veel lahendatud“,
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2020. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavusvõime kohta (COM(2020)0829) ja direktiivi kavandatud lisa,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. märtsi 2019. aasta määrust (EL) 2019/452, millega luuakse liitu tehtavate välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute raamistik⁵ (välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute määrus), ja 2020. aasta märtsi suuniseid välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute määrase kohta (C(2020)1981),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 16. detsembri 2020. aasta ühisteatist „ELi küberturvalisuse strateegia digikümnendi jaoks“ (JOIN(2020)0018),
- võttes arvesse rahvusvahelise õiguse komisjoni artikleid riikide vastutuse kohta rahvusvahelise õiguse rikkumise korral,
- võttes arvesse komisjoni 16. detsembri 2020. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2016/1148 (COM(2020)0823),
- võttes arvesse 2021. aasta märtsis esitatud ELi meetmepaketti 5G-võrkude turvalisuse tagamiseks,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrust (EL) 2019/881, mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013⁶,

⁴ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0428.

⁵ ELT L 79 I, 21.3.2019, lk 1.

⁶ ELT L 151, 7.6.2019, lk 15.

- võttes arvesse välissekkumist kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni käsitleva erikomisjoni (INGE) tellitud uuringuid, ülevaateid ja analüüse,
 - võttes arvesse Frances Haugeni kuulamist 8. novembril 2021, mille korraldas siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon koos teiste parlamendikomisjonidega,
 - võttes arvesse oma 7. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni ELi küberkaitsevõime olukorra kohta⁷,
 - võttes arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärgi ja eelkõige kestliku arengu 16. eesmärgi, mille eesmärk on edendada rahumeelseid ja kaasavaid ühiskondi, et saavutada kestlik areng,
 - võttes arvesse 2021. aasta kõne olukorrast Euroopa Liidus ja kavatsusavaldust,
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 10. septembri 2021. aasta aruannet „Meie ühine tegevuskava“,
 - võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. juuni 2020. aasta ühisteatist „Võitlus COVID-19 kohta levitatava väärinfoga – faktid selgeks“ (JOIN(2020)0008),
 - võttes arvesse nõukogu 15. novembri 2021. aasta otsust muuta oma Valgevene suhtes kehtestatud sanktsioonide režiimi, et laiendada loetellu kandmise kriteeriume isikutele ja üksustele, kes korraldavad Valgevene režiimi läbiviidavaid hübriidrünnakuid ja inimete ärakasutamist või aitavad sellele kaasa,
 - võttes arvesse oma 18. juuni 2020. aasta otsust välissekkumist kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas väärinfot käsitleva erikomisjoni moodustamise, vastutusala, liikmete arvu ja ametiaja kohta⁸, mis võeti vastu kodukorra artikli 207 alusel,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse välissekkumist kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni käsitleva erikomisjoni raportit (A9-0022/2022),
- A. arvestades, et välissekkumine kujutab endast liidu aluseks olevate universaalsete väärtuste ja põhimõtete, nagu inimväärikuse austamine, vabadus, võrdsus, solidaarsus, inimõiguste ja põhivabaduste järgimine, demokraatia ja õigusriik, tõsist rikkumist;
- B. arvestades, et välissekkumine, teabega manipuleerimine ja desinformatsioon on Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 11 sätestatud väljendusvabaduse ja teabevabaduse kuritarvitamine ning on ohuks nendele vabadustele ja õõnestav demokraatlikele protsessidele ELis ja selle liikmesriikides, näiteks vabade ja õiglaste valimiste korraldamisele; arvestades, et välissekkumise eesmärk on faktide

⁷ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0412.

⁸ ELT C 362, 8.9.2021, lk 186.

moonutamine ja väär esitamine, et paisutada kunstlikult ühekülgsed argumente, seada teave kahtluse alla, et madaldada poliitilist diskursust ja lõppkokkuvõttes õhustada usaldust valimissüsteemi ja seega ka demokraatliku protsessi enda vastu;

- C. arvestades, et igasugune välissekkumise ja teabega manipuleerimise vastane tegevus peab austama väljendusvabadust ja teabevabadust; arvestades, et Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametil (FRA) on oluline roll põhiõiguste, sealhulgas põhiõiguste harta artikli 11 järgimise hindamisel, et vältida ebaproportsionaalseid meetmeid; arvestades, et välissekkumise ja teabega manipuleerimise toimepanijad kuritarvitavad neid vabadusi enda huvides ning seetõttu on äärmiselt oluline tõhustada ennetavat võitlust välissekkumise ja teabega manipuleerimise vastu, kuna demokraatia sõltub inimeste teadlike otsuste tegemisest;
- D. arvestades, et tõendid näitavad, et pahatahtlikud ja autoritaarsed riiklikud ja valitsusvälised välisosalejad, nagu Venemaa, Hinn ja teised, kasutavad teabega manipuleerimist ja muid sekkumistaktikaid, et sekkuda ELi demokraatlikesse protsessidesse; arvestades, et need rünnakud, mis on osa hübriidsõja strateegiast ja kujutavad endast rahvusvahelise õiguse rikkumist, eksitavad ja petavad kodanikke ning mõjutavad nende hääletamiskäitumist, võimendavad lahkavusi tekitavaid arutelusid, lõhestavad, polariseerivad ja kasutavad ära ühiskondade haavatavust, propageerivad vaenukõnet, halvendavad haavatavate rühmade olukorda, kes langevad suurema tõenäosusega desinformatsiooni ohvriks, moonutavad demokraatlike valimiste ja rahvahääletuste usaldusväärust, külvavad usaldamatust riikide valitsuste, riigiasutuste ja liberaalse demokraatliku korra vastu ning nende eesmärk on destabiliseerida Euroopa demokraatiat ning need kujutavad endast seetõttu tõsist ohtu ELi julgeolekule ja suveräänsusele;
- E. arvestades, et välissekkumine on käitumismudel, mis ohustab või mõjutab negatiivselt väärtusi, demokraatlikke menetlusi, poliitilisi protsesse, riikide ja kodanike turvalisust ning suutlikkust tulla toime erakorraliste olukordadega; arvestades, et selline sekkumine on oma olemuselt manipuleeriv ning seda tehakse ja rahastatakse tahtlikult ja koordineeritult; arvestades, et sellise sekkumise eest vastutajad, sealhulgas nende vahendajad oma territooriumil ja väljaspool seda, võivad olla nii riiklikud kui ka valitsusvälised osalejad ning neid abistavad välissekkumisel sageli poliitilised kaasosalised liikmesriikides, kes saavad väliste strateegiate soodustamisest poliitilist ja majanduslikku kasu; arvestades, et välisosalejate poolt siseriiklike vahendajate kasutamine ja koostöö siseriiklike liitlastega hägustab piiri välis- ja siseriikliku sekkumise vahel;
- F. arvestades, et välissekkumise taktikaid võib olla mitmeid, sealhulgas desinformatsioon, teabe mahasurumine, sotsiaalmeediaplattformide, nende algoritmide, tingimuste ja reklaamisüsteemide manipuleerimine, küberründed, häkkimise ja lekitamise operatsioonid, et saada juurdepääs valijateabele ja häirida valimisprotsessi legitiimsust, ajakirjanike, teadlaste, poliitikute ja kodanikuühiskonna organisatsioonide liikmete ähvardamine ja ahistamine, varjatud annetused ja laenud erakondadele, konkreetseid kandidaate eelistavatele kampaaniatele, organisatsioonidele ja meediaväljaannetele, võlts- või asendusmeediaväljaanded ja -organisatsioonid, eliidi kaasamine ja värbamine, nn must raha, libaisikud ja -identiteedid, survestamine enesetsensuuriks, ajalooliste, usuliste ja kultuuriliste narratiivide kuritarvitamine, surve avaldamine haridus- ja

kultuuriasutustele, elutähtsa taristu kontrolli alla võtmine, ELis elavate välismaalaste survestatamine, rändajate ärakasutamine ning spionaaž; arvestades, et neid taktikaid kombineeritakse sageli suurema mõju saavutamiseks;

- G. arvestades, et teabega manipuleerimine ja desinformatsiooni levitamine võib teenida riiklike ja valitsusväliste osalejate ning nende vahendajate majandushuve ning luua majanduslik sõltuvus, mida saab ära kasutada poliitilistel eesmärkidel; arvestades, et maailmas, kus valitseb mittekineetiline rahvusvaheline konkurents, võib välissekkumine olla peamine vahend sihtrühma destabiliseerimiseks ja nõrgestamiseks või omaenda konkurentsieelise suurendamiseks mõjukanalite loomise, tarneahela sõltuvuste, väljapressimise või sundimise kaudu; arvestades, et desinformatsioon põhjustab otseselt ja kaudset majanduslikku kahju, mida ei ole süstemaatiliselt mõõdetud;
- H. arvestades, et väärinformatsioon on kontrollitav valetave, mille eesmärk ei ole kahju tekitada, samas kui desinformatsioon on kontrollitav vale- või eksitav tave, mida luuakse, esitatakse või levitatakse eesmärgiga tekitada kahju või avaldada potentsiaalselt kahjulikku mõju ühiskonnale üldsuse petmise teel või kavandatud majandusliku kasu eesmärgil;
- I. arvestades, et ELis on vaja kokku leppida ühised ja üksikasjalikud määratlused ja meetodika, et parandada ühist arusaamist ohtudest ning töötada välja asjakohased ELi standardid parema omistamise ja reageerimise jaoks; arvestades, et Euroopa välissteenistus on teinud selles valdkonnas märkimisväärset tööd; arvestades, et need määratlused peavad tagama kindla kaitse välissekkumise vastu ja inimõiguste austamise; arvestades, et äärmiselt oluline on teha asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel koostööd sarnaselt meeletatud partneritega välissekkumise ühtsetes määratlustes, et kehtestada rahvusvahelised normid ja standardid; arvestades, et EL peaks võtma juhtrolli selgete rahvusvaheliste reeglite kehtestamisel välissekkumise omistamise kohta;

Vajadus välissekkumise vastase kooskõlastatud strateegia järele

- J. arvestades, et välissekkumise katsed kogu maailmas suurenevad ning muutuvad süstemaatilisemaks ja keerukamaks, tuginedes tehisintellekti laialdasele kasutamisele ja omistatavuse vähenemisele;
- K. arvestades, et ELi ja selle liikmesriikide kohustus on kaitsta kõiki kodanikke ja taristuid ning oma demokraatlike süsteeme välissekkumise katsete eest; arvestades, et ELil ja selle liikmesriikidel näivad siiski puuduvat asjakohased ja piisavad vahendid, et neid ohte paremini ennetada, avastada, omistada, tõrjuda ja nende suhtes sanktsioone rakendada;
- L. arvestades, et paljud poliitikakujundajad ja kodanikud ei ole üldiselt teadlikud nende probleemide tegelikkusest, mis võib tahtmatult kaasa aidata täiendavate haavatavuste tekkimisele; arvestades, et desinformatsioonikampaaniate teema ei ole olnud Euroopa poliitikakujundajate päevakorras tähtsaimal kohal; arvestades, et INGE erikomisjoni kuulamised ja töö on aidanud kaasa nende küsimuste avalikule tunnistamisele ja kontekstualiseerimisele ning on edukalt kujundanud Euroopa arutelu välissekkumise üle; arvestades, et pikaajalised välised desinformatsiooniga seotud püüdlused on juba aidanud kaasa kohaliku desinformatsiooni esilekerkimisele;

- M. arvestades, et välissekkumise olukorra läbipaistev jälgimine reaalses institutsiooniliste asutuste ja sõltumatute analüütikute ja faktikontrollijate poolt, nende tegevuse tõhus koordineerimine ja teabevahetus on väga oluline, et võtta asjakohaseid meetmeid mitte ainult teabe andmiseks käimasolevate pahatahtlike rünnakute kohta, vaid ka nende vastu võitlemiseks; arvestades, et samasugust tähelepanu tuleb pöörata ühiskonna kaardistamisele ja selle kõige haavatavamate ning välise manipuleerimise ja desinformatsiooni suhtes kõige vastuvõtlikumate valdkondade kindlakstegemisele ning haavatavuse põhjustega tegelemisele;
- N. arvestades, et ELi kaitse esimene prioriteet, st ELi kodanike vastupanuvõime ja valmisolek välissekkumise ja teabega manipuleerimise suhtes, nõuab pikaajalist ja kogu ühiskonda hõlmavat lähenemisviisi, alustades haridusest ja suurendades teadlikkust probleemidest varajases etapis;
- O. arvestades, et haavatavuste tuvastamiseks, rünnakute avastamiseks ja nende neutraliseerimiseks on vaja koostööd ja omavahelist kooskõlastamist liikmesriikide haldustasandite ja sektorite vahel, ELi tasandil ja sarnaselt meelestatud riikide, samuti kodanikuühiskonna ja erasektori vahel; arvestades, et tungivald on vaja sünkroniseerida ohtude taju riikliku julgeolekuga;

Vastupanuvõime suurendamine olukorrateadlikkuse, meedia- ja infopädevuse, meedia mitmekesisuse, sõltumatu ajakirjanduse ja hariduse kaudu

- P. arvestades, et olukorrateadlikkus, kindlad demokraatlikud süsteemid, tugev õigusriik, elujõuline kodanikuühiskond, varajane hoiatamine ja ohu hindamine on esimesed sammud teabega manipuleerimise ja sekkumise vastu võitlemisel; arvestades, et hoolimata kõigist edusammudest, mida on tehtud välissekkumise teadvustamisel, ei ole paljud inimesed, sealhulgas poliitikakujundajad ja riigiametnikud, kes töötavad potentsiaalsetes sihtvaldkondades, ikka veel teadlikud välissekkumisega seotud võimalikest ohtudest ja sellest, kuidas nendega tegeleda;
- Q. arvestades, et kvaliteetne, kestlikult ja läbipaistvalt rahastatud ja sõltumatu uudismeedia ning professionaalne ajakirjandus on meedia vabaduse ja mitmekesisuse ning õigusriigi põhimõtete järgimise seisukohalt olulised ning seega demokraatia tugisambad ja desinformatsioonile parim vastumürk; arvestades, et mõned välisosalejad kasutavad ära Lääne meediavabadust desinformatsiooni levitamiseks; arvestades, et professionaalne meedia ning traditsiooniline ajakirjandus kui kvaliteetne teabeallikas seisavad digitaalajastul silmitsi keeruliste aegade; arvestades, et kvaliteetne ajakirjandusharidus ja -koolitus ELis ja väljaspool seda on vajalik, et tagada väärtuslikud ajakirjanduslikud analüüsid ja kõrged toimetamisnõuded; arvestades, et EL peab jätkama ajakirjanduse toetamist digikeskkonnas; arvestades, et teaduspõhisel kommunikatsioonil peaks olema tähtis roll;
- R. arvestades, et toimetuskultuuri sõltumatu avalik-õiguslik meedia on üldsusele kvaliteetsete ja erapooletute teabeteenuste pakkumisel ülioluline ja asendamatu ning seda tuleb kaitsta pahatahtliku kaaperdamise eest ja tugevdada kui desinformatsioonivastase võitluse alustala;
- S. arvestades, et eri sidusrühmad ja institutsioonid kasutavad välissekkumise analüüsimiseks erinevaid meetodikaid ja määratlusi, mis on kõik erinevalt arusaadavad,

ning arvestades, et need erinevused võivad takistada võrreldavat järelevalvet, analüüsi ja ohutase hindamist, mis raskendab ühist tegutsemist; arvestades, et ühise ohuanalüüsi parandamiseks on vaja ELi määratlust ja metoodikat;

- T. arvestades, et probleemi adekvaatseks lahendamiseks on vaja täiendada terminoloogiat, mis keskendub sisule, nagu liba-, vale-, või eksitavad uudised, väär- ja desinformatsioon, terminoloogiaga, mis keskendub käitumisele; arvestades, et see terminoloogia tuleks ühtlustada ja sellest tuleks hoolikalt kinni pidada;
- U. arvestades, et nii laste kui ka täiskasvanute meediapädevuse ja digikirjaoskuse alane koolitamine ning teadlikkuse suurendamine on olulised vahendid, et muuta kodanikud vastupanuvõimelisemaks teaberuumi sekkumise katsete suhtes ning vältida manipuleerimist ja polariseerumist; arvestades, et üldiselt on kõrge meediapädevuse tasemega ühiskonnad välissekkumise suhtes vastupanuvõimelisemad; arvestades, et ajakirjanduslikud töömeetodid, nagu konstruktiivne ajakirjandus, võivad aidata suurendada kodanike usaldust ajakirjanduse vastu;
- V. arvestades, et teabega manipuleerimine võib toimuda mitmes vormis, näiteks desinformatsiooni ja täielikult valede uudiste levitamine, faktide, narratiivide ja arvamuste moonutamine, teatud teabe või arvamuste varjamine, teabe kontekstist välja võtmine, inimeste tunnetega manipuleerimine, vaenukõne propageerimine, mõnede arvamuste propageerimine teiste arvelt ja inimeste ahistamine nende vaigistamiseks ja mahasurumiseks; arvestades, et teabega manipuleerimise üks eesmärk on tekitada kaos, et soodustada kodanike usalduse kaotust vanade ja uute kontrollijate vastu; arvestades, et väljendusvabaduse ning vaenukõne ja desinformatsiooni propageerimise vahel on õhkõrn piir, mida ei tohiks kuritarvitada;
- W. arvestades, et teiste hulgas on Aserbaidžaan, Hiina, Türgi ja Venemaa võtnud sihikule Euroopa Liidu ajakirjanikke ja opponente, näiteks Aserbaidžaaniga blogija ja opositsioonitegelase Mahammad Mirzali juhtum Nantes'is ja Türgi ajakirjaniku Erk Acareri juhtum Berliinis;
- X. arvestades, et on konkreetseid tõendeid selle kohta, et ELi demokraatlikud protsessid on võetud sihtmärgiks ja neisse sekkutakse desinformatsioonikampaaniatega, milles seatakse kahtluse alla demokraatlikud ideaalid ja põhiõigused; arvestades, et desinformatsioon, mis on seotud muu hulgas soo, LGBTIQ+, seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õigustega ning vähemustega, on desinformatsiooni vorm, mis ohustab inimõigusi, kahjustab digitaalseid ja poliitilisi õigusi, samuti selle sihtmärkide ohutust ja turvalisust, ning tekitab liikmesriikide vahel vaenulikkust ja ühtsusetust; arvestades, et valimiskampaaniate ajal kipuvad naissoost poliitilised kandidaadid olema ebaproportsionaalselt suures ulatuses seksistlike narratiivide sihtmärgiks, mis heidutab naisi osalemast demokraatlikes protsessides; arvestades, et nende desinformatsioonikampaaniate toimepanijad moodustavad traditsiooniliste või konservatiivsete väärtuste edendamise varjus strateegilised liidud kohalike partneritega, et saada juurdepääs kohalikule luureteabele, ja on väidetavalt saanud miljoneid eurosid välisrahastust;
- Y. arvestades, et riigiasutuste, ajakirjanike, arvamusiidrite ja erasektori kõrval on igal ühiskonna osal ja üksikisikul oluline roll desinformatsiooni tuvastamisel ja selle leviku

peatamisel ja ohustatud inimeste hoiatamisel oma keskkonnas; arvestades, et kodanikuühiskond, akadeemilised ringkonnad ja ajakirjanikud on juba andnud suure panuse üldsuse teadlikkuse suurendamisse ja ühiskonna vastupanuvõime suurendamisse, sealhulgas koostöös partnerriikide kolleegidega;

- Z. arvestades, et vähemuste häält esindavad kodanikuühiskonna organisatsioonid ja inimõiguste organisatsioonid kogu Euroopas on endiselt alarahastatud, hoolimata sellest, et nad täidavad teadlikkuse suurendamisel ja desinformatsiooni vastu võitlemisel üliolulist rolli; arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonidel peaksid olema piisavad vahendid, et nad saaksid täita välissekkumise mõju piiramisel oma osa;
- AA. arvestades, et kui desinformatsioon hakkab levima, on oluline, et usaldusväärsetest allikatest saadud faktidel põhinev teave oleks kergesti ja õigeaegselt kättesaadav;
- AB. arvestades, et on vaja kiiresti avastada välissekkumise rünnakud ja katsed infosfääriiga manipuleerida, et nende vastu võidelda; arvestades, et ELi luureandmete analüüs ja olukorrateadlikkus sõltuvad liikmesriikide valmisolekust teavet jagada; arvestades, et komisjoni president tegi ettepaneku kaaluda ELi ühise olukorrateadlikkuse keskuse loomist; arvestades, et preventatsioon ja ennetavad meetmed, sealhulgas ennetav paljastamine ja teabe ökosüsteemi hea seisund, on palju tõhusamad kui hilisem faktide kontrollimine ja paljastamine, mille ulatus on väiksem kui algsel desinformatsioonil; arvestades, et ELil ja selle liikmesriikidel puudub sellisteks meetmeteks praegu piisav võimekus; arvestades, et uued tehisintellektipõhised analüütilised tööriistad, nagu Leedu Debunk.eu, võivad aidata avastada rünnakuid, jagada teadmisi ja teavitada üldsust;
- AC. arvestades, et desinformatsioon õitseb nõrga või killustunud riiklike või ELi tasandi narratiivide keskkonnas, polariseeritud ja emotsionaalsetes aruteludes, kasutades ära ühiskonna ja üksikisikute nõrku kohti ja eelarvamusi, ning arvestades, et desinformatsioon moonutab avalikku arutelu valimiste ja muude demokraatlike protsesside ümber ning võib raskendada kodanike teadlike valikute tegemist;

Välissekkumine veebiplatvormide kaudu

- AD. arvestades, et veebiplatvormid võivad olla kergesti juurdepääsetavad ja taskukohased vahendid neile, kes tegelevad teabega manipuleerimise ja muu sekkumisega, näiteks vaenu õhutamise ja ahistamise, meie veebikogukondade tervise ja turvalisuse kahjustamise, oponentide vaigistamise, spionaaži või desinformatsiooni levitamisega; arvestades, et on tõestatud, et nende toimimine soodustab polariseerunud ja äärmuslike arvamusi faktipõhise teabe arvelt; arvestades, et platvormidel on omad huvid ja nad ei pruugi olla teabe töötlemisel neutraalsed; arvestades, et mõned veebiplatvormid saavad palju kasu süsteemist, mis võimendab lõhestumist, äärmuslust ja polariseerumist; arvestades, et veebiruum on muutunud meie demokraatia jaoks sama oluliseks kui füüsiline ruum ja seetõttu on vaja vastavaid reegleid;
- AE. arvestades, et platvormid on enneolematul ja probleemsel viisil kiirendanud ja süvendanud väär- ja desinformatsiooni levikut; arvestades, et veebiplatvormid kontrollivad teabe- ja reklaamivooge internetis, arvestades, et platvormid kavandavad ja kasutavad nende voogude kontrollimiseks algoritme, ning arvestades, et platvormid ei ole läbipaistvad, neil puudub asjakohane kord isikusamasuse kontrollimiseks, nad kasutavad ebaselget ja ebamäärast terminoloogiat ja jagavad väga vähe või üldse mitte

mingit teavet nende algoritmide kavandamise, kasutamise ja mõju kohta; arvestades, et veebiplatvormide algoritmide sõltuvust tekitav komponent on tekitanud tõsise rahvatervise probleemi, millega tuleb tegeleda; arvestades, et veebiplatvormid peaksid vastutama oma teenuste kahjulike mõjude eest, kuna mõned platvormid olid teadlikud puudustest oma algoritmides – eelkõige nende rollist lahkarvamusi tekitava sisu levitamisel – , kuid ei ole maksimaalse kasumi saavutamise nimel neid lahendanud, nagu avastasid rikkumisest teatajad;

- AF. arvestades, et toimuvad sekkumised ja teabega manipuleerimise kampaaniad, mis on suunatud kõigi COVID-19 leviku vastaste meetmete, sealhulgas vaktsineerimise vastu kogu ELis, ning veebiplatvormid ei ole suutnud koordineerida oma jõupingutusi nende ohjeldamiseks ja võivad olla isegi aidanud nende levikule kaasa; arvestades, et selline desinformatsioon võib olla eluohtlik, kui see takistab inimesi vaktsineerimast või propageerib valeravi; arvestades, et pandeemia on süvendanud süsteemset võitlust demokraatia ja autoritaarsuse vahel, ajendades autoritaarseid riiklikke ja valitsusväliseid osalejaid, nagu Hiina ja Venemaa, kasutama oma püüdlustes destabiliseerida oma demokraatlikke vasteid laia valikut avalikke ja varjatud vahendeid; arvestades, et Facebooki dokumendid on paljastanud, et platvormid ei suuda võidelda vaktsiinidega seotud desinformatsiooni, sealhulgas ingliskeelse desinformatsiooni vastu; arvestades, et vaktsiinidega seotud muu kui ingliskeelse desinformatsiooni puhul on olukord veelgi halvem; arvestades, et see probleem puudutab kõiki platvorme;
- AG. arvestades, et arvukad ELis registreeritud kauplejad müüvad mitteautentseid meeldimisi, jälgijaid, kommentaare ja jagamisi kõigile osalejatele, kes soovivad oma nähtavust internetis kunstlikult suurendada; arvestades, et selliste teenuste seaduslikku kasutamist on võimatu tuvastada, samas kui kahjulike kasutusviiside hulka kuuluvad valimiste ja muude demokraatlike protsessidega manipuleerimine, pettuste propageerimine, negatiivsete hinnangute postitamine konkurentide toodetele, reklaamijate petmine ja võltsavalikkuse loomine, kusjuures viimase kaudu kujundatakse vestlust, korraldatakse isiklikke rünnakuid ja paisutatakse teatud seisukohti, mis ei saaks muidu tähelepanu; arvestades, et välismaised režiimid, nagu Venemaa ja Hiina, kasutavad neid veebipõhiseid vahendeid massiliselt, et mõjutada avalikku arutelu Euroopa riikides; arvestades, et desinformatsioon võib destabiliseerida Euroopa demokraatiat;
- AH. arvestades, et sotsiaalmeediaplatformid, digiseadmed ja -rakendused koguvad ja säilitavad iga kasutaja kohta tohutul hulgal väga üksikasjalikke ja sageli tundlikke isikuandmeid; arvestades, et selliseid andmeid saab kasutada käitumistendentside ennustamiseks, kognitiivsete eelarvamuste tugevdamiseks ja otsustusprotsessi suunamiseks; arvestades, et selliseid andmeid kasutatakse ära kaubanduslikel eesmärkidel; arvestades, et andmete lekkimist juhtub pidevalt ja see kahjustab selliste lekte ohvrite turvalisust ning andmeid võidakse müüa mustal turul; arvestades, et sellised andmebaasid võivad olla kullaaugud pahatahtlike osalejate jaoks, kes soovivad sihikule võtta rühmi või üksikisikuid;
- AI. arvestades, et üldiselt on platvormid üles ehitatud tagama, et andmete mittejagamise valimine on mitteintuitiivne, tülikas ja aeganõudev võrreldes andmete jagamise valimisega;

- AJ. arvestades, et veebiplatvormid on integreeritud enamikesse meie elu osadesse ja platvormidel levitav teave võib avaldada suurt mõju meie mõtlemisele ja käitumisele, näiteks kui tegemist on hääletuseelistuse või -käitumisega, majanduslike või sotsiaalsete valikutega ja teabeallikate valikuga, ning arvestades, et need avaliku tähtsusega otsustavad valikud on praegu tegelikult seatud sõltuvusse eraettevõtete ärielistest huvidest;
- AK. arvestades, et algoritmide hooldusmehhanismid ja sotsiaalmeedia platvormide muud funktsioonid on loodud maksimaalse kaasatuse saavutamiseks; arvestades, et nende funktsioonide puhul on korduvalt teatatud polariseeriva, radikaliseeriva ja diskrimineeriva sisu propageerimisest ning kasutajate hoidmisest sarnaselt mõtlevates ringkondades; arvestades, et see viib pigem platvormi kasutajate järkjärgulise radikaliseerumiseni ning sellega muudetakse kollektiivse arutelu protsessid tingimuslikuks ja rikutakse neid, mitte ei kaitsta demokraatlikke protsesse ja üksikisikuid; arvestades, et platvormide kooskõlastamata tegevus on toonud kaasa lahknevusi nende tegevuses ja lasknud desinformatsioonil levida ühelt platvormilt teisele; arvestades, et polariseeriva teabe levitamisega raha teenimise ärimudel ja algoritmide väljatöötamine muudab platvormid vaenulike välisosalejate jaoks lihtsaks manipuleerimise sihtmärgiks; arvestades, et sotsiaalmeedia platvormid võiks ehitada üles teisiti, et edendada tervemat avalikku veebikeskkonda;
- AL. arvestades, et süvavõltsitud audio- ja audiovisuaalsete materjalide loomine muutub taskukohaste ja hõlpsasti kasutatavate tehnoloogiate tulekuga üha lihtsamaks ning selliste materjalide levik on üha suurenev probleem; arvestades, et praegu läheb siiski 90 % uuringutest süvavõltsingute arendamisele ja ainult 10 % nende avastamisele;
- AM. arvestades, et sellised iseregulatsioonisüsteemid nagu 2018. aasta desinformatsiooni käsitlev tegevusjuhend on toonud kaasa edusamme; arvestades siiski, et platvormide heale tahtele tuginemine ei toimi ega ole tõhus ning on andnud vähe sisukaid andmeid nende üldise mõju kohta; arvestades, et lisaks on platvormid võtnud erineva ulatuse ja mõjuga individuaalseid meetmeid, mis tõid kaasa tagauksed, mille kaudu sisu võib levida mujal, vaatamata sellele, et see on eemaldatud; arvestades, et selleks, et tegevusjuhendil oleks veebikeskkonnale piisav mõju, on vaja selgeid reegleid ja sanktsioone;
- AN. arvestades, et Euroopa demokraatia tegevuskava eesmärk on tugevdada 2018. aasta tegevusjuhendit ja koos digiteenuste õigusaktiga kujutab see endast loobumist isereguleerimisest ning selle eesmärk on näha kasutajate jaoks ette rohkem tagatisi ja kaitsemeetmeid, suurendades autonoomiat ja ületades pakutavate teenustega seoses passiivsuse, võttes kasutusele meetmed, millega nõutakse ettevõtetest suuremat läbipaistvust, ja kehtestades platvormidele rohkem kohustusi;
- AO. arvestades, et praegused meetmed desinformatsioonikampaaniate vastu veebiplatvormidel ei ole tõhusad ega heidutavad ning võimaldavad platvormidel jätkata diskrimineeriva või pahatahtliku sisu propageerimist;
- AP. arvestades, et platvormid pühendavad nii vähemlevinud keelte kui ka laialt levinud muude keelte kui inglise keele puhul sisuhaldusele oluliselt vähem ressursse kui ingliskeelsele sisule;

- AQ. arvestades, et platvormide kaebuste esitamise ja apellatsiooniprotsessid on üldiselt ebapiisavad;
- AR. arvestades, et viimastel kuudel on mitmed suured osalejad järginud tsensuurieskirju, näiteks Venemaa parlamendivalimiste ajal 2021. aasta septembris, kui Google ja Apple eemaldasid oma Venemaa poodidest Smart Votingi rakendused;
- AS. arvestades, et läbipaistvuse puudumine seoses platvormide algoritmiliste valikutega muudab võimatuks platvormide väidete valideerimise selle kohta, mida nad teevad ja milline on nende tegevuse mõju teabega manipuleerimise ja sekkumise vastu võitlemisel; arvestades, et nende iga-aastastes enesehindamistes avaldatud jõupingutuste teatatud mõju ja nende tegeliku tulemuslikkuse vahel esineb lahknevusi, nagu nähtub hiljutistest Facebooki dokumentidest;
- AT. arvestades, et suunatud reklaami läbipaistmatus toob kaasa olukorra, kus mainekate kaubamärkide, mõnikord isegi avaliku sektori asutuste internetireklaam satub massiliselt veebisaitidele, mis sisaldavad terrorismile õhutavat ning vaenukõnet ja desinformatsiooni sisaldavat sisu, rahastades nende kasvu ilma reklaamijate teadmata või nõusolekuta;
- AU. arvestades, et veebireklaami turgu kontrollivad vähesed suured reklaamitehnoloogia (Ad Tech) ettevõtted, kes jagavad turu omavahel ära, seejuures on suurimad osalejad Google ja Facebook; arvestades, et turu suur kontsentreerumine mõnele ettevõttele on seotud tugeva jõu tasakaalustamatusega; arvestades, et klõpsulõksumeetodite kasutamine ja nende vähese osalejate võim otsustada, millist sisu monetariseeritakse ja millist mitte, kuigi algoritmides, mida nad kasutavad, ei suudeta teha vahet desinformatsiooni reklaamimise ja tavalise uudistesisu vahel, kujutavad endast ohtu mitmekesisele meediale; arvestades, et suunatud reklaamiturul on suurel määral läbipaistmatus; arvestades, et reklaamitehnoloogia ettevõtted sunnivad kaubamärke võtma enda peale süü reklaamiettevõtete hooletuse eest reklaamide paigutamise kohtade jälgimisel;

Elutähtis taristu ja strateegilised sektorid

- AV. arvestades, et elutähtsat taristut ähvardavate ohtude ohjamine, eriti kui see on osa sünkroniseeritud, pahatahtlikust hübriidstrateegiast, nõuab kooskõlastatud, ühiseid jõupingutusi eri sektorites, eri tasanditel – ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil – ja eri aegadel;
- AW. arvestades, et komisjon on teinud ettepaneku uue direktiivi kohta, et suurendada ELis hädavajalikke teenuseid osutavate kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavust, mis sisaldab elutähtsate taristute uute liikide loetelu ettepanekut; arvestades, et teenuste loetelu esitatakse direktiivi lisas;
- AX. arvestades, et tööjaotuse ja tootmisahelate kasvav üleilmastumine on toonud kaasa tootmise ja oskuste puudujäägid põhisektorites kogu liidus; arvestades, et selle tulemuseks on ELi suur impordisõltuvus paljudest välismaalt pärit olulistest toodetest ja põhivaradest, millel võivad olla sisseehitatud haavatavused; arvestades, et tarneahela vastupanuvõime peaks olema üks ELi otsustajate prioriteete;

- AY. arvestades, et välismaised otseinvesteeringud – kolmandate riikide ja välisettevõtete investeeringud – ELi strateegilistesse sektoritesse, aga ka naabruspiirkondadesse, nagu Lääne-Balkani riigid, eelkõige kriitilise tähtsusega struktuuride omandamine Hiina poolt, on viimastel aastatel üha enam muret tekitanud, arvestades kaubanduse ja julgeoleku vahelise seose kasvavat tähtsust; arvestades, et need investeeringud kujutavad endast majandusliku sõltuvuse tekkimise ohtu ning toovad kaasa teadmiste kadumise peamistes tootmis- ja tööstussektorites;
- AZ. arvestades, et ELi avatud strateegiline autonoomia nõuab kontrolli Euroopa strateegilise taristu üle; arvestades, et komisjon ja liikmesriigid on väljendanud üha suuremat muret tehnoloogia ja taristu turvalisuse ja kontrolli pärast Euroopas;

Välissekkumine valimisprotsesside ajal

- BA. arvestades, et pahatahtlikud osalejad, kes püüavad sekkuda valimisprotsessidesse, kasutavad ära meie ühiskonna avatust ja pluralismi kui strateegilist haavatavust, et rünnata demokraatlikke protsesse ning ELi ja selle liikmesriikide vastupanuvõimet; arvestades, et välissekkumine muutub ohtlikumaks just valimisprotsesside kontekstis, kui kodanikud osalevad uuesti ja suuremal määral tavapoliitika valdkonnas;
- BB. arvestades, et välise valimisprotsessidesse sekkumise eripära ja sellega seoses uute tehnoloogiate kasutamine ning selle võimalikud tagajärjed kujutavad endast demokraatia jaoks eriti kardetavat ohtu; arvestades, et välissekkumine valimisprotsessidesse ulatub sotsiaalmeedia nn infosõjast palju kaugemale, eelistades konkreetseid kandidaate, et häkkida ja võtta sihtmärgiks andmebaasid ning saada juurdepääs registreeritud valijate teabele, ning sekkudes otseselt valimisprotsessi normaalsesse toimimisse, konkurentsi ja legitiimsusesse; arvestades, et välissekkumise eesmärk on tekitada kahtlusi, ebakindlust ja usaldamatust ning mitte ainult muuta valimiste tulemusi, vaid muuta kogu valimisprotsess õigustühiseks;

Poliitilise tegevuse varjatud rahastamine välisosalejate ja -rahastajate poolt

- BC. arvestades, et usaldusväärsed tõendid näitavad, et välisosalejad on varjatud rahastamistoimingute kaudu aktiivselt sekkunud ELi ja selle liikmesriikide demokraatlikku toimimisse, eriti valimiste ja referendumite ajal;
- BD. arvestades, et näiteks Venemaa, Hiina ja teised autoritaarsed režiimid on suunanud üle 300 miljoni USA dollari 33 riiki, et sekkuda demokraatlikesse protsessidesse, ning et teised osalejad, nagu Iraan ja Venezuela ning Lähis-Idas ja USA paremäärmuslased, on olnud varjatud rahastamisega seotud; arvestades, et see suundumus on selgelt kiirenev; arvestades, et pooled neist juhtumitest on seotud Venemaa tegevusega Euroopas; arvestades, et korrupsioon ja ebaseaduslik rahapesu on üks autoritaarsetest kolmandatest riikidest pärineva poliitilise rahastuse allikaid;
- BE. arvestades, et välisrahastajate poolt läbipaistmatul viisil loodud mediavahendid koguvad ülimalt tõhusalt suurel arvul jälgijaid ja tekitavad kaasatust;
- BF. arvestades, et nende toimingutega rahastatakse äärmuslikke, populistlikke ja Euroopa-vastaseid erakondi ning teatavaid muid erakondi ja üksikisikuid või liikumisi, kelle eesmärk on süvendada ühiskonna killustatust ning õõnestada Euroopa ja riiklike

ametiasutuste legitiimsust; arvestades, et see on aidanud suurendada nende erakondade või liikumiste ulatust;

- BG. arvestades, et Venemaa otsib kontakte erakondade, isikute ja liikumistega, et kasutada ELi institutsioonide osalejaid Venemaa seisukohtade ja asendusvalitsuste õiguspäraseks tunnistamiseks, lobitööks sanktsioonide leevendamiseks ja rahvusvahelise isolatsiooni tagajärgede leevendamiseks; arvestades, et sellised erakonnad nagu Austria Freiheitliche Partei Österreichs, Prantsusmaa Rassemblement National ja Itaalia Lega Nord on sõlminud koostöölepingud Venemaa presidendi Vladimir Putini parteiga Ühtne Venemaa ning seisavad nüüd silmitsi meedias esitatud väidetega, et nad on valmis Venemaalt poliitilist rahastamist vastu võtma; arvestades, et ka teistel Euroopa erakondadel, nagu Saksamaa Alternative für Deutschland (AfD), Ungari Fidesz ja Jobbik ning Ühendkuningriigi Brexiti parteil on väidetavalt tihedad kontaktid Kremliga, ning AfD ja Jobbik on samuti töötanud Kremli kontrollitud valimistel, näiteks Donetskis ja Luganskis Ida-Ukrainas nn valimisvaatlejatena, et jälgida ja seadustada Venemaa toetatud valimisi; arvestades, et leiud Venemaa ametnike tihedate ja korrapäraste kontaktide kohta Hispaania katalaani separatistide rühma esindajatega ja Brexiti EList lahkumise kampaania suurima erasektori rahastajaga nõuavad põhjalikku uurimist, ning need on osa Venemaa laiemast strateegiast kasutada iga võimalust diskursustega manipuleerimiseks, et suurendada destabiliseerimist;
- BH. arvestades, et Euroopa Nõukogu riikide korrupsioonivastane ühendus (GRECO) ja Veneetsia komisjon on juba andnud laiaulatuslikud soovitused välisosalejate võimaliku sekkumise vähendamiseks poliitilise rahastamise kaudu;
- BI. arvestades, et valimisseadused, eelkõige poliitilise tegevuse rahastamist käsitlevad sätted, ei ole ELi tasandil piisavalt hästi kooskõlastatud ja annavad seetõttu välisosalejatele võimaluse kasutada läbipaistmatuid rahastamismeetodeid; arvestades, et poliitiliste annetuste õiguslik määratlus on liiga kitsas, võimaldades Euroopa Liidus anda mitterahalisi välistoetusi;
- BJ. arvestades, et poliitilise internetireklaami suhtes ei kohaldata mõnes liikmesriigis traditsioonilise poliitilise reklaami eeskirju; arvestades, et veebipõhist poliitilist reklaami iseloomustab tõsine läbipaistvuse puudumine, mis teeb reguleerimisasutuste jaoks võimatuks jõustada kululimiite ja hoida ära ebaseaduslikke rahastamisallikaid, millel võivad olla meie valimissüsteemide usaldusväärse jaoks katastroofilised tagajärjed;
- BK. arvestades, et rahastamise läbipaistmatus loob tingimused korrupsioonile, mis välisrahastamise ja -investeeringutega sageli kaasneb;
- BL. arvestades, et 22. oktoobri 2014. aasta määrus (EL, Euratom) nr 1141/2014, mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist⁹, vaadatakse läbi, et saavutada poliitilise tegevuse rahastamise puhul suurem läbipaistvus;
- BM. arvestades, et poliitiliste sihtasutuste roll on viimastel aastatel kasvanud, kusjuures

⁹ ELT L 317, 4.11.2014, lk 1.

enamikul juhtudel on neil poliitikas ja demokraatia tugevdamisel positiivne roll, kuid mõnel juhul võivad nad muutuda pahatahtlike rahastamisvormide ja kaudse sekkumise jaoks ettearvamatumaks tööriistaks;

BN. arvestades, et kaasaegseid tehnoloogiaid ja digitaalseid varasid, nagu krüptovaluutat, kasutatakse poliitiliste osalejate ja erakondade ebaseaduslike finantstehingute varjamiseks;

Küberturvalisus ja vastupidavus küberrünnete vastu

BO. arvestades, et küberrünnete ja vaenulike riiklike ja valitsusväliste osalejate juhitud küberintsidentide arv on viimastel aastatel suurenenud; arvestades, et mitmed küberründed, näiteks ülemaailmsed harpuunimise meilikampaaniad, mis on suunatud vaktsiinide säilitamise strateegiliste struktuuride vastu ja küberründed Euroopa Raviameti (EMA), Euroopa Pangandusjärelevalve, Norra parlamendi ja lugematute teiste üksuste vastu, on jälgi ajades omistatud riigi toetatud häkkerite rühmadele, mis on peamiselt seotud Venemaa ja Hiina valitsustega;

BP. arvestades, et Euroopa Liit on pühendunud kehtiva rahvusvahelise õiguse kohaldamisele küberruumis, eelkõige ÜRO harta kohaldamisele; arvestades, et pahatahtlikud välisosalejad kasutavad ära tugeva rahvusvahelise õigusraamistiku puudumist kübervaldkonnas;

BQ. arvestades, et liikmesriigid on suurendanud koostööd küberkaitse valdkonnas alalise struktureeritud koostöö raames, sealhulgas luues küberturbe kiirreageerimisrühmad; arvestades, et Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi tööprogrammides on käsitletud luureteavet, turvalist sidet ja küberkaitset; arvestades, et praegune suutlikkus küberohtude vastu võitlemiseks on piiratud inim- ja finantsressursside nappuse tõttu, näiteks sellistes kriitilistes struktuurides nagu haiglad; arvestades, et EL on võtnud kohustuse investeerida programmi „Digitaalne Euroopa“¹⁰ raames 1,6 miljardit eurot avaliku halduse, ettevõtete ja üksikisikute reageerimissuutlikkuse ja küberturvalisuse vahendite kasutuselevõtmisesse ning avaliku- ja erasektori koostöö arendamisse;

BR. arvestades, et ELi kübervaldkonna suutlikkuse ja strateegiate lüngad ja killustatus on muutumas üha suuremaks probleemiks, nagu on märkinud Euroopa Kontrollikoda¹¹; arvestades, et 2019. aasta mais loodud ELi küberdiplomaatia meetmete kogum on näidanud, et ELi ühine diplomaatiline reageerimine pahatahtlikule kübertegevusele loob lisaväärtust; arvestades, et 30. juulil 2020 otsustas nõukogu esimest korda kehtestada piiravad meetmed üksikisikute, üksuste ja asutuste suhtes, kes on seotud mitmesuguste küberrünnetega;

BS. arvestades, et välisriikide osalejad on kasutanud ulatuslikke ja ebaseaduslikke jälgimisprogramme, nagu Pegasus, ajakirjanike, inimõiguste aktivistide, akadeemikute, valitsusametnike ja poliitikute, sealhulgas Euroopa riigipeade vastu; arvestades, et

¹⁰ <https://www.consilium.europa.eu/et/policies/cybersecurity/>

¹¹

https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_CYBERSECURITY/BRP_CYBERSECURITY_ET.pdf

liikmesriigid on kasutanud ka jälgimiseks mõeldud nuhkvara;

ELi liikmesriikide, institutsioonide, ametite, delegatsioonide ja missioonide kaitse

- BT. arvestades, et ELi institutsioonide ning ka nende missioonide ja operatsioonide detsentraliseeritud ja rahvusvahelisest iseloomust tulenevalt on need üha sagedamini sihtmärgiks, mida kasutavad pahatahtlikud välisjõud, kes soovivad ELis erimeelsusi külvata; arvestades, et ELi institutsioonides puudub üldine julgeolekukultuur, hoolimata asjaolust, et on selged eesmärgid; arvestades, et Euroopa Parlamendil kui demokraatlikult valitud ELi institutsioonil on spetsiifilisi probleeme; arvestades, et mitmed juhtumid on näidanud, et ELi institutsioonid on võõra sisseimbumise vastu nõrgalt kaitstud; arvestades, et tagada tuleks ELi töötajate ohutus;
- BU. arvestades, et vaja on kasutusele võtta tugevad ja sidused kriisihjemenetlused; arvestades, et töötajate valmisoleku parandamiseks tuleks võimaldada lisakoolitust;
- BV. arvestades, et viimasel ajal on mitmed ELi institutsioonid sattunud küberrünnete sihtmärgiks, mis rõhutab tugeva institutsioonidevahelise koostöö vajadust, et küberründeid avastada ja jälgida ning nende toimumise ajal teavet jagada ja/või püüda neid ennetada, muu hulgas ELi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonide ja operatsioonide käigus; arvestades, et EL ja selle liikmesriigid peaksid regulaarselt korraldama ühisõppusi, et tuvastada nõrku kohti ja võtta vajalikke meetmeid;

Globaalsete toimijate sekkumine eliidi sidumise, diasporaade, ülikoolide ja kultuurisündmuste kaudu

- BW. arvestades, et autoritaarsete välisriikide riigi kontrolli all olevad riigi- või eraettevõtted on palganud või koopteerinud mitmeid poliitikud, sealhulgas endisi kõrgetasemelisi Euroopa poliitikuid ja ametnikke nende teadmiste tõttu ning seda tehakse ELi ja selle liikmesriikide kodanike huvide arvelt;
- BX. arvestades, et mõni riik on eliidi sidumisel ja koopteerimisel olnud eriti aktiivne, eelkõige Venemaa ja Hiina, aga ka Saudi Araabia ja teised Pärsia lahe äärsed riigid, kusjuures näiteks Saksamaa endine kantsler Gerhard Schröder ja Soome endine peaminister Paavo Lipponen on mõlemad liitunud Gazpromiga, et kiirendada Nord Stream 1 ja 2 rakendamismenetlemist, Austria endine välisminister Karin Kneissl on Rosnefti juhatuse liige, Prantsusmaa endine peaminister François Fillon on Zarubejnefti juhatuse liige, Prantsusmaa endine peaminister Jean-Pierre Raffarin on aktiivselt tegelenud Hiina huvide edendamisega Prantsusmaal, Tšehhi endine volinik Štefan Füle on töötanud ettevõttes CEFC China Energy, Soome endine peaminister Esko Aho on nüüd Vene SberBanki juhatuses, endine Euroopa Parlamendiga suhete eest vastutav Prantsusmaa minister Jean-Marie Le Guen on Huawei France'i direktorite nõukogu liige, Belgia endine peaminister Yves Leterme on Hiina investeerimisfondi ToJoy kaasesimees ning paljud teised kõrged poliitikud ja ametnikud täidavad samalaadseid rolle;
- BY. arvestades, et majandusliku lobitöö strateegiaid on võimalik siduda välissekkumise

eesmärkidega; arvestades, et vastavalt OECD aruandele lobitöö kohta 21. sajandil¹² on välismõjusid käsitlevad reeglid kehtestatud ainult USAs, Austraalias ja Kanadas; arvestades, et õiguslikult siduvates reeglites ja ELi lobiregistri täitmise tagamises on suuri puudujääke, mistõttu on võimatu jälgida väljastpoolt ELi tulevat lobitööd; arvestades, et praegu puudub võimalus jälgida ELi liikmesriikides neid lobitööponnistusi, millega tahetakse mõjutada seadusandlust ja välispoliitikat Euroopa Ülemkogu kaudu; arvestades, et ELi lobitööreeglid keskenduvad peamiselt vahetule kontaktile ega võta arvesse Brüsselis tehtava lobitöö ökosüsteemi tervikuna ja selle eri tüüpe; arvestades, et sellised riigid nagu Hiina ja Venemaa, aga ka Katar, Araabia Ühendemiraadid ja Türgi on suurelt investeerinud lobitööponnistustesse Brüsselis;

- BZ. arvestades, et püüded ära kasutada ELi territooriumil elavaid kaitsetumaid rühmi, sealhulgas rahvusvähemusi ja diasporaad, on oluline osa välissekkumise strateegiast;
- CA. arvestades, et riikide tasandi jõud, nagu Venemaa, Hiina ja vähemal määral ka Türgi valitsus, on püüdnud oma mõju suurendada, luues ja kasutades liikmesriikides oma kultuuri- ja haridusinstituute (nt toetuste ja stipendiumide kaudu) ning usuasutusi strateegilistes pingutustes destabiliseerida Euroopa demokraatiat ning laiendada kontrolli Ida- ja Kesk-Euroopa üle; arvestades, et Venemaa on vene rahvusvähemuse väidetavat keerulist olukorda kasutanud ettekäändena otseseks sekkumiseks kolmandates riikides;
- CB. arvestades, et on tõendeid Venemaa sekkumise ja veebiteabega manipuleerimise kohta paljudes liberaalse demokraatliku korraga riikides üle maailma, sealhulgas seoses Brexiti referendumiga Ühendkuningriigis ning presidendivalimistega Prantsusmaal ja USAs, ning tegeliku toetuse kohta äärmuslikele, populistlikele ja ELi-vastastele parteidele ning teatavatele muudele erakondadele ja üksikisikutele kogu Euroopas, sealhulgas Prantsusmaal, Saksamaal, Itaalias ja Austrias; arvestades, et on vaja rohkem toetada teadust ja haridust, et mõista välismaise sekkumise täpset mõju konkreetsetele sündmustele, nagu Brexit ja Trumpi presidendiks valimine 2016. aastal;
- CC. arvestades, et Vene riigi kontrolli all olevad läänes asuvad Sputnik ja RT võrgud, mis on seotud lääne meediaga ning kuuluvad täielikult või osaliselt Venemaa ja Hiina juriidilistele isikutele ja üksikisikutele, tegelevad aktiivselt liberaalsete demokraatlike riikide vastase desinformatsiooniga; arvestades, et Venemaa viljeleb ajaloo revideerimist, püüdes ümber kirjutada Nõukogude Liidu kuritegude ajalugu ja õhutada nõukogude nostalgiat sellele vastuvõtlike Kesk- ja Ida-Euroopa elanike seas; arvestades, et Kesk- ja Ida-Euroopa rahvusringhäälinguorganisatsioonidel on raske konkureerida venekeelse telesisuga, mida rahastab Venemaa valitsus; arvestades Hiina ja välismeedia vahelise tasakaalustamata koostöö riski, võttes arvesse, et Hiina meedia on Hiina kommunistliku partei häälekandja nii kodu- kui ka välismaal;
- CD. arvestades, et üle maailma on avatud üle 500 Konfutsiuse keskuse, sealhulgas umbes 200 Euroopas, ning Hiina kasutab Konfutsiuse instituute ja Konfutsiuse klasse ELis sekkumisvahendina; arvestades, et akadeemiline vabadus on Konfutsiuse instituutides tõsiselt piiratud; arvestades, et ülikoolid ja haridusprogrammid on (eelkõige Hiina või

¹² Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, *Lobbying in the 21st Century: Transparency, Integrity and Access*, 2021, OECD Publishing, Pariis, kättesaadav aadressil: <https://doi.org/10.1787/c6d8eff8-en>

Katari) suure välisrahastuse objekt – näiteks Fudani ülikool Budapestis;

- CE. arvestades, et ELil puuduvad praegu vajalikud vahendid eliidi sidumise ja mõjukanalite loomise vastu võitlemiseks, sealhulgas ELi institutsioonides; arvestades, et olukorrateadlikkuse suurendamise suutlikkus ja vastuluurevahendid on ELi tasandil endiselt napid ning sõltuvad suurel määral riigi tasandi toimijate valmisolekust teavet jagada;

Heidutus, süüteo omistamine ja kollektiivsed vastumeetmed, kaasa arvatud sanktsioonid

- CF. arvestades, et ELil ja selle liikmesriikidel ei ole praegu konkreetset sanktsioonirežiimi välisriikide toimijate korraldatava välissekkumise ja desinformatsioonikampaaniate suhtes, mis tähendab, et need toimijad võivad kindlalt eeldada, et nende ELi vastu suunatud destabiliseerimiskampaaniad ei too kaasa mingeid tagajärgi;
- CG. arvestades, et desinformatsiooni- ja propagandarünnakute selge omistamise tagamine, sealhulgas toimepanijate, nende sponsorite ja nende taotletavate eesmärkide avalik nimetamine ning nende rünnakute sihtrühmale avalduva mõju hindamine on esimesed sammud tõhusa kaitse tagamiseks selliste tegude vastu;
- CH. arvestades, et EL peaks tugevdama oma heidutusvahendeid ning omistamisvahendeid, mis võimaldaksid määratleda ja liigitada nende rünnakute iseloomu rahvusvahelise õigusega vastuolus olevaks või mitte, eesmärgiga kehtestada tõhus sanktsioonide süsteem, et pahatahtlikud välistoimijad peaksid oma otsuste kulud kandma ja tagajärgede eest vastutama; arvestades, et vaid üksikisikute heidutamine ei pruugi olla piisav; arvestades, et Euroopa demokraatlike protsesside kaitsmiseks riiklikult toetatud hübriidrünnakute eest võiks kasutada muid vahendeid, näiteks kaubandusmeetmeid; arvestades, et heidutusmeetmeid tuleb kohaldada läbipaistvalt ja kõigi nõuetekohaste tagatistega; arvestades, et hübriidrünnakud on kalibreeritud nii, et need jäävad tahtlikult allapoole Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõikes 7 ja Põhja-Atlandi lepingu artiklis 5 sätestatud künnist;

Ülemaailmne koostöö ja mitmepoolsus

- CI. arvestades, et välismaiste riiklike ja valitsusväliste jõudude korraldatud pahatahtlikud aktsioonid mõjutavad paljusid demokraatlikke partnerriike üle kogu maailma; arvestades, et demokraatlikud liitlased sõltuvad oma võimest ühendada jõud ühiseks vastureaktsiooniks;
- CJ. arvestades, et Lääne-Balkani ELiga ühinemiseks valmistuvaid riike tabavad eriti rängalt Venemaa, Hiina ja Türgi välissekkumise ja väärinfo levitamise kampaaniad, nagu Venemaa sekkumiskampaaniad Prespa lepingu ratifitseerimisprotsessi ajal Põhja-Makedoonias; arvestades, et Hiina ja Venemaa on Lääne-Balkani riikides COVID-19 pandeemiat jätkuvalt ära kasutanud, et destabiliseerida neid riike ja diskrediteerida ELi; arvestades, et kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid peaksid ühinema ELi algatustega välissekkumise vastu võitlemiseks;
- CK. arvestades, et samalaadseid seisukohti jagavate partnerite ja liitlaste vahel puudub endiselt ühine arusaam varitsevate ohtude olemusest ja ühised määratlused nende kohta; arvestades, et ÜRO peasekretär nõuab ülemaailmse käitumisjuhendi koostamist, et

edendada avaliku teabe terviklikkust; arvestades, et Euroopa tuleviku konverents on oluline platvorm selleteemalisteks aruteludeks;

- CL. arvestades, et välisriikide pahatahtliku sekkumise vastu on samalaadseid seisukohti jagavatel partneritel vaja teha ülemaailmset mitmepoolset koostööd ja üksteist toetada; arvestades, et teised demokraatlikud riigid, nagu Austraalia või Taiwan, on välja töötanud kõrgetasemelised oskused ja strateegiad; arvestades, et Taiwan on väljast, peamiselt Hiinast lähtuva teabe manipuleerimise vastases võitluses esirinnas; arvestades, et Taiwani süsteemi edu põhineb koostööl kõigi valitsusharude vahel, aga ka koostööl sõltumatute valitsusväliste organisatsioonidega, kes on spetsialiseerunud faktide kontrollimisele ja meediapädevusele, samuti koostööl sotsiaalmeedia platvormidega, nagu Facebook, meediapädevuse edendamiseks kõigi põlvkondade hulgas, desinformatsiooni ümberlükkamiseks ja manipuleerivate sõnumite leviku piiramiseks; arvestades, et desinformatsiooni käsitleval erikomisjonil (INGE-komisjon) oli kolmepäevane ametlik lähetus Taiwani, et arutada desinformatsiooni küsimusi ja valimistega seotud välissekkumist;

Vajadus välissekkumise vastase kooskõlastatud ELi strateegia järele

1. on sügavalt mures valdavalt Venemaa ja Hiina poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide demokraatliku toimimise kõigi osade vastu suunatud välissekkumis- ja teabemanipulatsioonikatsete kasvava sageduse ja üha keerukama olemuse pärast;
2. kutsub komisjoni üles esitama ning kaasseadusandjaid ja liikmesriike toetama mitmetasandilist, koordineeritud ja valdkondadevahelist strateegiat ning piisavaid rahalisi vahendeid, eesmärgiga varustada ELi ja selle liikmesriike asjakohase tulevikusuundade analüüsi, vastupidavuspoliitika ja heidutusvahenditega, mis võimaldaksid neil võidelda kõigi hübriidohtude ja välisriikide riiklike ja mitteriiklike toimijate korraldatud rünnakute vastu; leiab, et see strateegia peaks põhinema järgmistel elementidel:
 - a) ühine terminoloogia ja ühised määratlused, ühtne metoodika, seni vastuvõetud õigusaktide hindamised ja mõju järelhindamised, ühine luuresüsteem ning asjaomastest küsimustest arusaamine ja nende jälgimine, sealhulgas varajased hoiatused, ning olukorradeadlikkus ;
 - b) konkreetsed poliitikameetmed, mis võimaldavad kooskõlas demokraatlike väärtustega suurendada ELi kodanike vastupanuvõimet, sealhulgas kodanikuühiskonna toetamise kaudu;
 - c) asjakohane häire- ja kaitsevõime,
 - d) diplomaatilised ja heidutusmeetmed, sealhulgas ELi vahendid välissekkumise ja mõjutusoperatsioonide, kaasa arvatud hübriidoperatsioonide vastu võitlemiseks asjakohaste meetmetega, näiteks kuritegude toimepanijate määramine ja nimetamine, sanktsioonid ja vastumeetmed ning ülemaailmsed partnerlused kogemuste vahetamiseks ja riikide vastutustundliku käitumise rahvusvaheliste normide edendamiseks;
3. rõhutab, et kõik meetmed välissekkumise ennetamiseks, avastamiseks, omistamiseks,

vastustamiseks ja tõrjumiseks peavad olema kavandatud selliselt, et austatakse ja edendatakse põhiõigusi, sealhulgas ELi kodanike võimalust suhelda turvalisel, anonüümsel ja tsenseerimata viisil, ilma välisjõudude lubamatu sekkumiseta;

4. on seisukohal, et see strateegia peaks põhinema riskipõhisel, kogu ühiskonda ja kogu valitsemist hõlmaval käsitusel, mis puudutab eelkõige järgmisi valdkondi:
 - a) ELi vastupanuvõime suurendamine olukorratundlikkuse, meedia- ja infopädevuse meedia pluralismi, sõltumatu ajakirjanduse ning hariduse kaudu
 - b) välissekkumine veebiplatvormide kaudu,
 - c) elutähtis taristu ja strateegilised sektorid,
 - d) välissekkumine valimiste ajal,
 - e) poliitilise tegevuse varjatud rahastamine välistoimijate ja -rahastajate poolt,
 - f) küberturvalisus ja vastupidavus küberrünnete vastu,
 - g) ELi liikmesriikide, institutsioonide, ametite, delegatsioonide ja missioonide kaitse
 - h) ülemaailmsete toimijate sekkumine eliidi sidumise, diasporaade, ülikoolide ja kultuurisündmuste kaudu
 - i) heidutus, omistamine ja kollektiivsed vastumeetmed, kaasa arvatud sanktsioonid
 - j) ülemaailmne koostöö ja mitmepoolsus;
5. nõuab eelkõige, et EL ja selle liikmesriigid suurendaksid ressursse ja vahendeid, mis eraldatakse organitele ja organisatsioonidele kogu Euroopas ja kogu maailmas – nagu mõttekojad ja faktikontrollijad –, kelle ülesanne on jälgida ohtude, sealhulgas desinformatsiooni tõsidust ja suurendada teadlikkust sellest; rõhutab ELi otsustavat rolli laiemas strateegilises mõttes; nõuab ELi ja selle liikmesriikide prognoosimisvõime ja koostalitlusvõime tugevdamist, et tagada tugev valmisolek väljastpoolt teabega manipuleerimise ja sekkumise prognoosimiseks, ennetamiseks ja leevendamiseks, tugevdada nende strateegiliste huvide ja taristu kaitset ning osaleda mitmepoolses koostöös ja koordineerimises, et jõuda selles küsimuses asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel ühisele arusaamisele; kutsub välisasjade nõukogu üles regulaarselt arutama välissekkumise küsimusi;
6. tunneb muret teadlikkuse laialdase puudulikkuse pärast, sealhulgas laiema avalikkuse ja valitsusametnike seas, mis puudutab arusaama praeguste ohtude tõsidusest, mida kujutavad endast välismaised autoritaarsed režiimid ja muud pahatahtlikud toimijad, kelle tegevus on suunatud Euroopa ühiskonna kõikidele tasanditele ja sektoritele eesmärgiga õhnestada põhiõigusi ja ametivõimude legitiimsust, süvendada poliitilist ja sotsiaalset killustatust ning mõnel juhul tekitada ELi kodanikele isegi eluohtlikku kahju;
7. peab murettekitavaks, et välissekkumiste tuvastamiseks ja neile reageerimiseks puuduvad normid ning asjakohased ja piisavad meetmed, millest tulenevalt on pahatahtlike toimijate jaoks ahvatlev arvestada väheste kulude, madala riski ja kõrge

tasuga, kuna oht, et nende tegude eest karistatakse, on praegu väga väike;

8. nõuab, et komisjon vajaduse korral võtaks enne uute ettepanekute esitamist tehtavas mõju eelhindamises arvesse väljastpoolt teabega manipuleerimise ja sekkumise perspektiivi, et integreerida võitlus välissekkumiste ja teabega manipuleerimise vastu ELi poliitika kujundamisse; nõuab, et komisjon korraldaks regulaarselt vastupanuvõime kontrole ja hindaks ohtude arengut ja nende mõju kehtivatele õigusaktidele ja poliitikameetetele;
9. kutsub komisjoni üles analüüsima uuemaid riiklikke institutsioone, nagu Austraalia välissekkumise vastu võitlemise riiklik koordinaator, Soome valitsust ja ministeeriume toetav julgeolekukomitee, Rootsi kodanikukaitseamet, uus psühholoogilise kaitse amet ja Hiina riiklik keskus, Prantsusmaa uus riiklik amet Viginum, Leedu kaitseministeeriumi koosseisu kuuluvad riiklik küberkaitsekeskus ja strateegilise kommunikatsiooni osakond ning Taiwani ametitevaheline koordineeriv desinformatsiooni rakkerühm, et näha, mida saame neist parimatest tavadest õppida ja mil määral saaks samalaadseid ideid rakendada ELi tasandil; kutsub komisjoni üles toetama sellega seoses teabe ja parimate tavade vahetust liikmesriikide vahel; rõhutab ennetava lähenemisviisi ja vahendite, sealhulgas strateegilise teabevahetuse kui keskse tegevuse tähtsust ELi ja liikmesriikide poliitika rakendamisel sõnades ja tegudes; kutsub komisjoni üles võimaldama piisavat andmetöötluse alast koolitust ja looma komisjonis ühtse järelevalveorgani teabe manipuleerimise küsimusega tegelemiseks;
10. tunneb muret paljude puudujääkide ja seaduselünkade pärast nendes praegustes ELi ja liikmesriikide tasandi õigusaktides ja poliitikas, mille eesmärk on tuvastada ja ennetada välissekkumist ja selle vastu võidelda;
11. märgib, et EL rahastab mitmeid pikaajalisi projekte ja programme, mis keskenduvad desinformatsiooni vastu võitlemisele tehnoloogilisel, õiguslikul, psühholoogilisel ja teabe tasandil; kutsub komisjoni üles hindama nende projektide ja programmide mõju ning rakendatavust;
12. kutsub komisjoni üles looma oma rakkerühma väärtuste ja läbipaistvuse eest vastutava asepresidendi Věra Jourová juhtimisel, mis tegeleks kehtivate õigusaktide ja poliitika kontrollimisega, et teha kindlaks kitsaskohad, mida pahatahtlikud toimijad võivad ära kasutada, ning kutsub komisjoni üles neid lünki täitma; rõhutab, et see rakkerühm peaks tegema koostööd teiste ELi institutsioonide ja liikmesriikidega riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning hõlbustama parimate tavade vahetamist; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles kaaluma hästi rahastatud ja sõltumatu Euroopa sekkumisohtude ja teabe terviklikkuse keskuse loomist, mis peaks tuvastama, analüüsima ja dokumenteerima ELi kui terviku vastu suunatud teabega manipuleerimise ja sekkumisega seotud ähvardusi, suurendama olukorrateadlikkust, välja kujundama spetsiaalse teadmuskeskuse, muutudes koordineerimisplatvormiks kodanikuühiskonna, ettevõtlussektori, ELi ja riiklike institutsioonide vahel, ning suurendama üldsuse teadlikkust, muu hulgas süsteemseid ohte käsitlevate korrapäraste aruannete kaudu; rõhutab, et uue sõltumatu ja piisavate ressurssidega Euroopa sekkumisohtu ja teabe tervikluse keskuse esmane loomine selgitaks ja suurendaks Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni osakonna ja selle töörühmade rolli ELi diplomaatilise teenistuse strateegilise organina ning takistaks tegevuse kattumist; rõhutab, et Euroopa

välisest strateegilise kommunikatsiooni osakonna volitused peaksid keskenduma välispoliitikameetmete strateegilisele väljatöötamisele, et võidelda olemasolevate ja tekkivate hübriidohtudega ning tõhustada selles valdkonnas koostööd rahvusvaheliste partneritega; juhib tähelepanu sellele, et Euroopa välisest strateegilise kommunikatsiooni osakond peaks seda tegema tihedas koostöös uue Euroopa sekkumisohu ja teabe tervikluse keskuse ja komisjoni uue rakkerühmaga;

13. nõuab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid võimaldaksid kodanikuühiskonnal etendada aktiivset osa võitluses välissekkumise vastu; kutsub Euroopa ühiskonna kõiki tasandeid ja sektoreid üles looma süsteeme, mis muudaksid organisatsioonid ja kodanikud välissekkumise suhtes vastupanuvõimelisemaks, et nad suudaksid ründed õigeaegselt avastada ja neid võimalikult tõhusalt tõrjuda, sealhulgas hariduse ja teadlikkuse tõstmise kaudu ELi põhiõiguste raamistikus ning läbipaistval ja demokraatlikul viisil; juhib sellega seoses tähelepanu Taiwanis omaks võetud parimatele tavadele ja kogu ühiskonda hõlmavale lähenemisviisile; kutsub kõiki otsusetegijaid üles tagama kodanikuühiskonnale asjakohased vahendid ja erirahastus, et välismõju uurida, paljastada ja selle vastu võidelda;

ELi vastupanuvõime suurendamine olukorrateadlikkuse, meediapädevuse ja hariduse kaudu

14. rõhutab, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid vajavad usaldusväärseid, tugevaid ja omavahel seotud süsteeme, et tuvastada, analüüsida, jälgida ja kaardistada demokraatlikesse protsessidesse sekkuda püüdvate välismaiste riiklike ja valitsusväliste toimijate juhtumeid, et arendada olukorrateadlikkust ja selget arusaama sellest, millist laadi käitumist EL ja selle liikmesriigid peavad tõkestama ja käsitlema; nõuab korrapäraseid sotsioloogilisi uuringuid ja küsitlusi, et jälgida vastupanuvõimet ja meediapädevust ning mõista üldsuse toetust ja arusaama kõige levinumatest väärinfo narratiividest;
15. rõhutab, et sama oluline on, et sellest analüüsist saadud teadmised ei jääks välissekkumise spetsialistide ridadesse, vaid neid jagataks võimalikult suures ulatuses ja avalikult laiemal avalikkusega, eelkõige tundlikke ülesandeid täitvate inimestega, et kõik oleksid teadlikud ohumustritest ja saaksid riske vältida;
16. rõhutab, et on vaja välja töötada ühine meetodika olukorrateadlikkuse arendamiseks, varajaseks hoiatamiseks ja ohu hindamiseks, süstemaatilisteks tõendite kogumiseks ja teabekeskonnaga manipuleerimise avastamiseks, samuti tehnilise omistamise standardid, näiteks sisu autentsuse kohta, et tagada mõjus reageerimine;
17. rõhutab, et EL peab koostöös liikmesriikidega ja tehes mitmepoolset koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel töötama välja ELi ähvardava sekkumisohu mõistelise määratluse; rõhutab, et see määratlus peab kajastama taktikaid, tehnikaid, menetlusi ja vahendeid, mis kirjeldavad tänaste riiklike ja mitteriiklike ohutekitajate käitumismustreid; nõuab tungivalt, et komisjon kaasaks Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti sellesse protsessi hindaja rolli tagamaks, et kontseptuaalsed määratlused ei hõlmaks diskrimineerivaid või ebaõiglaseid mõisteid ega eelarvamusi;
18. rõhutab, et avalik diplomaatia ja strateegiline kommunikatsioon on ELi välissuhete ja ELi demokraatlike väärtuste kaitse olulised elemendid; kutsub ELi institutsioone üles

arendama edasi ja hoogustama Euroopa välisteenistuse strateegilise kommunikatsiooni osakonna olulist tööd koos selle rakkerühmade, ELi luure- ja situatsioonikeskuse (EU INTCEN) ja hübriidohtude ühisüksuse, ELi sõjalise staabi luuredirektoraadi, kiirhoiatussüsteemi, Euroopa välisteenistuse, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi vahel haldustasandil tehtava koostöö, komisjoni juhitud desinformatsiooni vastase võrgustiku, Euroopa Parlamendi desinformatsiooni vastase haldusliku rakkerühma ning jätkuva koostööga NATO, G7 riikide, kodanikuühiskonna ja erasektoriga, seoses koostööga luureandmete, analüüsi ja parimate tavade jagamise puhul ning teadlikkuse tõstmise suhtes välisriikide teabega manipuleerimise ja sekkumise kohta; kiidab heaks Euroopa Kontrollikoja eriaruande 09/2021 „ELi mõjutav väärinfo: probleemiga tegeletakse, kuid seda ei ole veel lahendatud“; kutsub Euroopa välisteenistust ja komisjoni üles avaldama kontrollikoja soovitude rakendamise üksikasjaliku ajakava;

19. rõhutab vajadust tugevdada kõikjal Euroopas püsivat järelevalvetegevust ning tõhustada seda aegsasti enne valimisi või muid olulisi poliitilisi protsesse;
20. kutsub liikmesriike üles neid vahendeid täielikult ära kasutama, jagades ELi luure- ja situatsioonikeskusega asjakohast luureteavet ja tõhustades oma osalust kiirhoiatussüsteemis; on seisukohal, et ELi sisest ja NATOga tehtavat analüüsi- ja luurekoostööd tuleb veelgi tugevdada, muutes seda läbipaistvamaks ja demokraatlikule kontrollile alluvaks, muu hulgas Euroopa Parlamendi teavitamise kaudu;
21. väljendab rahulolu komisjoni presidendi von der Leyeni idee üle luua olukorrateadlikkuse ühiskeskus eesmärgiga parandada strateegilist ettenägelikkust ja ELi avatud strateegilist autonoomiat ning ootab samal ajal selle ülesehituse ja missiooni kohta täpsemat selgitamist; rõhutab, et selline keskus eeldab aktiivset koostööd komisjoni, Euroopa välisteenistuse, nõukogu ja Euroopa Parlamendi asjaomaste talitustega ning liikmesriikide ametiasutustega; kordab aga, kui oluline on vältida töö dubleerimist ja kattumist olemasolevate ELi struktuuridega;
22. tuletab meelde vajadust anda Euroopa välisteenistusele tugevdatud ja selgelt määratletud volitused ning vajalikud vahendid strateegilise kommunikatsiooni, rakkerühmade ja teabeanalüüsi osakonna jaoks, et jälgida ja käsitleda teabega manipuleerimist ja sekkumist väljaspool neid välisallikaid, millega praegu tegelevad kolm rakkerühma, ning püüda laiendada geograafilist haaret, kohaldades riskipõhist lähenemisviisi; nõuab, et Euroopa välisteenistus arendaks kiiresti välja piisava võimekuse, et tegeleda Hiinast lähtuva teabega manipuleerimise ja sekkumisega, eelkõige luues spetsiaalse Kaug-Ida meeskonna; rõhutab lisaks vajadust suurendada märkimisväärselt Hiina ja teiste strateegiliselt oluliste piirkondade alast asjatundlikkust ja keeleoskust Euroopa välisteenistuses, ELi liikmesriikides ja ELi institutsioonides üldiselt ning kasutada avalikust allikast pärinevaid luureandmeid, mida praegu kasutatakse vähe;
23. rõhutab laia levikuga, konkurentsivõimelise ja pluralistliku meedia ning sõltumatute ajakirjanike, faktikontrollijate ja teadlaste a tugeva avalik-õigusliku meedia tähtsust elava ja vaba demokraatliku arutelu jaoks; tunnustab kogu Euroopas ja eelkõige kõige enam ohustatud piirkondades algatusi sõltumatute ajakirjanike, faktikontrollijate ja teadlaste organisatsioonide ühte koondamiseks, koolitamiseks ja muul viisil

toetamiseks, nagu Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus ja Euroopa demokraatia rahastu; peab äärmiselt kahetsusväärseks, et Euroopa digitaalmeedia vaatluskeskus ei hõlma Balti riike; tunnustab ka selliseid algatusi nagu Piirideta Reporterite algatus, mille eesmärk on võtta kasutusele ajakirjanduse ja faktikontrolli lihtsalt äratuntavad usaldusväärseuse näitajad; kutsub komisjoni üles võitlema monopolistliku massimeedia omandi vastu;

24. kiidab asendamatu teadusuuringuid ning paljusid loomingu- ja edukaid meediapädevuse ja digikirjaoskuse ning teadlikkuse tõstmise algatusi, mida teevad üksikisikud, koolid, ülikoolid, meediaorganisatsioonid, avalik-õiguslikud asutused ja kodanikuühiskonna organisatsioonid;
25. nõuab ELis ja selle liikmesriikides usaldusväärseid ja kestlikke avalikke rahastamisallikaid sõltumatutele faktikontrollijatele, teadlastele, kvaliteetsele meediale ja ajakirjanikele ning valitsusvälistele organisatsioonidele, kes uurivad teabega manipuleerimist ja sekkumist, mis edendavad meedia-, digi- ja infopädevust ja kasutavad muid vahendeid kodanike mõjuvõimu suurendamiseks ning uurivad, kuidas sisuliselt mõõta meedia-, digi- ja infopädevuse koolituse, teadlikkuse tõstmise, pettustevastase võitluse ja strateegilise teabevahetuse tõhusust;
26. palub tugevdada professionaalset ja pluralistlikku meediat, tagades, et kirjastajad saavad oma sisu kasutamise eest internetis õiglast tasu; rõhutab, et mitmed riigid üle maailma võtavad meetmeid, et tagada meediale piisavad rahalised vahendid; kordab oma nõudmist luua alaline ELi uudistemeedia fond ja väljendab sellega seoses rahulolu algatuse „News“ üle, sealhulgas meediasektori ning meedia- ja infopädevuse uute rahastamisvõimaluste üle 2021.–2027. aasta programmis „Loov Euroopa“; märgib siiski, et rahastamisvõivad tekitada sõltuvust või mõjutada meedia sõltumatust; rõhutab sellega seoses meedia rahastamise läbipaistvuse tähtsust; on kindlalt seisukohal, et meedia mitmekesisuse kaitsmiseks on vaja avalikustada teave selle kohta, kes meediaväljaandeid omab, rahaliselt toetab, kontrollib ja meediakanalite sisu tagab ning ajakirjandusliku sisu eest maksab;
27. rõhutab vajadust konsolideerida analüüsid, vahejuhtumite aruanded ja luureandmetel põhinevad avalikud ohuhinnangud seoses teabega manipuleerimise ja sekkumisega ning teha selline informatsioon avalikkusele kättesaadavaks; teeb seetõttu ettepaneku luua kogu ELi hõlmav andmebaas välissekkumiste juhtumite kohta, millest on teatanud ELi ja liikmesriikide ametiasutused; rõhutab, et teavet nende intsidentide kohta võiks vajaduse korral jagada kodanikuühiskonna organisatsioonide ja üldsusega kõigis ELi keeltes;
28. kutsub kõiki liikmesriike üles lisama meediapädevuse ja digikirjaoskuse ning demokraatiat, põhiõigusi, lähiajalugu, maailmaküsimusi, kriitilist mõtlemist ja üldsuse osalust käsitleva hariduse oma õppekavadesse, alates väikelaste õpetamisest kuni täiskasvanute koolituseni, kaasa arvatud õpetajate ja teadlaste koolitused; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles suurendama toetust ajaloo- ja -uuringutele selle kohta, kuidas välissekkumine ja mineviku totalitarism on mõjutanud ühiskonda üldiselt ja konkreetselt laiaulatuslikke demokraatlikke sündmusi;
29. kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles kõigil haldustasanditel tegema kindlaks

sekkumiskatsete tõttu ohus olevad sektorid ning korraldama nende sektorite töötajatele korrapäraseid koolitusi ja õppusi selle kohta, kuidas avastada ja vältida sekkumiskatseid, ning rõhutab, et sellistele jõupingutustele tuleks kasuks ELi kehtestatud standardiseeritud vorm; soovib pakkuda mitmekülseid koolitusmooduleid ka kõigile avalikele teenistujatele; tunnustab sellega seoses Euroopa Parlamendi administratsiooni poolt parlamendiliikmetele ja töötajatele pakutavat koolitust; soovib seda koolitust edasi arendada;

30. rõhutab vajadust suurendada teadlikkust välissekkumisest kõigis ühiskonnakihtides; kiidab heaks sellised Euroopa välisteenistuse, komisjoni ja Euroopa Parlamendi administratsiooni algatused nagu koolitused ja teadlikkuse suurendamise üritused ajakirjanikele, õpetajatele, mõjutajatele, üliõpilastele ja külastajatele, nii internetis kui väljaspool seda, Brüsselis ja kõigis ELi liikmesriikides, ning soovib neid edasi arendada;
31. kutsub liikmesriike, ELi haldusasutusi ja kodanikuühiskonna organisatsioone üles jagama parimaid tavasid meedia- ja infopädevuse alaseks koolitamiseks ja teadlikkuse suurendamiseks, nagu on nõutud audiovisuaalmeedia teenuste direktiivis¹³; kutsub komisjoni üles korraldama sellist teabevahetust koostöös meediapädevuse eksperdirühmaga; rõhutab, et liikmesriigid peavad läbivaadatud direktiivi kiiresti ja nõuetekohaselt rakendama;
32. nõuab, et ELi institutsioonid koostaksid eetikakoodeksi, et juhendada ametiasutusi ja poliitilisi esindajaid sotsiaalmeedia platvormide ja võrgustike kasutamisel; peab vajalikuks soodustada nende platvormide ja võrgustike vastutustundlikku kasutamist, et vältida avalikust sfäärist pärineva manipuleerimise ja desinformatsiooniga;
33. kutsub ELi ja liikmesriike üles rakendama kohandatud teadlikkuse suurendamise ja meedia- ja infopädevuse programme, mis on suunatud muu hulgas diasporaale ja vähemustele, ning kutsub komisjoni üles looma süsteemi vähemuste keeltes materjalide lihtsaks jagamiseks, et vähendada tõlkekulusid ja jõuda võimalikult paljude inimesteni; kutsub piirkondi ja omavalitsusi üles võtma juhtrolli, kuna oluline on hõlmata maapiirkondi ja demograafilisi rühmi;
34. rõhutab, et oluline vastus välissekkumiskatsetele on kaitsta peamisi sihtrühmi, kellele sekkumine on suunatud; rõhutab vajadust võtta ühtlustatud ELi õigusraamistiku kaudu sihipäraseid meetmeid desinformatsiooni ja vaenukõne leviku vastu soolise võrdõiguslikkuse, LGBTIQ+ inimeste, vähemuste ja pagulastega seotud küsimustes; kutsub komisjoni üles töötama välja ja rakendama strateegiaid, et takistada selliste üksikisikute ja rühmade rahastamist, kes aktiivselt levitavad manipuleeritud teavet või osalevad teabega manipuleerimises, mis sageli keskendub eespool nimetatud rühmadele ja teemadele ning millega püütakse ühiskonda lõhestada; nõuab positiivseid teavituskampaaniaid nendel teemadel ja rõhutab vajadust sootundliku koolituse järele;
35. tunnustab, et soopõhiseid desinformatsioonirünnakuid ja -kampaaniaid kasutatakse

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

sageli laiema poliitilise strateegia osana, et kahjustada võrdset osalemist demokraatlikes protsessides, eelkõige naiste ja LGBTIQ-inimeste puhul; rõhutab, et LGBTIQ-inimeste kohta käiv desinformatsioon õhutab vihkamist nii internetis kui ka väljaspool interneti ning seab ohtu nende inimeste elu; nõuab, et internetis levivat desinformatsiooni uuritaks valdkonnaüleselt ja jälgitaks muutusi, mida platvormid teevad, et internetis korraldatavatele soopõhise desinformatsiooni kampaaniatele reageerida; nõuab suurema tähelepanu pööramist soopõhisele desinformatsioonile varajase hoiatamise süsteemide loomise abil, mille kaudu saab soopõhistest desinformatsioonikampaaniatest teavitada ja neid tuvastada;

36. kutsub komisjoni üles esitama üldise meedia- ja infopädevuse strateegia, mis keskenduks eelkõige teabega manipuleerimise vastu võitlemisele;
37. väljendab rahulolu õppe ja koolituse kaudu desinformatsiooniga võitlemise ning digikirjaoskuse edendamise eksperdirühma loomise üle, kuna see rühm keskendub muu hulgas kriitilisele mõtlemisele, õpetajate koolitamisele, desinformatsiooni ennetamisele ja paljastamisele ja faktide kontrollimisele ning õpilaste kaasamisele; kutsub komisjoni üles jagama selle eksperdirühma töö tulemusi ja rakendama selle järeldusi;
38. rõhutab strateegilise kommunikatsiooni tähtsust, et võidelda kõige levinumate demokraatiavastaste narratiivide vastu; kutsub üles parandama ELi strateegilist kommunikatsiooni, et see jõuaks nii liikmesriikide kodanikeni kui ka välismaale; rõhutab, et kõik demokraatlikud organisatsioonid peavad kaitsma demokraatiat ja õigusriiki ning neil on ühine kohustus suhelda kodanikega, kasutades nende eelistatud keeli ja platvorme;
39. kutsub liikmesriike üles tagama tõhusad avalikud teavituskampaaniad seoses COVID-19 pandeemiaga, et levitada täpset ja õigeaegset teavet ning võidelda eelkõige vaktsiine puudutava desinformatsiooni vastu;
40. tunneb sügavat muret peamiselt Moskvast ja Pekingist, aga ka Ankarast pärit välisriigipropaganda leviku pärast, mis tõlgitakse kohalikesse keeltesse, näiteks RT, Sputniku, Anadolu, CCTV, Global Times'i, Xinhua, TRT World'i, või Hiina Kommunistliku Partei poolt toetatud ja ajakirjanduseks maskeeritud meediasisu kaudu, ning mida levitatakse koos ajalehtedega; on seisukohal, et selliseid kanaleid ei saa pidada tõeliseks meediaks ja seetõttu ei tohiks neil olla samasuguseid õigusi ega kaitset kui demokraatlikul meedial; on samavõrra mures selle pärast, kuidas need narratiivid on levinud ehtsatesse ajakirjandustoodetesse; rõhutab vajadust tõsta teadlikkust Venemaa ja Hiina desinformatsioonikampaaniatest, mille eesmärk on seada kahtluse alla demokraatlikud väärtused ja lõhestada ELi, kuna need kampaaniad on Euroopas peamine desinformatsiooni allikas; kutsub komisjoni üles algatama uuringu meedia miinimumnõuete kohta, mis annaksid aluse litsentside võimalikuks tühistamiseks rikkumiste korral; palub komisjonil integreerida uuringu tulemused tulevastesse õigusaktidesse, nagu võimalik meediavabaduse õigusakt; märgib, et välissekkujad võivad esineda ajakirjanikena; on veendunud, et sellistel juhtudel peaks olema võimalik sellist isikut või organisatsiooni karistada, näiteks nimepidi nimetades ja häbistades, pressiürituste musta nimekirja kandes või tema akrediteeringut tühistades;
41. on sügavalt mures välissekkumist paljastavate ajakirjanike, inimõiguslaste ja teiste

isikute vastu suunatud rünnakute, ahistamise, vägivalda ja ähvarduste pärast, mis võib kahjustada ka nende sõltumatust; kutsub komisjoni üles esitama kiiresti konkreetsed ja ambitsioonikad ettepanekud kõigi nende isikute turvalisuse kohta, mis hõlmaksid muu hulgas üldsuse osalemise vastaseid strateegilisi hagnosisid käsitlevat vahendit ning majanduslikku, õiguslikku ja diplomaatilist toetust, nagu on välja kuulutatud Euroopa demokraatia tegevuskavas; väljendab sellega seoses rahulolu komisjoni 16. septembri 2021. aasta soovitusel (EL) 2021/1534 üle, milles käsitletakse ajakirjanike ja muude meediatöötajate kaitse, turvalisuse ja mõjuvõimu suurendamist Euroopa Liidus¹⁴; kutsub liikmesriike üles tõhusalt kaitsma ajakirjanikke ja teisi meediatöötajaid seadusandlike ja muude kui seadusandlike vahendite abil;

42. rõhutab vajadust kaasata kohalikud ja piirkondlikud otsustajad, kes vastutavad strateegiliste otsuste eest nende pädevusse kuuluvates valdkondades, nagu infrastruktuur, küberturvalisus, kultuur ja haridus; rõhutab, et kohalikud ja piirkondlikud poliitikud ja ametiasutused saavad sageli varakult tuvastada murettekitavad suundumused ning rõhutab, et sageli on vaja kohalikke teadmisi, et määrata kindlaks asjakohased vastumeetmed ja neid rakendada
43. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles looma sidekanaleid ja platvorme, mille kaudu ettevõtted, valitsusvälised organisatsioonid ja üksikisikud, sealhulgas diasporaade liikmed saavad hõlpsasti teavitada juhtumitest, kui nad langevad teabega manipuleerimise või sekkumise ohvriks; kutsub liikmesriike üles toetama rünnakute ohvrid, ja neid, kes on rünnakutest teadlikud või kelle suhtes avaldatakse survet;

Välissekkumine veebiplatvormide kaudu

44. kiidab välissekkumise vastu võitlemise võimalike vahenditena heaks desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi kavandatud läbivaatamise ning ettepanekud digiteenuste õigusakti, digiturgude õigusakti ja muude Euroopa demokraatia tegevuskavaga seotud meetmete kohta; soovib, et nende tekstide lõplikul lugemisel võetaks arvesse käesolevas raportiosas esitatud aspekte;
45. rõhutab, et väljendusvabadust ei tohi valesti tõlgendada kui vabadust tegeleda internetis asjadega, mis on väljaspool interneti ebaseaduslikud, näiteks ahistamine, vaenu õhutamine, rassiline diskrimineerimine, terrorism, vägivald, spionaaž ja ähvardamine; rõhutab, et platvormid ei pea täitma üksnes nende riikide seadusi, kus nad tegutsevad, vaid ka nende endi kehtestatud tingimusi, eriti mis puutub kahjulikku veebisisusse; kutsub platvorme üles tegema suuremaid jõupingutusi, et hoida ära sellise ebaseadusliku sisu taasilmumist, mis on juba ebaseaduslikuks tunnustatud ja eemaldatud;
46. rõhutab, et eelkõige on vaja uurida desinformatsiooni ja veebipõhise välissekkumise levikut, kusjuures veebiplatvormide tegevuse ja seaduslike juurdepääsutaotlejate andmetele ligipääsu küsimuses (eriti mis puutub algoritmidesse ja veebireklaamidesse) tuleks kogu ELi hõlmavate õigusaktidega tagada oluliselt suurem ja reaalsem läbipaistvus, kontroll ja vastutus; nõuab, et sotsiaalmeediaettevõtted võtaksid kasutusele reklaamiraamatukogud;

¹⁴ ELT L 331, 20.9.2021, lk 8.

47. nõuab õigusakte ja meetmeid, mille abil kohustada platvorme ja eriti neid platvorme, mis põhjustavad ühiskonnale süsteemset ohtu, aitama vähendada infoga manipuleerimist ja sekkumist, näiteks kasutades märgiseid, mille abil teha kindlaks kontode taga olevad tegelikud isikud, vähendades pidevalt desinformatsiooni eesmärgil kasutatavate või järjekindlalt platvormi tingimusi rikkuvate kontode kõlapinda, peatades ning vajaduse ja selgete õigussätete olemasolu korral ka lõpetades selliste mitteautentsete kontode tegevuse, mida kasutatakse kooskõlastatud sekkumiskampaaniates, demonetariseerides desinformatsiooni levitavaid veebisaite, vähendades konkreetsete meetmete abil algoritmide, reklaamimudelite, soovitusüsteemide ja tehisintellekti tehnoloogiate põhjustatud sekkumisohtu ning tuvastades desinformatsiooni nii postitustes kui ka kommentaarides; tuleb meelde, et neid meetmeid tuleb rakendada läbipaistvalt ja vastutustundlikult;
48. palub komisjonil võtta täielikult arvesse 2021. aasta juunis vastu võetud Euroopa Nõukogu suuniseid parimate tavade kohta sisu modereerimise ise- ja kaasregulatsiooni mehhanismide tõhusate õigus- ja menetlusraamistike loomiseks;
49. nõuab isikuandmete kaitse üldmääruse¹⁵ täielikku ja tõhusat rakendamist, et piirata andmete hulka, mida platvormid võivad kasutajate kohta säilitada, ja seda, kui kaua neid andmeid võib kasutada, eelkõige selliste platvormide ja rakenduste puhul nagu sõnumi-, tervise-, finants- ja tutvumiserakendused ning väikesed arutelurühmad, mis kasutavad väga privaatseid ja/või tundlikke andmeid; nõuab, et sisule juurdepääsu kontrollijatest platvormid hoiduksid isikuandmete kombineerimisest andmetega, mis on saadud nende enda muude pakutavate teenuste kaudu või kolmanda isiku pakutavate teenuste kaudu, et andmete säilitamist ja jagamist saaks ühtviisi lihtsasti nii lubada kui ka keelata ning et kasutajad saaksid valida, kas neile võib veebis näidata muud isikustatud reklaami või mitte; peab kiiduväärseks kõiki püüdeid keelata poliitreklaami puhul mikrotasandi teabesuunamistehnikate kasutamine, eriti (aga mitte ainult) juhul, kui see põhineb tundlikel isikuandmetel, nagu etniline taust, usulised veendumused või seksuaalne sättumus, ning palub komisjonil kaaluda võimalust laiendada mikrotasandi teabesuunamistehnikate kasutamise keeldu ka teemapõhisele reklaamile;
50. nõuab siduvaid ELi eeskirju, millega kohustatakse platvorme tegema pädevate asutustega koostööd, et oma süsteeme korrapäraselt testida ning oma teenuste kasutamisega seotud infoga manipuleerimise, sekkumise ja nõrkuste ohtu tuvastada, hinnata ja ära hoida, sealhulgas seda, kuidas nende teenuste disain ja haldamine sellele riskile kaasa aitab; nõuab siduvaid ELi eeskirju, millega kohustatakse platvorme looma oma teenuste jälgimise süsteeme (näiteks kõige jagatavamate ja populaarsete postituste reaajas jälgimine riigipõhises üldvaates), mis võimaldaksid tuvastada teabega manipuleerimist ja sekkumist ning teavitada vastutavaid asutusi võimalikust sekkumisest, ning eeskirju, millega muudetakse tegevusetus nendele kallimaks, kelle süsteemid silma kinnipigistamist soodustavad;
51. kutsub veebiplatvorme üles eraldama kahjuliku välissekkumise ärahoidmiseks piisavalt ressursse ning tagama sisu moderaatoritele paremad töötingimused, psühholoogilise toe

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta, ELT L 119, 4.5.2016, lk 1.

ja õiglase palga; kutsub suuri sotsiaalmeediaplatforme üles andma üksikasjalikku ja riigipõhist teavet igas riigis faktide kontrollimisele, uurimisele ja sisu modereerimisele eraldatud ressursside kohta, sealhulgas inimressursi ja tehisintellekti suutlikkuse kohta igas keeles ning kohaliku kodanikuühiskonnaga tehtava koostöö kohta; rõhutab, et need platformid peavad suurendama jõupingutusi, et võidelda desinformatsiooni vastu ELi väiksematel ja äriiselt vähem tulusatel turgudel;

52. kutsub sotsiaalmeedia platforme üles täielikult austama kõigi ELi kodanike võrdsust sõltumata sellest, mis keeles teenuseid, vahendeid ja järelevalvemehhanisme kavandatakse ning suurema läbipaistvuse ja turvalisema veebikeskkonna meetmeid võetakse; rõhutab, et see ei puuduta üksnes kõiki ametlikke riiklikke ja piirkondlikke keeli, vaid ka ELis asuvate suuremate diasporaakogukondade keeli; rõhutab, et need teenused peaksid olema kättesaadavad ka kuulmispuudega inimestele;
53. nõuab süvavõltsingute selget ja loetavat märgistamist nii platformi kasutajate jaoks kui ka sisu metaandmetes, et parandada nende jälgitavust uurijate ja faktikontrollijate jaoks; kiidab sellega seoses heaks algatused, mille eesmärk on parandada sisu autentsust ja jälgitavust, näiteks vesimärkide ja autentsusstandardite väljatöötamine ja ülemaailmsete standardite kasutuselevõtt;
54. nõuab sotsiaalmeediaga manipuleerimise vahendite ja teenuste, näiteks postitustele kunstliku reageerimise või valeprofiilide kaudu kontode või sisu kõlapinna suurendamise reguleerimist; rõhutab, et selline reguleerimine peab põhinema tegelike tavade ja nendega seotud riskide põhjalikul hindamisel ning tagama, et pahatahtlikel toimijatel ei ole võimalik kasutada neid teenuseid poliitiliseks sekkumiseks;
55. rõhutab, et reklaami eesmärgil kasutada tahetava veebisisu ja kontode puhul peab nende taga olevate tegelike füüsiliste või juriidiliste isikute küsimuses valitsema läbipaistvus; kutsub platforme üles võtma kasutusele mehhanisme, millega tuvastada ja sulgeda eelkõige mitteautentseid kontosid, mis on seotud koordineeritud mõjutustoimingutega; rõhutab, et needavad ei tohiks siiski takistada võimalust olla internetis anonüümne, mis on äärmiselt oluline ajakirjanike, aktivistide, tõrjutud kogukondade ja haavatavas olukorras isikute (nt rikkumisest teatajate või teisitimõtlejate ja autokraatlike režiimide poliitiliste oponentide) kaitsmiseks, ning samuti ei tohiks need takistada satiiri ja huumorit;
56. rõhutab, et suurem vastutus sisu eemaldamise eest ei tohi viia seadusliku sisu meelevaldse eemaldamiseni; nõuab tungival, et reaalselt inimeste kontode täielikku sulgemisse või automaatsete filtrite massilisse kasutamisse suhtutaks ettevaatusega; võtab murega teadmiseks platformide meelevaldsed otsused sulgeda ametisse valitud ametiisikute kontosid; rõhutab, et kontosid tohiks saada sulgeda üksnes selgete õigussätete alusel, mis põhinevad meie demokraatlikel väärtustel, mis kujundavad meie ettevõtluspoliitikat ja mille üle toimub sõltumatu demokraatlik järelevalve, ning et see peab olema täielikult läbipaistev protsess, mis hõlmab ka edasikaebamise õigust;
57. nõuab siduvaid eeskirju, millega kohustatakse platforme looma kergesti kättesaadavad ja tõhusad suhtluskanalid inimestele või organisatsioonidele, kes soovivad teatada ebaseaduslikult sisust, tingimuste rikkumisest, desinformatsioonist, välissekkumisest või manipulatsioonist, võimaldades vajaduse korral süüdistatavatel isikutel enne mis

tahes piiravate meetmete võtmist vastata, ning kehtestama erapooletuid, läbipaistvaid, kiireid ja ligipääsetavaid apellatsioonimenetlusi veebi postitatud sisu ohvrite, sisust teavitajate ning selliste üksikisikute või organisatsioonide jaoks, keda mõjutab otsus kasutada märgiseid, piirata nähtavust, keelata juurdepääs kontodele või peatada nende kasutamine või piirata juurdepääsu reklaamituludele; teeb ettepaneku, et sotsiaalmeedia platvormid määraksid igale liikmesriigile konkreetse kontaktpunkti ja moodustaksid igas liikmesriigis iga tähtsa valimise jaoks töörühmad;

58. nõuab seadusandlikke eeskirju, mis tagaksid kasutajatele ja üldsusele läbipaistvuse, näiteks kohustaksid platvorme looma hõlpsaid otsinguid võimaldavaid avalikke internetireklaamide arhiive, mis sisaldaksid teavet nii selle kohta, kellele need olid suunatud ja kes nende eest maksis, kui ka modereeritud ja kustutatud sisu kohta, ning kehtestama enesereguleerimismeetmeid ja andma riiklikele pädevatele asutustele ning akadeemiliste asutuste, meedia, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja avalikke huve esindavate rahvusvaheliste organisatsioonide kontrollitud teadlastele täieliku ja sisulise juurdepääsu algoritmide kavandamist, kasutamist ja mõju käsitlevale teabele; usub, et nende arhiivide mõõdikud tuleks ühtlustada, et võimaldada platvormidevahelist analüüsi ja vähendada platvormide halduskoormust;
59. nõuab selliste ärimudelite lõpetamist, mis julgustavad inimesi kauem platvormidel viibima, pakkudes neile haaravat sisu; kutsub seadusandjaid ja platvorme tagama inimmoderaatorite ja kolmandast isikust audiitorite kasutamise abil, et algoritmid ei soodusta ebaseadusliku, äärmusliku, diskrimineeriva või radikaliseeriva sisu levikut, vaid pakuvad kasutajatele erinevaid vaatenurki ning tähtsustavad ja levitavad fakti- ja teaduspõhist sisu, eriti ühiskondlikult olulistel teemadel, nagu rahvatervis või kliimamuutused; on seisukohal, et osaluspõhised ja sõltuvusttekitavad järjestussüsteemid kujutavad meie ühiskonnale süsteemset ohtu; kutsub komisjoni üles tegelema praeguse hinnastiimulite probleemiga, sest lahtarvamusi tekitava sisuga väga täpselt määratletud sihtrühmale suunatud reklaamide hind on tihti sama vaatamiste arvu eest palju madalam kui sotsiaalselt kaasava sisuga vähem suunatud reklaamidel;
60. nõuab algoritmide muutmist, et mitteautentsetelt kontodelt ja mitteautentsetest kanalitest pärit infosisu ei saaks enam võimendatult levitada, sest see hoogustab kunstlikul viisil välisriigist lähtuva kahjuliku manipuleeritud info levikut; nõuab, et algoritme muudetak nii, et need ei levitaks lahtarvamusi ja viha õhutavat sisu; rõhutab, et EL peab nägema ette õiguslikud meetmed, mis kohustaksid sotsiaalmeediaettevõtteid takistama juba tuvastatud desinformatsiooni võimendamist nii palju kui võimalik, ning tagama, et kui platvormid ei täida kohustust kõrvaldada desinformatsioon, on sellel nende jaoks tagajärjed;
61. rõhutab vajadust algoritmide parema testimise ja nende tagajärgede süstemaatilise läbivaatamise järele, muu hulgas seoses sellega, kuidas need kujundavad avalikku arutelu ja mõjutavad poliitilisi sündmusi ning kuidas sisu tähtsustatakse; rõhutab, et sellise läbivaatamise käigus tuleks uurida ka seda, kas platvormid suudavad täita oma tingimustes antud lubadusi ning kas nad on kehtestanud piisavad kaitsemeetmed, et hoida ära suuremahulist, koordineeritud mitteautentset käitumist ja oma platvormidel näidatud sisuga manipuleerimist;
62. on mures, sest igal aastal liigub keskmiselt 65 miljonit eurot reklaamitulu umbes

1400 veebisaidile, mis levivad ELi kodanikele suunatud desinformatsiooni¹⁶; rõhutab, et internetireklaamid ja isegi avalik-õiguslike asutuste internetireklaamid satuvad ilma reklaamitellijate nõusolekuta või isegi teadmata pahatahtlikele veebilehtedele, mis propageerivad vaenukõnet ja desinformatsiooni, ning rahastavad neid nii; märgib, et viis ettevõtet, sealhulgas Google Ads, maksavad 97 % sellest reklaamitulust ja vastutavad avaldajate veebilehtede valimise eest, mis on loetletud nende inventaris, ning seega on neil voli otsustada, millist sisu monetariseeritakse ja millist mitte; peab vastuvõetamatuks, et reklaamivahendite jaotamise algoritmid on üldsusele täielikult läbipaistmatud; kutsub komisjoni üles kasutama konkurentsipoliitika ja monopolidevastaste õigusaktide vahendeid, et tagada toimiv turg ja lõpetada selline monopol; kutsub neid osalejaid üles vältima desinformatsiooni levitavate veebisaitide rahastamist nende reklaamiteenuste kaudu; avaldab kiitust organisatsioonidele, mis on pühendunud selle probleemiga seotud teadlikkuse suurendamisele; rõhutab, et reklaamijatel peaks olema õigus teada ja otsustada, kus nende reklaami avaldatakse ja milline vahendaja nende andmeid töötleb; nõuab vahendusmenetluse loomist, mis võimaldab reklaamijatel raha tagasi saada, kui reklaame pannakse desinformatsiooni propageerivatele veebisaitidele;

63. rõhutab, et desinformatsiooni käsitlev ajakohastatud tegevusjuhend, digiteenuste õigusakt, digiturgude õigusakt ja muud Euroopa demokraatia tegevuskavaga seotud meetmed vajavad pärast nende vastuvõtmist tõhusat ülevaate-, hindamis- ja sanktsioonimehhanismi, sest nende rakendamist riiklikul ja ELi tasandil on vaja korrapäraselt hinnata, lüngad tuleb teha viivitamata kindlaks ja kõrvaldada ning kohustuste ebaõige täitmise ja tegevusetuse eest tuleb kohaldada sanktsioone; nõuab sellega seoses, et igas liikmesriigis oleksid tugevad ja leidlikud digiteenuste koordinaatorid ning et Euroopa Komisjoni täidesaatvatel üksustel oleksid piisavad vahendid, et täita neile digiteenuste õigusaktiga pandud ülesanded; rõhutab lisaks, kui oluline on tagada, et veebiplatvormidele tehakse komisjoni sertifitseeritud sõltumatuid auditeid; märgib, et audiitorite sõltumatuse tagamiseks ei või platvormid audiitoreid rahastada;
64. nõuab sellega seoses, et kaasregulatsiooni teel määrataks kindlaks põhilised objektiivsed tulemusnäitajad, et tagada platvormide võetud meetmete kontrollitavus ja mõjus; rõhutab, et need põhilised tulemusnäitajad peavad hõlmama ka riigipõhiseid näitajaid, näiteks publiku kohta, kellele desinformatsiooni suunatakse, osalemise kohta (läbiklikkimise määr jms), riigisisese faktikontrolli- ja uurimistegevuse rahastamise kohta ning kodanikuühiskonna riigisiseste suhete levimuse ja tugevuse kohta;
65. on sügavalt mures läbipaistvuse puudumise pärast desinformatsiooni käsitleva tegevusjuhendi läbivaatamisel, kuna arutelu on jäänud suures osas erasektori ja Euroopa Komisjoni pärusmaaks; peab kahetsusväärseks, et tegevusjuhendi läbivaatamise käigus ei konsulteeritud nõuetekohaselt ei Euroopa Parlamendiga (eriti selle INGE erikomisjoniga) ega ka mõnede teiste oluliste sidusrühmadega;
66. mõistab hukka asjaolu, et tegevusjuhend põhineb jätkuvalt eneseregulatsioonil, sest see ei ole piisav avalikkuse kaitsmiseks sekkumis- ja manipuleerimiskatsete eest; peab

¹⁶ https://disinformationindex.org/wp-content/uploads/2020/03/GDI_Adtech_EU.pdf

murettekitavaks, et desinformatsiooni käsitlev ajakohastatud tegevusjuhend ei pruugi lahendada eesisevaid probleeme; peab murettekitavaks, et suunised, mille eesmärk on tegevusjuhendit tugevdada, toetuvad suurel määral komisjoni digiteenuste õigusakti ettepanekule; nõuab kiirete meetmete võtmist, et tegevusjuhendis oleks platvormide jaoks siduvad kohustused, et tagada ELi valmisolek enne järgmisi kohalikke, piirkondlikke, riiklikke ja Euroopa Parlamendi valimisi;

67. nõuab, et EL kaitseks ja edendaks tehnoloogiakogukonnas dialoogi ning teabevahetust sotsiaalsete platvormide käitumise ja strateegiate asjus; on seisukohal, et avalikku arvamust suudab rünnakute, manipuleerimise ja sekkumise vastu tugevdada üksnes avatud tehnoloogiakogukond; nõuab, et uuritaks võimalust luua desinformatsiooni jaoks avaliku ja erasektori teabe jagamise ja analüüsimise keskus, mille liikmed jälgiksid, märgistaksid ja jagaksid kindla ohukvalifikatsiooni alusel ohuteavet desinformatsiooni sisu ja edastajate kohta; on veendunud, et sellele võiks üles ehitada ELi kiirhoiatussüsteemi ja G7 mehhanismi ning see oleks kasulik ka väiksematele osalejatele, kellel on vähem vahendeid; nõuab kahjuliku sisu demonetariseerimiseks kogu tööstusharu hõlmava desinformatsiooni käsitleva standardi kehtestamist reklaamiteenustele ja veebipõhiste monetariseerimisteenustele, kusjuures seda peaksid kasutama ka veebipõhised maksesüsteemid ja e-kaubanduse platvormid ning seda peaks auditeerima kolmas isik;
68. rõhutab, et tegevusjuhend peab kuni digiteenuste õigusakti jõustumiseni tõhusalt toimima; usub, et tegevusjuhendis tuleks juba ette näha osa digiteenuste õigusaktiga kehtestatavat kohustustest ja kohustada allakirjutanuid rakendama mitmeid digiteenuste õigusakti sätteid, näiteks seoses teadlaste ja reguleerivate asutuste juurdepääsuga andmetele ning reklaami läbipaistvusega, sealhulgas algoritmi- ja soovitusüsteemi läbipaistvusega; nõuab tungivalt, et allakirjutanud laseksid sõltumatul audiitoril nende kohustuste täitmist auditeerida, ning nõuab nende auditoruannete avaldamist;
69. peab kahetsusväärseks, et tegevusjuhendi täitmise jälgimisel puudub läbipaistvus, ning seda, kuidas on ajastatud tegevusjuhendi läbivaatamine, mis viiakse lõpule enne INGE erikomisjoni töö lõppemist; märgib, et vähemalt koosolekute päevakorrad, kokkuvõtted ja osalejate nimekirjad tuleks teha avalikult kättesaadavaks; nõuab tungivalt, et tegevusjuhendi allkirjastajad annaksid Euroopa Parlamendis tunnistusi neile tegevusjuhendist tulenevate kohustuste ning nende senise ja edaspidise täitmise kohta;
70. on veendunud, et sõltumatutel meediat reguleerivatel asutustel, näiteks audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa regulaatorasutuste rühmal võib olla oluline roll tegevusjuhendi täitmise järelevalves ja tagamises;
71. väljendab heameelt ettepaneku üle moodustada rakkerühm, nagu on ette nähtud Euroopa Komisjoni suunistes tegevusjuhendi tugevdamise kohta; nõuab tungivalt, et komisjon kutsuks sellesse rakkerühma Euroopa Parlamendi, riikide reguleerivate asutuste ja muude sidusrühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna ja teadlaskonna esindajad;

Elutähtis taristu ja strateegilised sektorid

72. on seisukohal, et arvestades selle omavahelist seotust ja piiriülest iseloomu, on elutähtis

taristu välise sekkumise tõttu üha suuremas ohus, ning usub, et praegu kehtiv raamistik tuleks läbi vaadata; väljendab seetõttu heameelt komisjoni ettepaneku üle võtta vastu uus direktiiv, et suurendada Euroopa Liidus hädavajalikke teenuseid osutavate kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavust;

73. soovib jätta liikmesriikidele eesõiguse tuvastada kriitilise tähtsusega üksusi, kuid peab vajalikuks ELi tasandil koordineerimist, et:
- a) tugevdada ühendus- ja sidekanaleid, mida kasutavad mitmed osalejad, muu hulgas ELi missioonide ja operatsioonide üldise turvalisuse eesmärgil;
 - b) toetada liikmesriikide pädevaid asutusi kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavusvõime tööühikute kaudu, tagades sidusrühmade mitmekülgse osalemise ning eelkõige VKEde, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ametiühingute aktiivse kaasamise;
 - c) edendada parimate tavade vahetamist mitte ainult liikmesriikide vahel, vaid ka piirkondlikul ja kohalikul tasandil, sh Lääne-Balkaniga ning elutähtsa taristu omanike ja käitajate vahel, näiteks asutustevahelise suhtluse kaudu, et varakult tuvastada murettekitavad arengud ja töötada välja asjakohased vastumeetmed;
 - d) rakendada elutähtsa taristu vastu suunatud küberrünnakutele reageerimisel ühist strateegiat;
74. leiab, et elutähtsate üksuste loetelu võiks laiendada, et lisada sinna digitaalne valimistaristu ja haridussüsteem, arvestades nende otsustavat tähtsust ELi ja selle liikmesriikide pikaajalise toimimise ja stabiilsuse tagamisel, ning et uute kaitstavate strateegiliste sektorite loetellu lisamisel tuleks võimaldada paindlikkust;
75. nõuab ELi üldist lähenemisviisi, et käsitleda valimisprotsessi hübriidohtude küsimusi ning parandada liikmesriikide vahelist kooskõlastamist ja koostööd; kutsub komisjoni üles hindama valimistega seoses kriitiliselt sõltuvust platvormidest ja andmetaristust; on veendunud, et erasektori üle puudub demokraatlik järelevalve; nõuab, et platvormide üle toimiks suurem demokraatlik järelevalve, muu hulgas mis puudutab pädevate asutuste asjakohast juurdepääsu andmetele ja algoritmidele;
76. soovib, et kavandatud direktiivist tulenevad kohustused, sealhulgas üleliiduliste ja riigipõhiste ohtude, riskide ja haavatavuste hindamine, kajastaksid viimaseid arengusuundi, kusjuures seda hindamist peaks korraldama Teadusuuringute Ühiskeskus koos ELi luure ja situatsioonikeskusega (Euroopa välisteenistus); rõhutab, et nendel institutsioonidel on vaja piisavaid ressursse, et nad saaksid pakkuda uusimaid tipptasemel analüüse, ning tugevat demokraatlikku järelevalvet, mis ei tohiks välistada ka Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti korraldatavat eelhindamist, et tagada põhiõiguste austamine;
77. usub, et EL ja selle liikmesriigid peavad pakkuma alternatiivseid rahastamisviise ELi kandidaatriikidele Lääne-Balkanil ja teistele võimalikele kandidaatriikidele, kus kolmandad riigid on kasutanud oma mõjuvõimu suurendamiseks geopoliitilise vahendina välismaiseid otseinvesteeringuid, sest ELi ja kandidaatriikide elutähtsa taristu olulised osad ei tohi sattuda kolmandate riikide ja ELi-välise ettevõtete omandusse,

nagu juhtus Pireuse sadamaga Kreekas ja on juhtumas merealuste kaablitega Läänemeres, Vahemeres ja Arktikas (nendesse investeerib Hiina); väljendab seetõttu heameelt välismaiste otseinvesteeringute taustauuringute määruse üle, sest see on oluline vahend välisinvesteeringutega seonduva liikmesriikide tegevuse kooskõlastamiseks, ning nõuab tugevamat õigusraamistikku ja selle jõulisemat jõustamist, et tagada määruses kirjeldatud ELi julgeolekut kahjustavate välismaiste otseinvesteeringute blokeerimine ning anda välismaiste otseinvesteeringute kontrolli küsimuses ELi institutsioonidele suurem pädevus; nõuab, et valitsuse investeerimisotsuste puhul kaotataks vähempakkuja põhimõte; palub kõigil ELi liikmesriikidel, kellel ei ole investeeringute taustauuringumehhanisme, sellised meetmed kehtestada; usub, et raamistik peaks olema paremini seotud sõltumatute analüüsidega, mille koostajateks on riiklikud ja ELi instituudid või teised asjaomased sidusrühmad, nagu mõttekojad, et kaardistada ja hinnata välismaiste otseinvesteeringute voogu; leiab, et samuti võib olla asjakohane kaasata raamistikku teisi strateegilisi sektoreid, näiteks 5G ning muu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia sektor, et vähendada ELi ja selle liikmesriikide sõltuvust kõrge riskiga tarnijatest; rõhutab, et seda lähenemisviisi tuleks kohaldada ühtviisi nii kandidaatriikide kui ka potentsiaalsete kandidaatriikide suhtes;

78. on veendunud, et kuna EL ei teinud varem investeeringuid ja see soodustas tema sõltuvust välismaistest tehnoloogiatarbijatest, on EL nüüd silmitsi suurte probleemidega; soovib tuua elutähtsa taristu ja kriitilise tähtsusega materjalide tootmis- ja tarneahelad ELi; usub, et ELi liikumine avatud strateegilise autonoomia ja digitaalse suveräänsuse suunas on oluline ja õige tee; rõhutab, et EL peaks võtma oma geopoliitilise positsiooni tugevdamiseks kasutusele uued vahendid, sh survevastase vahendi; peab komisjoni poolt välja kuulutatud Euroopa kiipide õigusakti, millega tagatakse, et kiipide tootmiseks vajalikud osad toodetakse ELis, oluliseks sammuks, et vähendada sõltuvust kolmandatest riikidest, nagu Hiina ja USA; usub, et kiipide tootmisel tuleb investeerida kooskõlastatult kogu blokis ja vastavalt nõudlusanalüüsile, et vältida võidujooksu riiklikele toetustele ja ühtse turu killustumist; kutsub seetõttu komisjoni üles looma spetsiaalse Euroopa pooljuhtide fondi, mis toetaks vajaliku kvalifitseeritud tööjõu loomist ning kompenseeriks ELi tootmis- ja projekteerimisrajatiste suuremaid asutamiskulusid; peab Taiwani oluliseks partneriks pooljuhtide tootmise suurendamisel ELis;
79. nõuab Euroopa turvastandardite kohaste Euroopa andmetaristu ja teenusepakkujate võrgustike (nt GAIA-X) edasiarendamist, et leida praegustele teenusepakkujatele elujõulisi alternatiive ning liikuda avatud, läbipaistva ja turvalise digimajanduse poole; rõhutab vajadust tugevdada VKEsid ja vältida pilvandmetööstluse kartellistumist; tuletab meelde, et andmekeskused kuuluvad elutähtsa taristu sekka; tunneb muret kolmandate riikide ja nende ettevõtete mõju pärast GAIA-X arendamisele;
80. rõhutab, et üldkasutatavate elektroonilise side võrkude (näiteks interneti magistraalvõrgud ja merealused sidekaablid) terviklikkus, kättesaadavus ja konfidentsiaalsus on äärmiselt oluline julgeolekuküsimus; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles hoidma nendes kommunikatsioonivõrgustikes ära saboteerimine ja spionaaž ning edendada koostalitlusvõimeliste ja turvaliste marsruutimisstandardite kasutamist, et tagada elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste terviklikkus ja töökindlus, muu hulgas värske globaalse digivärava strateegia kaudu;

81. kutsub komisjoni üles esitama ettepanekuid meetmete kohta, mille abil tagada kriitilise tähtsusega komponentide ja tehnoloogiate, sh akude ja seadmete, 5G ja sellel põhinevate tehnoloogiate ning keemia- ja farmaatsiatoodete tootmiseks vajalike toorainete kindel, jätkusuutlik ja õiglane tarnimine, ning rõhutab, et ülemaailmne kaubandus, rahvusvaheline koostöö, mille puhul pööratakse täit tähelepanu töötajate õigustele, ja looduskeskkond on äärmiselt tähtsad, nagu ka rahvusvaheliste sotsiaalsete ja kestlikkuse standardite jõustamine ressursside kasutamise vallas; tuleb meelde vajadust eraldada teadus- ja arendustegevusele vajalik raha, et leida tarneahelate katkemise puhuks sobivad asenduslahendused;

Välissekkumine valimisprotsesside ajal

82. nõuab, et kogu valimisprotsessi turvamine kuulutataks ELis ja liikmesriikides peamiseks julgeolekuprioriteediks, sest vabad ja õiglasel valimised on demokraatliku protsessi alus; kutsub komisjoni üles töötama välja parema reageerimisraamistiku, et takistada välist sekkumist valimisprotsessidesse, ning see peaks muude meetmete seas hõlmama kodanikega otsesuhtlust võimaldavaid kanaleid;
83. rõhutab vajadust suurendada ühiskonna vastupanuvõimet valimisprotsesside ajal levitavale desinformatsioonile, sealhulgas erasektoris ja akadeemilistes ringkondades, ning kasutada terviklikku lähenemisviisi, mis võimaldaks sellise sekkumise probleemiga järjepidevalt tegeleda, alustades koolide haridusprogrammide ning lõpetades hääletamise tehnilise kindluse ja usaldusväärsuse küsimuste ning hübriidolemust arvestavate struktuurimeetmetega; nõuab eelkõige 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimiste ettevalmistamise kava, mis hõlmaks Euroopa tasandi erakondade ja nende töötajate strateegiat, koolitamist ja teadlikkuse tõstmist ning tõhusamaid julgeolekumeetmeid välissekkumise vältimiseks;
84. on veendunud, et sotsiaalmeedias leviv väär- või desinformatsioon on muutunud valimiste usaldusväärsuse seisukohast järjest suuremaks probleemiks; on seisukohal, et sotsiaalmeediaplattformid peaksid tagama valimiste usaldusväärsust kaitsvate poliitikameetmete rakendamise ja hea toimimise; on mures hiljutiste avastuste pärast mille kohaselt palkavad pahatahtlikud toimijad valimistesse sekkumiseks ning peamiselt sotsiaalmeedias valede narratiivide ja vandenõude levitamiseks eraettevõtteid; nõuab põhjalikku uurimist, kuidas sellise tellitud desinformatsiooniga võidelda, kuna see nähtus muutub üha keerukamaks ja levib kõikjal maailmas;
85. rõhutab, et valimisvaatlusmissioonid on valimissüsteemi vastupanuvõimelisemaks muutmise ja valimistesse sekkumise vastu võitlemise seisukohast äärmiselt olulised, sest annavad asjakohast teavet ja esitavad konkreetseid soovitusi; nõuab, et valimisprotsesse parandataks ja tugevdataks, ning märgib, et valimisvaatlusmissioonid on end demokraatlikena näidata püüdvate mitteliberaalsete režiimide üha sagedamini ebaausate ja moonutatud valimisprotsesside vastases võitluses väga olulised; rõhutab sellega seoses vajadust hinnata ümber rahvusvahelistel valimisvaatlustel kasutatavad vahendid ja meetodid ning need ajakohastada, et tegeleda uute suundumuste ja ohtudega, sealhulgas võltsvalimisvaatlejate vastu võitlemine, parimate tavade vahetamine sarnaselt mõtleivate partneritega ning tihedam koostöö asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE) ja Euroopa Nõukogu, ning kõikide asjaomaste

osalejatega rahvusvahelise valimisvaatluse põhimõtteid käsitleva deklaratsiooni ja rahvusvaheliste valimisvaatlejate tegevusjuhendi raames; rõhutab, et Euroopa Parlamendi liikmete osalemine ilma loata toimuvatel valimisvaatlusmissioonidel kahjustab Euroopa Parlamendi usaldusväarsust ja mainet; peab kiiduväärseks ja soovib täielikult jõustada demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühma 13. detsembril 2018. aastal heaks kiidetud menetlust, mis puudutab Euroopa Parlamendi liikmete individuaalset osalemist mitteametlikel valimisvaatlusmissioonidel ja mille kohaselt võib seda teinud parlamendiliikmetel keelata kogu ametiajaks osalemise Euroopa Parlamendi ametlikes valimisvaatlusdelegatsioonides;

Poliitilise tegevuse varjatud rahastamine välisrahastajate poolt

86. toonitab, et kuigi poliitilise tegevuse varjatud rahastamise mõju näiteks Euroopas pead tõstnud demokraatiavastastele hoiakutele tuleb veel uurida, kujutab poliitilise tegevuse varjatud välisrahastamine endast siiski ELi ja selle liikmesriikide demokraatia puutumatuset tõsisest rikkumist, eriti valimisperioodidel, ning seega ka vabade ja õiglaste valimiste põhimõtte rikkumist; rõhutab, et seepärast peaksid kõik liikmesriigid muutma ebaseaduslikuks osalemise igasuguses varjatud tegevuses, mida rahastatakse väljastpoolt ja mille eesmärk on mõjutada Euroopa või riigi tasandi poliitilisi protsesse; märgib sellega seoses, et sellised riigid nagu Austraalia on võtnud kasutusele seadused, mis keelavad välissekkumise poliitikasse;
87. mõistab hukka asjaolu, et äärmuslikud, populistlikud ja Euroopa-vastased erakonnad ning teatavad muud erakonnad ja üksikisikud on seotud katsetega sekkuda liidu demokraatlikesse protsessidesse ning aitavad nendele otseselt kaasa, ning peab äärmiselt murettekitavaks, et välissekkujad kasutavad neid oma häälekandjana, et oma autoritaarseid valitsusi legitimeerida; nõuab nende erakondade ja üksikisikute ning Venemaa poliitiliste ja majanduslike suhete täielikku selgitamist; peab neid suhteid äärmiselt sobimatuks ja mõistab hukka nendes poliitilistel eesmärkidel osalemise, mis võib muuta ELi ja selle liikmesriigid välisrännakute ees haavatavaks;
88. kutsub liikmesriike üles tegelema riiklike eeskirjade tulevase ühtlustamise käigus eelkõige kõikide järgmiste probleemidega ning keelama välisrahastamise:
 - a) välistoimijate mitterahaline toetus erakondadele, sihtasutustele, avaliku sektori ametikohal töötavatele inimestele ja poliitilisele ametikohale valitud isikutele, sh rahalised laenud väljaspool ELi ja Euroopa Majanduspiirkonda asuvatelt juriidilistelt või füüsilistelt isikutelt (välja arvatud eurooplastest valijatelt), teatavat künnist ületavad anonüümsed annetused ja poliitiliste kampaaniate maksumuspiirangute puudumine, mis võimaldab protsesse suurte annetuste kaudu mõjutada; poliitilisi isikuid, toimijaid või erakondi, kellele välistoimija on pakkunud rahalist või mitterahalist toetust ja/või kes on selle vastu võtnud, tuleb kohustada sellest pädevatele asutustele teatama ning see teave tuleks edastada ka ELi tasandile, et võimaldada üleliidulist järelevalvet;
 - b) sama riigi kodanikest varirahastajad¹⁷: füüsiliste ja juriidiliste rahastajate läbipaistvus tuleb tagada annetaja staatust tõendava nõuetele vastavuse

¹⁷ Isikud, kes annetavad oma nime all erakonnale või valimiste kandidaadile kellegi teise raha.

deklaratsiooni kaudu ning valimiskomisjonidele tuleb anda suuremad jõustamisvolitused; ELis pärit annetused, mis ületavad teatud miinimummäära, tuleks registreerida ametlikus ja avalikus registris ja need tuleks siduda konkreetse füüsilise isikuga ning era- ja juriidiliste isikute (ja nende tüdrukkõlastajate) poolt erakondadele tehtavatele annetustele tuleks kehtestada ülemmäär;

- c) varifirmad ja riigis asuvad välisettevõtete tütarfirmad¹⁸: varifirmad tuleks keelata ja emaettevõtete kaudu saadud raha päritolu avalikustamise kohta tuleks kehtestada rangemad nõuded; teatavat piirmäära ületav rahastamine ja erakondadele annetamine tuleb registreerida avalikus keskreistris ametliku nime ja aadressiga, mida saab seostada olemasoleva isikuga, ning seda teavet peaksid koguma liikmesriigid; kutsub komisjoni üles tagama, et liikmesriikide ametiasutustel on õigus uurida raha päritolu ja kontrollida seeläbi riigis asuvate välisettevõtete tütarfirmade esitatud informatsiooni ning reageerida riiklikes registrites olevale puudulikule teabele, eriti olukordades, kus kasutatud on varifirmade võrgustikku;
- d) mittetulundusühingud ja kolmandad isikud¹⁹, kelle tegevust koordineerivad välisorganisatsioonid ja mis on loodud valimisprotsesside mõjutamiseks: kogu ELis tuleks kaaluda ühtsemate eeskirjade ja läbipaistvusnõuete kehtestamist organisatsioonidele, mille eesmärk on rahastada poliitilist tegevust ja mis püüavad otseselt mõjutada valimisprotsesse, näiteks valimisi ja rahvahääletuskampaaniaid; sellised eeskirjad ei tohiks takistada mittetulundusühendusi ja kolmandaid isikuid saamast raha erikampaaniate jaoks; rahastuse või annetuste läbipaistvuse tagamise reeglid peavad kehtima ka poliitilistele sihtasutustele;
- e) veebipõhise poliitreklaami suhtes ei kohaldata tele-, raadio- ja trükireklaami eeskirju ning tavaliselt ei reguleerita seda ELi tasandil üldse: seetõttu on vaja keelata väljastpoolt ELi ja Euroopa Majanduspiirkonda pärit osalejate ostetavad reklaamid ning tagada ELi osalejate poliitilise internetireklaami ostmisel täielik läbipaistvus; rõhutab vajadust tagada oluliselt suurem läbipaistvus ja demokraatlik vastutus algoritmide kasutamise suhtes; peab kiiduväärseks komisjoni teadaannet, et sponsoreeritud poliitilise sisu läbipaistvuse kohta esitatakse uus seadusandlik ettepanek, nagu on kavandatud Euroopa demokraatia tegevuskavas, kusjuures selle eesmärk on vältida 27 erineva veebipõhise poliitreklaami käsitleva õigusakti vastuvõtmist liikmesriikides ja tagada, et ELi erakonnad saavad teha enne Euroopa Parlamendi valimisi veebikampaaniaid nii, et välissekkumise oht oleks võimalikult väike, aga ka uurida, millised liikmesriikide erakondade ja suuremate sotsiaalmeediaplatformide vabatahtlikult vastu võetud reeglid saaks muuta ELis üldiselt kehtivaks; kutsub liikmesriike üles ajakohastama oma riiklikke poliitilise reklaami eeskirju, mis ei ole digitaalse meedia kui poliitilise kommunikatsiooni peamise vahendi pideva arenguga sammu pidanud; kutsub komisjoni üles tegema ettepaneku, kuidas demokraatlikult määratleda teemapõhise poliitilise reklaami, et

¹⁸ Seda seaduselünka kasutatakse ära kahel viisil: ühest küljest kasutatakse varifirmasid, mis ei tegele reaalse äritegevusega ja mis on asutatud üksnes rahaliste tehingute kattevarjaks, teisest küljest aga riigis asuvaid välisettevõtete tütarfirmasid, mis vahendavad raha riigi poliitikasse.

¹⁹ Mittetulundusühendused ja kolmandad isikud ei ole kohustatud avalikustama oma annetajate isikuid, kuid neil on mitmes ELi liikmesriigis lubatud rahastada erakondi ja kandidaate.

lõpetada olukord, kus eraõiguslikud kasumit taotlevad platvormid otsustavad, mis on teemapõhine ja mis mitte;

- f) valimiskulutusi tuleks sõltumatute audiitorite abil jälgida ning teave kulude ja annetuste kohta tuleks teha sõltumatutele audiitoritele õigeaegselt kättesaadavaks, sest see leevendaks selliseid riske nagu huvide konfliktid ja lobitöö seoses poliitilise rahastamisega; mis puutub teabe ennetavasse avaldamisse, siis peaks finantseeskirjade eest vastutavatel institutsioonidel olema selge volitus, võime, ressursid ja seaduslik pädevus uurimiste läbiviimiseks ja juhtumites süüdistuse esitamiseks;
89. kutsub seetõttu komisjoni üles analüüsima ELis toimuvat varjatud rahastamist ja esitama konkreetseid ettepanekud, kuidas kaotada kõik seaduslüngad, mis võimaldavad kolmandatest riikidest lähtuvat erakondade ja sihtasutuste või valitavatel ametikohtadel töötavate isikute läbipaistmatut rahastamist, ning tegema ettepaneku ühiste ELi standardite kohta, mida kohaldataks kõigi liikmesriikide valimisseaduste suhtes; on veendunud, et liikmesriigid peaksid kehtestama erakondade rahastamise läbipaistvuse kohta selged nõuded ning keelama erakondadele ja poliitikutele väljastpoolt ELi ja Euroopa Majanduspiirkonda tehtavad annetused (ainsaks erandiks oleksid väljaspool ELi ja Euroopa Majanduspiirkonda elavad eurooplastest valijad), samuti kehtestama selge sanktsioonisüsteemi ja -strateegia; nõuab tungival, et komisjon ja liikmesriigid looksid ELi finantskontrolliasutuse, et võidelda ebaseaduslike finantstavade ning Venemaa ja teiste autoritaarsete režiimide sekkumise vastu; rõhutab vajadust keelata annetused või rahastamine uute tehnoloogiate abil, mida on väga raske jälgida; palub liikmesriikidel ja komisjonil anda järelevalveasutustele rohkem ressursse ja suuremad volitused, et saavutada parem andmete kvaliteet;
90. kohustub tagama, et kõik mittetulundusühingud, mõttekojad, instituudid ja valitsusvälised organisatsioonid, kes saavad anda parlamenditöö käigus panuse ELi poliitika kujundamisse või kellel on õigusloomeprotsessis mis tahes nõuandev roll, on täielikult läbipaistvad ja sõltumatud ning neil puudub seoses rahastamise ja omandiga huvide konflikt;
91. väljendab heameelt määruse (EL, Euratom) nr 1141/2014 (mis käsitleb Euroopa tasandi erakondade ja Euroopa tasandi poliitiliste sihtasutuste põhikirja ning rahastamist) käimasoleva läbivaatamise üle; toetab kõiki jõupingutusi, et saavutada Euroopa tasandi erakondade ja sihtasutuste tegevuse läbipaistvam rahastamine, eelkõige enne 2024. aasta Euroopa Parlamendi valimisi, sealhulgas keelata kõik annetused väljastpoolt ELi (välja arvatud ELi liikmesriikide välismaal elavatest diasporaakogukondadest) ja anonüümsetest allikatest ning sellised väljastpoolt ELi pärinevad annetused, mida ei saa dokumenteerida lepingute, teenuslepingute või Euroopa tasandi erakonda kuulumisega seotud tasude kaudu, ehkki liikmesriikide väljaspool ELi ja Euroopa Majanduspiirkonda tegutsevate erakondade liikmemaksud Euroopa tasandi erakondadele peaksid jääma lubatuks; nõuab tungival, et Euroopa tasandi ja riikide erakonnad pühenduksid võitlusele välissekkumise ja desinformatsiooni leviku vastu, allkirjastades harta, mis sisaldab sellega seoses konkreetseid kohustusi;
92. rõhutab, et Euroopa Nõukogu riikide korrupsioonivastase ühenduse (GRECO) ja Veneetsia komisjoni paljude soovitude rakendamine tugevdaks liikmesriikide ja liidu

poliitilisi süsteeme ja kaitseks neid välisfinantsmõjude eest;

Küberturvalisus ja vastupanuvõime küberrünnete

93. nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid ja kõik liikmesriigid suurendaksid kiiresti investeringuid liidu strateegilisse kübersuutlikkusse ja võimekusse tuvastada välissekkumine, see avalikustada ja selle vastu võidelda, näiteks tehisintellekti, turvalise side valdkonda ning andmetesse ja pilvetaristusse, et parandada liidu küberturvalisust, austades seejuures põhiõiguseid; kutsub komisjoni üles investeerima rohkem ka ELi digiteadmiste ja tehnilise oskusteabe suurendamisse, et paremini mõista kogu liidus kasutatavaid digitaalseid süsteeme; kutsub komisjoni üles eraldama rohkem inimressursse, materiaalseid ja rahalisi vahendeid, et suurendada küberohtude analüüsimise suutlikkust, nimelt Euroopa välisteenistuse luure- ja situatsioonikeskusele, ning ELi institutsioonide, organite ja asutuste, nimelt ENISA ja ELi institutsioonide ja ametite infoturbeintsidenditega tegeleva rühma (CERT-EU) ning liikmesriikide küberturvalisusele; peab kahetsusväärseks, et liikmesriikide vahel puudub küberturvalisuse küsimustes koostöö ja ühtlustamine;
94. väljendab heameelt komisjoni ettepanekute üle uue küberturvalisuse strateegia ja uue direktiivi kohta, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu Euroopa Liidus ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148²⁰ (küberturvalisuse 2. direktiiv); soovib ettepanekut edasi arendada, nii et selle lõpptulemus kõrvaldaks 2016. aasta küberturvalisuse direktiivi puudused, eelkõige tugevdades turvanõudeid, laiendades kohaldamisala, luues Euroopa koostöö ja teabejagamise raamistiku, tugevdades liikmesriikide küberturvalisuse võimet, parandades avaliku ja erasektori koostööd, kehtestades rangemad jõustamisnõuded ja muutes küberturvalisuse meie ühiskonnale elutähtsate Euroopa üksuste juhtimise kõrgeima taseme vastutusalaks; rõhutab, kui oluline on saavutada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kõigis liikmesriikides, et vähendada ELi ühise küberturvalisuse nõrku kohti; rõhutab tungivat vajadust tagada infosüsteemide vastupidavus ja tunneb sellega seoses heameelt küberkriisi kontaktasutuste võrgustiku (CyCLONE) üle; julgustab veelgi edendama OSCE meetmeid küberruumi kindlustunde suurendamiseks;
95. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle, et küberturvalisuse 2. direktiivis hinnataks koordineeritult kriitilise tähtsusega tarneahelate turvariske, sarnaselt 5G meetmepaketiga, et võtta paremini arvesse riske, mis on seotud näiteks välisriikide kontrolli all olevate ettevõtete toodetud tarkvara ja riistvara kasutamisega; kutsub komisjoni üles töötama välja 6G standardeid ja konkurentsieeskirju kooskõlas demokraatlike väärtustega; palub komisjonil edendada ELi institutsioonide ja liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust meetmepaketiga seotud probleemide, parimate tavade ja lahenduste kohta; usub, et EL peaks rohkem investeerima oma suutlikkusse 5G ja 5G-järgsete tehnoloogiate valdkonnas, et vähendada sõltuvust välismaistest tarnijatest;
96. rõhutab, et küberkuritegevusel ei ole piire ja nõuab tungivalt, et EL suurendaks oma rahvusvahelisi jõupingutusi, et selle vastu tõhusalt võidelda; juhib tähelepanu sellele, et

²⁰ Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148 (COM(2020)0823).

EL peaks võtma juhtrolli rahvusvahelise küberturvalisuse lepingu väljatöötamisel, millega kehtestatakse küberkuritegevuse vastu võitlemiseks küberturvalisuse rahvusvahelised normid;

97. tunneb heameelt teate üle, et luuakse kübervastupidavusvõime õigusakt, mis täiendaks Euroopa küberkaitsepoliitikat, kuna küberruum ja kaitse on tihedalt seotud; kutsub üles tegema rohkem investeringuid Euroopa küberkaitse võimekusse ja koordineerimisse; soovib edendada meie partnerite kübersuutlikkuse suurendamist ELi väljaõppemissioonide või tsiviilkübermissioonide kaudu; rõhutab, et kübervaldkonna koolitusi on vaja ühtlustada ja standardida ning nõuab, et seda valdkonda rahastataks ELi struktuurifondidest;
98. mõistab hukka ettevõtte NSO Group nuhkvara Pegasus massilise ja ebaseadusliku kasutamise riiklike üksuste poolt ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate ja poliitikute vastu, näiteks Marokos, Saudi Araabias, Ungaris, Poolas, Bahreinis, Araabia Ühendemiraatides ja Aserbaidžaanis; tuletab meelde, et Pegasus on vaid üks paljudest näidetest riigiasutuste poolt süütute kodanike vastu rakendatavatest ebaseadusliku massilise jälgimise programmidest; mõistab hukka ka muud Euroopa poliitikute vastu suunatud riiklikud spioneerimisoperatsioonid; nõuab tungivalt, et komisjon koostaks ebaseadusliku jälgimise tarkvara loetelu ja ajakohastaks seda pidevalt; nõuab, et EL ja liikmesriigid kasutaksid seda loetelu, et tagada täielikult inimõigustega seotud hoolsuskohustus ning nõuetekohaselt kontrollida Euroopa jälgimistehnoloogia ja tehnilise abi ekspordi ning impordi liikmesriikidesse, mis kujutab endast selget ohtu õigusriigi põhimõtetele; nõuab lisaks, et loodaks Kanada eeskujul ELi kodanike labor, mis koosneks ajakirjanikest, inimõiguste ekspertidest ja pahavara tehnilistest ekspertidest ning mis töötaks selle nimel, et avastada ja paljastada tarkvara ebaseaduslik kasutamine õigusvastase jälgimise eesmärgil;
99. nõuab, et EL võtaks selles valdkonnas vastu tugeva õigusraamistiku nii ELis kui ka rahvusvahelisel tasandil; väljendab sellega seoses heameelt Ameerika Ühendriikide kaubandusministeeriumi tööstuse ja julgeoleku büroo otsuse üle kanda ettevõtte NSO Group musta nimekirja, keelates sellega ettevõttel Ameerika tehnoloogia saamise;
100. väljendab muret selle pärast, et EL teeb kohtu- ja õiguskaitseküsimustes koostööd kolmandate riikidega, kes on teinud koostööd ettevõttega NSO Group ja kasutanud Pegasus nuhkvara, et ELi kodanike järel uurata; nõuab sellise koostöö suhtes täiendavaid kaitsemeetmeid ja tõhustatud demokraatlikku kontrolli;
101. kutsub komisjoni üles kontrollima Euroopa investeringuid ettevõttesse NSO Group ja võtma sihipäraseid meetmeid välisriikide suhtes, kes kasutavad tarkvara, et uurata ELi kodanike või ELi riikides pagulasseisundiga kaasnevaid eeliseid kasutavate isikute järele;
102. on mures, et autoritaarsed režiimid, mille eest ajakirjanikud ja demokraatia aktivistid on põgenenud, võivad neid ebaseaduslikult jälgida ja ahistada isegi ELi pinnal, ning on seisukohal, et sellega rikutakse tõsiselt liidu põhiväärtuseid ja üksikisikute põhiõigusi, mis on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelises paktis; avaldab kahetsust, et spioonitarkvara ohvritele ei pakuta

õigusabi;

103. juhib tähelepanu kiireloomulisele vajadusele tugevdada õigusraamistikku, et võtta vastutusele need, kes levitavad, kasutavad ja kuritarvitavad sellist tarkvara ebaseaduslikel ja loata eesmärkidel; viitab eelkõige sanktsioonidele, mis kehtestati 21. juunil 2021 Aleksandr Šatrovi suhtes, kes on tegevjuht Valgevene ettevõttes, mis toodab autoritaarse režiimi poolt kasutatavat näotuvastustarkvara näiteks poliitilise opositsiooni meelevaldajate tuvastamiseks; kutsub komisjoni üles hoidma ära ebaseaduslike jälgimistehnoloogiate mis tahes kasutamist või rahastamist ELis; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles veenma kolmandate riikide valitsusi kaotama repressiivsed küberjulgeoleku ja terrorismivastase võitluse alased tavad ja õigusaktid, kasutades tõhustatud demokraatlikku kontrolli; nõuab, et ELi pädevad asutused uuriksid nuhkvara ebaseaduslikku kasutamist ELis ja selle EList eksportimist, ning selle tagajärgi liikmesriikidele ja assotsieerunud ning ELi programmides osalevatele riikidele, kes on nuhkvara ostnud ja kasutanud ning kust on seda eksporditud, et kasutada seda ebaseaduslikult ajakirjanike, inimõiguste kaitsjate, juristide ja poliitikute vastu;
104. nõuab eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitleva direktiivi²¹ põhjalikku läbivaatamist, et tugevdada elektrooniliste seadmete kasutamisel teabevahetuse ja isikuandmete konfidentsiaalsust, vähendamata seejuures direktiivi pakutavat kaitsetaset ning ilma et see piiraks liikmesriikide vastutust kaitsta riigi julgeolekut; rõhutab, et avaliku sektori asutustel peaks olema kohustus IT-seadmetes tuvastatud turvaaugud avalikustada; kutsub ELi ja liikmesriike üles kooskõlastama veelgi enam oma tegevust infosüsteemide vastu suunatud ründeid käsitleva direktiivi²² alusel, et tagada, et ebaseaduslik sisenemine infosüsteemi ja ebaseaduslik pealtkuulamine määratletakse kuriteona ning nende suhtes kohaldatakse asjakohaseid sanktsioone; tuletab meelde, et iga konfidentsiaalsuse rikkumine riigi julgeoleku eesmärgil peab toimuma seaduslikult ning demokraatlikus ühiskonnas kindlaks määratud ja õiguspärastel eesmärkidel, lähtudes rangest vajadusest ja proportsionaalsusest, nagu nõuavad Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon ja Euroopa Liidu Kohus;

ELi liikmesriikide, institutsioonide, ametite, delegatsioonide ja missioonide kaitse

105. rõhutab, et ELi institutsioonid, organid, ametid, delegatsioonid, missioonide ja operatsioonide võrgustikud, hooned ja töötajad on sihtmärgiks igasugustele hübriidohtudele ja rünnakutele välisriigi osalejate poolt ning seetõttu tuleks neid nõuetekohaselt kaitsta, pöörates erilist tähelepanu Euroopa välisteenistuse varadele, hoonetele ja tegevusele välismaal ning repressiivsete režiimidega mittedemokraatlikesse riikidesse lähetatud ELi töötajate ohutusele; nõuab ÜJKP missioonide struktureeritud reageerimist nendele ohtudele ning nende missioonide konkreetsemat toetamist strateegilise kommunikatsiooni kaudu; tunnistab, et riiklikult toetatud rünnakute arv ELi institutsioonide, asutuste ja ametite, sealhulgas Euroopa Ravimiameti (EMA) ning

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. augusti 2013. aasta direktiiv 2013/40/EL, milles käsitletakse infosüsteemide vastu suunatud ründeid ja millega asendatakse nõukogu raamotsus 2005/222/JSK (ELT L 218, 14.8.2013, lk 8).

liikmesriikide institutsioonide ja ametiasutuste vastu on pidevalt kasvanud;

106. nõuab ELi institutsioonide, organite, ametite, delegatsioonide, missioonide ja operatsioonide kõigi teenuste, võrgustike, seadmete ja riistvara põhjalikku ja korrapärast läbivaatamist, et tugevdada nende vastupanuvõimet küberohtudele ning välistada potentsiaalselt ohtlikud programmid ja seadmed, näiteks Kaspersky Labi toodetud programmid ja seadmed; nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid ja liikmesriigid tagaksid töötajatele nõuetekohased juhised ja turvalised vahendid; rõhutab, et haldusasutustes ja institutsioonides tuleb suurendada teadlikkust seoses turvaliste teenuste ja võrkude kasutamisega, sh lähetuste ajal; võtab teadmiseks liitlaste sõjaväe- ja valitsusasutuste poolt laialdaselt kasutatavate avatud lähtekoodiga võrguoperatsioonisüsteemide usalduse ja turvalisuse eelised;
107. rõhutab, kui oluline on tõhus ja õigeaegne koordineerimine erinevate ELi institutsioonide, asutuste ja ametite vahel, mis on spetsialiseerunud küberturvalisusele, nagu CERT-EU, koos selle operatiivsuutlikkuse täieliku arendamisega, samuti ENISA ja tulevane ühine küberüksus, mis tagab koordineeritud reageerimise suuremahulistele küberturbeohtudele ELis; väljendab heameelt käimasoleva struktureeritud koostöö üle CERT-EU ja ENISA vahel; väljendab samuti heameelt ELi küberluure töörühma loomise üle ELi luure- ja situatsioonikeskuste võrgustikus, et edendada strateegilist luurekoostööd; hindab ELi institutsioonide peasekretäride hiljutisi algatusi ühiste teabe- ja küberturvalisuse eeskirjade väljatöötamiseks;
108. ootab huviga komisjoni kahte ettepanekut määruste kohta, millega kehtestatakse kõigi ELi institutsioonide, asutuste ja ametite infoturbe ja küberturvalisuse õigusraamistik, ning on seisukohal, et need määrused peaksid hõlmama ka suutlikkuse ja vastupanuvõime suurendamist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles eraldama ELi institutsioonide küberturvalisusele täiendavaid vahendeid ja ressursse, et tulla toime pidevalt arenevate ohtudega seotud probleemidega;
109. ootab huviga Euroopa Kontrollikoja küberturvalisuse auditi eriaruannet, mis peaks valmima 2022. aasta alguses;
110. nõuab, et uuritaks põhjalikult teateid välismõjude sisseimbumisest ELi institutsioonide töötajate seas; nõuab personalimenetluste läbivaatamist ja vajadusel muutmist, sealhulgas värbamiseelset taustauuringut, et kõrvaldada lüngad, mis võimaldavad välismõjude sisseimbumist; kutsub Euroopa Parlamendi juhtorganeid üles parandama töötajate julgeolekukontrolli menetlusi ning karmistama parlamendi ruumidesse pääsemise eeskirju ja kontrole, et välisshuvidega tihedalt seotud isikutel ei oleks juurdepääsu konfidentsiaalsetele koosolekutele ja teabele; kutsub Belgia ametivõime üles vaatama läbi ja ajakohastama siseriiklikku spionaaživastast raamistikku, et võimaldada õigusrikkujate tõhusat avastamist, vastutusele võtmist ja karistamist; nõuab, et teistes liikmesriikides võetaks samasuguseid meetmeid, et kaitsta ELi institutsioone ja asutusi nende territooriumil;
111. nõuab, et kõik ELi institutsioonid suurendaksid oma töötajate teadlikkust nõuetekohase koolituse ja juhendamise kaudu, et ennetada, leevendada ja käsitleda küberalaseid ja teisi julgeolekuohte; nõuab kohustuslikku ja korrapärast IKT- ja julgeolekukoolitust kõigile töötajatele (sh praktikantidele) ja Euroopa Parlamendi liikmetele; nõuab

välismõju korrapärasest ja sihtotstarbelist kaardistamist ja riskihindamist institutsioonides;

112. rõhutab vajadust nõuetekohase kriisiohjamise menetluste järele teabega manipuleerimise juhtumite puhul, sealhulgas haldustasandite ja sektorite vaheliste hoiatussüsteemide järele, et tagada vastastikuse teabe edastamine ja vältida teabega manipuleerimise hoogustumist; väljendab sellega seoses heameelt enne 2019. aasta Euroopa Parlamendi valimisi loodud kiirhoiatussüsteemi ja kiirhoiatusmenetluse ning komisjoni ja Euroopa Parlamendi administratsioonides kehtivate menetluste üle, et hoiatada võimalike juhtumite eest, mis mõjutavad institutsioone või ELi demokraatlikke protsesse; palub ELi administratsioonil tugevdada oma järelevalvet, luues muu hulgas keskse hoidla ja intsidentide jälgimise tööriista, ning töötada välja ühine meetmetepakett, mis aktiveeritaks kiirhoiatussüsteemi hoiatuse korral;
113. nõuab kohustuslikke läbipaistvuse eeskirju reiside puhul, mida välisriigid pakuvad ELi institutsioonide ametnikele, sealhulgas Euroopa Parlamendi liikmetele, registreeritud assistentidele ja fraktsioonide nõunikele, samuti riikide ametnikele, muu hulgas seoses järgmisega: maksja nimi, reisi maksumus ja esitatud põhjused; tuleb meelde, et selliseid organiseeritud reise ei saa pidada parlamendi ametlikeks delegatsioonideks, ning nõuab rangeid karistusi juhul, kui seda põhimõtet rikutakse; rõhutab, et mitteametlikud sõprusrühmad võivad kahjustada parlamendi ametlike organite tööd, parlamendi mainet ja selle tegevuse sidusust; nõuab tungivalt, et parlamendi juhtorganid suurendaksid nende rühmade läbipaistvust ja vastutust, täidaksid kehtivaid eeskirju ning võtaksid vajalikke meetmeid juhul, kui kolmandad riigid neid sõprusrühmi kuritarvitavad; palub, et kvestorid töötaksid välja kättesaadava ja ajakohase sõprusrühmade ja deklaratsioonide registri ning haldaksid seda;

Ülemailmsete osalejate sekkumine eliidi kaasamise, rahvuslike diasporaade, ülikoolide ja kultuurisündmuste kaudu

114. mõistab hukka igasuguse eliidi kaasamise ja tippametnike ja endiste ELi poliitikute värbamise tehnika, mida kasutavad välismaised ettevõtted, kellel on sidemed ELi vastu aktiivselt sekkuvate valitsustega, ning avaldab kahetsust, et puuduvad vahendid ja jõustamismeetmed, mis on vajalikud sellise tegevuse ärahoidmiseks; on seisukohal, et avalike ülesannete täitmisel või riigiametnike ülesannete täitmisel saadud konfidentsiaalse teabe avalikustamisel ELi ja selle liikmesriikide strateegiliste huvide arvelt peaks olema õiguslikud tagajärjed ja seda tuleks karmilt karistada, sealhulgas kohese vallandamisega ja/või edaspidi institutsiooni värbamistest väljajätmisega; on seisukohal, et selliste isikute sissetuleku ja vara deklaratsioonid tuleks teha avalikult kättesaadavaks;
115. kutsub komisjoni üles julgustama ja kooskõlastama eliidi kaasamise vastaseid meetmeid, näiteks täiendama ja rakendama ilma eranditeta ELi volinike ja ELi kõrgete ametnike karistusaega aruandluskohustusega pärast seda perioodi, et teha lõpp nn pöördkuse efektile, ning kehtestama struktureeritud reeglid eliidi kaasamise vastu võitlemiseks ELi tasandil; kutsub komisjoni üles hindama, kas olemasolevad karistusnõuded on endiselt eesmärgipärased; rõhutab, et kui välisriik pöördub endiste ELi poliitikute või riigiteenistujate poole, peaksid nad sellest spetsiaalsele järelevalveasutusele teada andma ja saama rikkumisest teataja kaitset; kutsub kõiki liikmesriike üles kohaldama ja ühtlustama oma poliitilise juhtkonna ooteaegu ning

tagama, et neil on olemas meetmed ja süsteemid, mis kohustavad riigiametnikke deklareerima oma ametivälise tegevuse, tööhõive, investeeringud, varad ja olulised kingitused või hüved, millest võib tuleneda huvide konflikt;

116. tunneb muret integreeritud lobitööstreegiatega pärast, mis ühendavad tööstushuvisid ja välispoliitilisi eesmärke, eriti kui need soosivad autoritaarse riigi huve; nõuab seetõttu, et ELi institutsioonid reformiks läbipaistvusregistrit, sealhulgas kehtestades rangemad läbipaistvuseeskirjad, kaardistades ELiga seotud lobitöö välisrahastamise ja tagades sissekande, mis võimaldab tuvastada välisriikide valitsuste poolset rahastamist; kutsub kõiki ELi institutsioone üles tegema selles küsimuses tõhusat koostööd; on seisukohal, et Austraalia välismõjude läbipaistvuse kava on hea tava, mida järgida;
117. kutsub liikmesriike üles kaaluma välismõjude registreerimise süsteemi loomist ja valitsuse hallatava registri loomist välisriigi jaoks või selle nimel tehtud teatud tegevuste kohta, järgides teiste sarnaselt mõtleivate demokraatiate häid tavasid;
118. tunneb muret selle pärast, et välismaised autoritaarsed riigid püüavad kontrollida ELi territooriumil paiknevate diasporaade tegevust; juhib tähelepanu Hiina ühisrinda (United Front) olulisele rollile - see on otseselt Hiina Kommunistliku Partei Keskkomiteele alluv osakond, mille ülesanne on koordineerida Hiina välissekkumise strateegiat Hiina üksikisikute ja Hiina ettevõtete range kontrolli kaudu välismaal; toob välja Austraalia ja Uus-Meremaa kogemused seoses United Fronti tegevusega;
119. mõistab karmilt hukka Kremli püüdlused kasutada ära ELi liikmesriikide vähemusi, et rakendada nn kaasmaalaste toetamise poliitikat, eelkõige Balti ja idanaabruse riikides; selline käitumine on osa Putini režiimi geopoliitilisest strateegiast, mille eesmärk on lõhestada ELi ühiskondi ja rakendada nn Vene maailma kontseptsiooni, et õigustada oma režiimi ekspansivset tegevust; märgib, et paljud Venemaa eraõiguslikud sihtasutused, eraettevõtted, meediaorganisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid on tegelikkuses riigi omandis või keerukate varjatud skeemide kaudu riigiga seotud; rõhutab, et Venemaa kodanikuühiskonnaga dialoogi pidamisel on äärmiselt oluline teha vahet nendel organisatsioonidel, mis hoiduvad Venemaa valitsuse mõjust, ja nendel, millel on sidemed Kremliga; tuletab meelde, et on tõendeid ka Venemaa sekkumise ja manipuleerimise kohta paljudes teistes lääne liberaalsetes demokraatlikes riikides, samuti aktiivse toetuse kohta äärmuslikele jõududele ja radikaalselt meelestatud üksustele, et edendada liidu destabiliseerimist; märgib, et Kreml kasutab oma desinformatsiooni ökosüsteemi osana laialdaselt kultuuri, sealhulgas popmuusikat, audiovisuaalset sisu ja kirjandust; mõistab hukka Venemaa püüded mitte täielikult tunnustada Nõukogude Liidu kuritegude ajalugu ja selle asemel võtta kasutusele uus Venemaa narratiiv;
120. on mures Türgi valitsuse katsete pärast mõjutada Türgi juurtega inimesi, et kasutada diasporaad Ankara seisukohtade vahendajana ja lõhestada Euroopa ühiskondi, eelkõige välistürklaste ja nendega seotud kogukondade eestseisuse (YTB) kaudu; mõistab hukka Türgi avalikud katsed kasutada oma diasporaad Euroopas, et muuta valimiste kulgu;
121. mõistab hukka Venemaa püüdlused kasutada Lääne-Balkani riikide etnilisi pingeid konfliktide õhutamiseks ja kogukondade lõhestamiseks, mis võib viia kogu piirkonna destabiliseerumiseni; on mures, et sellistes riikides nagu Serbia, Montenegro ning

Bosnia ja Hertsegoviina, eriti selle osa Republika Srpska, püüab õigeusu kirik edendada Venemaad kui traditsiooniliste pereväärtuste kaitsjat ning tugevdada riigi ja kiriku vahelisi suhteid; on mures, et Ungari ja Serbia aitavad Hiinat ja Venemaad nende geopoliitiliste eesmärkide saavutamisel; soovib algatada dialoogi Lääne-Balkani kodanikuühiskonna ja erasektoriga, et koordineerida desinformatsioonivastaseid pingutusi piirkonnas, pannes erilist rõhku teadusuuringutele ja analüüsile ning piirkondlike eksperditeadmiste kaasamisele; kutsub komisjoni üles looma taristut, et leida tõenditel põhinevaid vastumeetmeid nii lühi- kui ka pikaajalistele desinformatsiooni ohtudele Lääne-Balkani riikides; kutsub Euroopa välisteenistust üles liikuma ennetavama hoiaku poole, keskendudes ELi usaldusväärse suurendamisele selles piirkonnas, selle asemel et seda kaitsta, laiendades strateegilise kommunikatsiooni töörühma järelevalvet, et keskenduda Lääne-Balkani riikidest ja nende naabritest lähtuvatele piiriülestele desinformatsiooni ohtudele;

122. rõhutab, et EL ja selle liikmesriigid peavad suurendama toetust idapartnerluse riikidele, eelkõige koostöö kaudu, et suurendada riigi ja ühiskonna vastupanuvõimet desinformatsioonile ja Venemaa propagandale, et võidelda nende ühiskondade ja institutsioonide strateegilise nõrgenemise ja killustumise vastu;
123. on mures Hongkongi uuest riiklikust julgeolekuseadusest ja Hiina välissanktsioonide vastu võitlemise seadusest tulenevate sunnimeetmete eksterritoriaalse kohaldamise pärast, mida kombineeritakse teiste riikidega sõlmitud väljaandmislepingutega, mis võimaldab Hiinal rakendada ulatuslikke heidutusmeetmeid kriitilise tähtsusega mittekodanike vastu, näiteks hiljutises juhtumises kahe Taani parlamendiliikme vastu, ning Hiina vastusanktsioonide pärast viie Euroopa Parlamendi liikme, parlamendi inimõiguste allkomisjoni, kolme ELi liikmesriikide parlamendiliikme, ELi nõukogu poliitika- ja julgeolekukomitee, kahe Euroopa teadlase ning kahe Euroopa mõttekoja vastu vastavalt Saksamaal ja Taanis; kutsub kõiki liikmesriike üles väljaandmisele vastu astuma ja sellest keelduma ning vajaduse korral pakkuma asjaomastele isikutele asjakohast kaitset, et ennetada võimalikke inimõiguste rikkumisi;
124. on mures Euroopa ülikoolide, koolide ja kultuurikeskuste arvu pärast, mis on sõlminud partnerlussuhteid Hiina üksustega, sealhulgas Konfutsiuse instituutidega, mis võimaldavad teaduslikke teadmisi varastada ja teostada ranget kontrolli kõigi Hiinaga seotud teemade üle teadusuuringute ja õpetamise valdkonnas, mis kujutab endast seega akadeemilise vabaduse ja autonoomia põhiseadusliku kaitse rikkumist, ning Hiinaga seotud kultuuritegevuse valikute pärast; on mures, et sellised meetmed võivad viia teadmiste kadumiseni Hiinaga seotud küsimustes, jättes ELi ilma vajalikust pädevusest; tunneb muret näiteks selle pärast, et 2014. aastal toetas Hiina valitsuse riiginõukogu teabeamet Euroopa Kolledži Hiina raamatukogu²³; on sügavalt mures Hiina katsete pärast survestada ja tsenseerida näiteks Nantes'i muuseumi seoses algselt 2020. aastaks kavandatud Tšingis-khaani näitusega²⁴; kutsub komisjoni üles hõlbustama heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel, et võidelda välissekkumise vastu kultuuri- ja haridussektoris;
125. on mures Euroopas korraldatud teadusuuringute varjatud rahastamise juhtumite,

²³ <https://www.coleurope.eu/events/official-inauguration-china-library>

²⁴ <https://www.chateaublanc.fr/expositions/fils-du-ciel-et-des-steppees/>

sealhulgas Hiina katsete pärast püüda talente programmi „Thousand Talents Plan“ ja Konfutsiuse instituudi stipendiumide kaudu ning sõjaliste ja tsiviilotstarbeliste teadusprojektide tahtliku segamise pärast Hiina tsiviil-sõjalise tuumasünteesi strateegia kaudu; juhib tähelepanu Hiina kõrgharidusametuste katsetele allkirjastada Euroopa partnerinstitutsioonidega vastastikuse mõistmise memorandumid, mis sisaldavad Hiina propagandat kinnistavaid klausleid või julgustavad toetama Hiina Kommunistliku Partei seisukohti või poliitilisi algatusi, nagu algatus „Üks vöönd, üks tee“, minnes mööda asjaomase riigi valitsuse ametlikest seisukohtadest ja kahjustades neid; palub kultuuri-, akadeemilistel ja valitsusvälistel institutsioonidel suurendada Hiina mõjuga seotud läbipaistvust ning kutsub neid üles avaldama teavet igasuguse suhtluse ja koostöö kohta Hiina valitsuse ja sellega seotud organisatsioonidega;

126. mõistab hukka Ungari valitsuse otsuse avada Fudani Ülikooli filiaal ja samal ajal sulgeda Kesk-Euroopa Ülikool Budapestis; tunneb muret Euroopa ülikoolide suureneva rahalise sõltuvuse pärast Hiinast ja teistest välisriikidest, arvestades riski, et tundlikud andmed, tehnoloogiad ja uurimistulemused satuvad välisriikidesse, ning sellise sõltuvuse võimalike tagajärgede pärast akadeemilisele vabadusele; rõhutab akadeemilise vabaduse tähtsust desinformatsiooni ja mõjutamisega tegelemisel; julgustab neid institutsioone viima enne välispartneritega uute partnerluste sõlmimist läbi üksikasjalikud haavatavuse hindamised; rõhutab, et akadeemilisi töötajaid tuleks koolitada, et nad teataksid varjatud rahastamisest või mõjust spetsiaalse vihjeliini kaudu, ning et sellest teavitajad peaksid alati saama rikkumisest teatajate kaitset; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et Euroopa ülikoolide geopoliitilisi uuringuid rahastataks Euroopa allikatest; kutsub komisjoni üles esitama õigusakti ettepaneku ülikoolide, valitsusväliste organisatsioonide ja mõttekodade välisrahastamise läbipaistvuse suurendamiseks, näiteks annetuste kohustusliku deklareerimise, nende rahastamisvoogude hoolsuskohustuse ning välisriikide erakondade rahastamise, mitterahaliste sissemaksete ja toetuste avalikustamise kaudu; kutsub liikmesriikide ametiasutusi üles võtma vastu tõhusad eeskirjad kõrgharidusametuste välisrahastamise kohta, sealhulgas ranged ülemmäärad ja aruandlusnõuded;
127. rõhutab, et sarnased turvariskid ja intellektuaalomandi vargused toimuvad ka erasektoris, kus töötajatel on juurdepääs olulistele tehnoloogiatele ja ärisaladustele; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles julgustama nii akadeemilisi asutusi kui ka erasektorit looma ulatuslikke julgeoleku- ja nõuetele vastavuse programme, sealhulgas uute lepingute jaoks konkreetseid julgeolekukontrolle; märgib, et mõne kriitiliste teadusuuringute ja toodetega tegeleva professori või töötaja puhul võivad olla põhjendatud rangemad piirangud süsteemidele ja võrkudele juurdepääsule ning julgeolekukontrollile;
128. märgib, et läbivaadatud sinise kaardi direktiiv²⁵, mis lihtsustab kolmandatest riikidest pärit kvalifitseeritud rändajate ELi tulekut, võimaldab Euroopas asutatud Hiina ja Venemaa ettevõtetel kutsuda kvalifitseeritud rändajaid oma riikidest; märgib, et see võib raskendada liikmesriikide kontrolli nende kodanike sissevoolu üle, mis võib

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/1883 kolmandate riikide kodanike kõrgemat kvalifikatsiooni nõudva töö eesmärgil riiki sisenemise ja seal elamise tingimuste kohta, ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus 2009/50/EC, ELT L 382, 28.10.2021, lk 1.

põhjustada välissekkumise ohtu;

129. märgib, et kogu maailmas, eriti Euroopas, on üha rohkem Konfutsiuse instituute; märgib, et keeleõppe ja -koostöö keskus, mida varem nimetati Konfutsiuse instituudi peakorteriks või Hanbaniks (Hiina keelenõukogu rahvusvaheline büroo), mis vastutab kogu maailmas Konfutsiuse instituutide programmi eest, on osa Hiina parteiriigi propagandasüsteemist; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles toetama sõltumatuid hiina keele kursusi, millel ei ole Hiina riigi ja sellega seotud organisatsioonide osalust; usub, et hiljuti Rootsis loodud Hiina riiklik keskus võiks olla hea näide, kuidas suurendada Euroopas sõltumatut Hiina-kompetentsi;
130. on lisaks sellele seisukohal, et Konfutsiuse instituudid on Hiina majandushuvide ja Hiina luureteenistuse lobitöö platvormiks ning agentide ja spioonide värbamiseks; tuletab meelde, et paljud ülikoolid on otsustanud oma koostöö Konfutsiuse instituutidega Hiina spionaaži ja sekkumise ohu tõttu lõpetada, nagu tegid 2016. aastal Düsseldorfis, 2019. aastal Brüsseli (VUB ja ULB) ja 2020. aastal Hamburgi ning kõik Rootsi ülikoolid; nõuab, et ülikoolid mõtleksid rohkem oma praeguse koostöö üle, tagamaks, et see ei mõjuta nende akadeemilist vabadust; kutsub liikmesriike üles tähelepanelikult jälgima õppe-, uurimis- ja muud tegevust Konfutsiuse instituutides ning juhul, kui väidetav spionaaž või sekkumine on selgelt tõendatud, võtma täitemeid, et kaitsta Euroopa majanduslikku ja poliitilist suveräänsust, sealhulgas rahastamisest keeldumise või seotud instituutide litsentside tühistamise kaudu;
131. märgib, et välissekkumine võib toimuda ka usuinstitutsioonide mõjutamise ja kasutamise kaudu, näiteks Venemaa mõju õigeusu kirikutes, eelkõige Serbias, Montenegros, Bosnias ja Hertsegoviinas, eriti Republika Srpskas, Gruusias ja mingil määral Ukrainas, sealhulgas kohaliku elanikkonna hulgas erimeelsuste külvamine, kallutatud ajalookäsitluse arendamine ja ELi-vastase tegevuskava edendamine, ning Türgi valitsuse mõju mošeede kaudu Prantsusmaal ja Saksamaal või Saudi Araabia poolt kogu Euroopas asuvate salafistlike mošeede kaudu, propageerides radikaalset islamit, mis on vastuolus Euroopa väärtustega, ning soodustades džihadistliku tegevuse tekkimist; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama paremat koordineerimist usuinstitutsioonide kaitsmisel välissekkumise eest ning kontrollima ja suurendama rahastamise läbipaistvust; kutsub liikmesriike üles jälgima tähelepanelikult tegevust usuinstitutsioonides ning võtma vajaduse korral ja tõendite toel meetmeid, sealhulgas keeldudes rahastamisest või tühistades seotud institutsioonide litsentsid;
132. kutsub Euroopa välisteenistust üles viima läbi uuringu pahatahtlike riiklike osalejate leviku ja mõju kohta Euroopa mõttekodades, ülikoolides, usuorganisatsioonides ja meediaasutustes; kutsub kõiki ELi institutsioone ja liikmesriike üles tegema koostööd sidusrühmade ja ekspertidega ning pidama nendega süstemaatilist dialoogi, et täpselt kaardistada ja jälgida välismõju kultuuri-, akadeemilises ja usulises sfääris; nõuab, et Euroopa riiklikud ringhäälinguorganisatsioonid, sealhulgas naaberriikide ringhäälinguorganisatsioonid jagaksid rohkem sisu;
133. tunneb muret teadete pärast välissekkumise kohta Euroopa kohtusüsteemides; juhib erilist tähelepanu sellele, et Euroopa kohtud täidavad Venemaa otsuseid Kremli vastaste kohta; kutsub liikmesriike üles suurendama kohtutöötajate teadlikkust ja tegema koostööd kodanikuühiskonnaga, et vältida rahvusvahelise õiguslase koostöö ning

Euroopa kohtute kuritarvitamist välisriikide valitsuste poolt; kutsub Euroopa välis teenistust üles tellima uuringu välissekkumise leviku ja mõju kohta Euroopa kohtumenetlustes; märgib, et selle uuringu põhjal võib osutada vajalikuks teha ettepanekuid kohtumenetluste läbipaistvuse ja rahastamise nõuete muutmiseks;

Heidutus, omistamine ja kollektiivsed vastumeetmed, kaasa arvatud sanktsioonid

134. on seisukohal, et ELi poolt hiljuti kehtestatud sanktsioonirežiimid, nagu piiravad meetmed, millega takistada liitu või selle liikmesriike ähvardavaid küberründeid²⁶ ning kogu maailmas rakendatav inimõiguste rikkujate vastane ELi sanktsioonirežiim²⁷ (ELi Magnitski akt), mis võeti vastu vastavalt 17. mail 2019 ja 7. detsembril 2020, on näidanud lisaväärtust, pakkudes ELile väärtuslikke hoiatusvahendeid; kutsub komisjoni üles esitama seadusandliku ettepaneku uue temaatiliste sanktsioonide korra vastuvõtmiseks, et tegeleda tõsiste korruptsioonijuhtumitega; tuletab meelde, et küberrünnete ja inimõiguste sanktsioonirežiime on kasutatud kaks korda, vastavalt 2020. ja 2021. aastal; nõuab tungival, et küberturvalisuse sanktsioonide kord muudetak alaliseks ning palub liikmesriikidel täielikult jagada tõendeid ja kogutud luureandmeid, et neid kübersanktsioonide nimekirjade koostamisel arvesse võtta;
135. nõuab, et EL ja liikmesriigid võtaksid täiendavaid meetmeid välissekkumise, sh ulatuslike desinformatsioonikampaaniate, hübriidohtude ja hübriidsõja vastu, järgides täielikult väljendusvabadust ja teabevabadust, sealhulgas sanktsioonirežiimi kehtestamise vormis; on veendunud, et see peaks hõlmama sektoriüleste ja asümmeetriliste sanktsioonide raamistiku kehtestamist, samuti diplomaatilisi sanktsioone, reisikeelde, varade külmutamist ja ELi elamislubade äravõtmist välismaalastele ja nende pereliikmetele, kes on seotud välismaiste sekkumiskatsetega, mis peaks võimalikult täpselt olema suunatud otsustajatele ja organitele, kes vastutavad agressiivse tegevuse eest, vältides vastastikuste teenete keskkonda, järgides Euroopa Liidu lepingu artiklit 29 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 215 (piiravad meetmed), ning olema kindlalt integreeritud liidu ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) ning ÜJKP sambasse; kutsub liikmesriike üles muutma välis- ja sisese sekkumise ning desinformatsiooni välisasjade nõukogu päevakorra kindlaksmääratud punktiks; nõuab, et EL määratleks, mis on rahvusvaheliselt õigusvastane tegu, ja võtaks vastu miinimumkünnised vastumeetmete võtmiseks selle uue määratluse järgi ning sellega peaks kaasnema mõjuhindang, et tagada õiguskindlus; märgib, et nõukogul peaks olema võimalik otsustada välissekkumistega seotud sanktsioonide üle häälteenamusega, mitte ühehäälselt; on seisukohal, et riigid, kes tegelevad välissekkumise ja teabega manipuleerimisega, mille eesmärk on destabiliseerida olukorda ELis, peaksid oma otsuste eest maksma ning seisma silmitsi majanduslike ja/või mainet kahjustavate ja/või diplomaatiliste tagajärgedega; kutsub komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles esitama sellega seoses konkreetseid ettepanekuid;
136. rõhutab, et iga sanktsioonirežiim peab erilist tähelepanu pöörama kehtestatud sanktsioonide mõjule põhiõigustele ja -vabadustele, et tagada põhiõiguste harta järgimine, püüdes samal ajal säilitada demokraatlikke protsesse, inimõigusi ja -

²⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2019%3A129I%3ATOC>

²⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=OJ:L:2020:410I:TOC>

vabadusi, nagu need on määratletud aluslepingutes, ning olla täiesti läbipaistev seoses põhjendustega, mille alusel sanktsiooni rakendamise otsus on tehtud; rõhutab, et ELi tasandil on vaja suuremat selgust kohaldatavate sanktsioonide ulatuse ja mõju kohta seotud isikutele, nagu ELi kodanikud ja ettevõtted;

137. on seisukohal, et kuigi nende hübriidrännakute iseloom on erinev, võib nende oht Euroopa Liidu ja liikmesriikide väärtustele, põhihuvidele, julgeolekule, sõltumatussele ja terviklikkusele ning demokraatia, õigusriigi, inimõiguste ja rahvusvahelise õiguse ja põhiõiguste põhimõtete tugevdamisele ja toetamisele olla märkimisväärne nii rännakute ulatuse, laadi või kumulatiivse mõju poolest; väljendab heameelt asjaolu üle, et Euroopa demokraatia tegevuskavas nähakse ette, et komisjon ja Euroopa välisteenistus töötavad koos välja vahendid välissekkumise ja mõjutamise operatsioonideks, sealhulgas hübriidoperatsioonideks ning kolmandate osapoolte ja riikide poolt ELi vastu suunatud pahatahtlike rännakute selgeks omistamiseks;
138. juhib tähelepanu sellele, et rahvusvahelisel tasandil teadvustatakse üha enam, et teatud välissekkumise meetmed mõjutavad tõsiselt demokraatlikke protsesse ja mõjutavad õiguste või kohustuste teostamist; juhib sellega seoses tähelepanu 2018. aastal vastu võetud muudatustele Austraalia riikliku julgeoleku seaduse (spionaaž ja välissekkumine) muutmisaktis, mille eesmärk on kriminaliseerida välisosalejate varjatud ja petlik tegevus, nagu püüe sekkuda poliitilistesse või valitsuse protsessidesse, mõjutada õigusi või kohustusi või toetada välisriigi valitsuse luuretegevust, luues selleks uusi süütegusid, nagu näiteks nn tahtlik välissekkumine;
139. on teadlik, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõikele 3 peab liit tagama oma välistegevuse eri valdkondade ning nende ja muude poliitikavaldkondade vahelise järjepidevuse, nagu on määratletud aluslepingutes; juhib sellega seoses tähelepanu asjaolule, et välissekkumise, näiteks välismaiste terroristide ja ELis viibivaid isikuid mõjutavate rühmituste põhjustatud ohuga tegeleti ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta direktiiviga (EL) 2017/541 terrorismivastase võitluse kohta²⁸;
140. rõhutab, et sanktsioonide mõju tugevdamiseks tuleks need kehtestada kollektiivselt, tuginedes võimalusel koordineerimisele sarnaselt mõtleivate partneritega, kaasates rahvusvahelisi organisatsioone ja sõlmides rahvusvahelisi kokkuleppeid, kaaludes ka teistsugust reageerimist rünnetele; märgib, et kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaatriigid peaksid samuti kehtestama need sanktsioonid, et olla vastavuses ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga; märgib, et NATO on teinud hübriidohtude valdkonnas olulist tööd ja tuletab sellega seoses meelde NATO 14. juuni 2021. aasta kohtumise kommünikeed, milles kinnitati veel kord, et otsuse selle kohta, millal küberrünne toob kaasa NATO lepingu artikli 5 kohaldamise, teeb Põhja-Atlandi Nõukogu iga juhtumi puhul eraldi ning et märkimisväärse pahatahtliku kumulatiivse kübertegevuse mõju võib teatud tingimustel pidada relvastatud rännakuks²⁹; rõhutab, et EL ja NATO peaksid hübriidohtude suhtes võtma vastu tulevikku suunatud ja strateegilisema lähenemisviisi, keskendudes vaenlaste motiividele ja eesmärkidele, ning peaksid selgitama, millistel juhtudel on ELil paremad vahendid ohuga toimetulemiseks ja millised on nende võimete suhtelised eelised; tuletab meelde, et mitu ELi liikmesriiki

²⁸ ELT L 88, 31.3.2017, lk 6.

²⁹ https://www.nato.int/cps/en/natohq/news_185000.htm

ei ole NATO liikmed, kuid teevad sellest hoolimata koostööd NATOga, näiteks oma rahupartnerlusprogrammi ja partnerluse koostalitlusvõime algatuse kaudu, ning rõhutab seetõttu, et ELi ja NATO koostöö ei tohi piirata NATOsse mittekuuluvate ELi liikmesriikide, sealhulgas neutraalse poliitikaga liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsepoliitikat; rõhutab vastastikuse abi ja solidaarsuse tähtsust kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõikega 7 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 222 ning nõuab, et EL koostaks konkreetseid stsenaariumid nende artiklite aktiveerimiseks hüpoteetilise küberründe korral; kutsub ELi ja kõiki liikmesriike üles siduma seda küsimust oma suhete muude aspektidega sekkumise ja desinformatsioonikampaaniate taga olevate riikide, eelkõige Venemaa ja Hiina suhtes;

Ülemaailmne koostöö ja mitmepoolsus

141. tunnistab, et paljud demokraatlikud riigid kogu maailmas seisavad silmitsi sarnase destabiliseeriva tegevusega, mida viivad läbi välisriikide riiklikud ja valitsusvälised osalejad;
142. rõhutab, et sarnaselt mõtleivate riikide vahel on nendes üliolulistest küsimustes vaja partnerluse vormis ülemaailmset mitmepoolset koostööd asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, mis põhineks ühisel arusaamisel ja ühistel määratlustel, et kehtestada rahvusvahelised normid ja põhimõtted; rõhutab, kui oluline on mitmepoolsete organisatsioonide ajakohastamiseks tihe koostöö USA ja teiste sarnaselt meelestatud riikidega; väljendab sellega seoses heameelt demokraatia tippkohtumise üle ja loodab, et selle tulemuseks on konkreetseid ettepanekud ja meetmed, et võidelda kollektiivselt suurimate ohtudega, millega demokraatia tänapäeval silmitsi seisab;
143. on seisukohal, et ühise olukorratadlikkuse alusel peaksid sarnaselt mõtlevad partnerid vahetama parimaid tavasid ja määrama kindlaks ühised vastumeetmed nii ülemaailmsetele kui ka ühistele kohalikele ohtudele, sealhulgas kollektiivsed sanktsioonid, inimõiguste kaitse ja demokraatlikud standardid; nõuab, et EL juhiks arutelu välissekkumise õiguslike tagajärgede üle, edendaks ühiseid rahvusvahelisi määratlusi ja seostamiseskirju ning töötaks välja valimistesse sekkumisele reageerimise rahvusvahelise raamistiku, et kehtestada vabade ja vastupanuvõimeliste demokraatlike protsesside ülemaailmne tegevusjuhend;
144. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles kaaluma sobivaid rahvusvahelisi formaate, mis võimaldaks sellist partnerlust ja koostööd sarnaselt mõtleivate partnerite vahel; nõuab, et EL ja liikmesriigid algataksid ÜRO tasandil protsessi, et võtta vastu demokraatia edendamise ja kaitsmise ülemaailmne konventsioon, millega kehtestatakse välissekkumise ühine määratlus; nõuab, et EL teeks ettepaneku lisada konventsioonile ülemaailmne demokraatia kaitsevahendite kogum, mis sisaldaks ühismeetmeid ja sanktsioone välissekkumise vastu võitlemiseks;
145. väljendab heameelt NATO 14. juuni 2021. aasta avalduse üle, milles tunnistatakse, et küber-, hübriid- ja muud asümmeetrilised ohud, sealhulgas desinformatsioonikampaaniad, ning üha keerukamate uute ja murranguliste tehnoloogiate pahatahtlik kasutamine kujutavad endast üha suuremat probleemi; väljendab heameelt edusammude üle ELi ja NATO küberkaitsealases koostöös; väljendab heameelt selle üle, et Leedu on loonud piirkondliku küberkaitsekeskuse, mis

hõlmab USA-d ja idapartnerluse riike; toetab tihedamat koostööd partnerriikidega küberkaitse valdkonnas, mis puudutab teabe jagamist ja operatiivtööd; väljendab heameelt USA ja ELi vaheliste arutelude üle küberseirekaupade mitmepoolse ekspordikontrolli üle kaubandus- ja tehnoloogianõukogu raames;

146. väljendab heameelt juba loodud algatuste üle, eelkõige haldustasandil, et jagada reaalses teadmisi hübriidrünnakute, sealhulgas desinformatsiooniga seotud tegevuse seisuga kohta, näiteks Euroopa välis teenistuse loodud kiirhoiatussüsteem, mis on osaliselt avatud sarnaselt mõtlevatele kolmandatele riikidele, G7 loodud kiirreageerimismehhanism ja NATO luure- ja julgeoleku alane ühisosakond (NATO Joint Intelligence and Security Division);
147. rõhutab, et ülemaailmne koostöö peaks põhinema ühistel väärtustel, mis kajastuvad ühistes projektides, kaasates rahvusvahelisi organisatsioone, nagu OSCE ja UNESCO, ja demokraatliku suutlikkuse suurendamisel ning püsiva rahu ja julgeoleku loomisel riikides, mis seisavad silmitsi sarnaste välis sekkumise ohtudega; kutsub ELi üles looma Euroopa demokraatlik meediafond, et toetada sõltumatut ajakirjandust ELi (võimaliku) laienemise riikides ja naaberriikides ning kandidaatriikides ja potentsiaalsetes kandidaatriikides; juhib tähelepanu praktilistele vajadustele, mida naaberriikide sõltumatud ajakirjanikud regulaarselt mainivad, näiteks vajadus tehniliste töövahendite järele;
148. rõhutab tungivat vajadust tegeleda kliimaga seotud väärinfo ja desinformatsiooniga; tervitab COP26 jõupingutusi võtta vastu kliimaga seotud väärinfo ja desinformatsiooni üldine määratlus ning visandada selle lahendamiseks meetmed; nõuab, et tuginetaks sellistele mudelitele nagu valitsustevaheline kliimamuutuste rühm, et luua desinformatsiooni käsitlev ülemaailmne käitumisjuhend, mis oleks aluseks desinformatsiooni käsitlevale Pariisi kokkuleppele;
149. rõhutab, kui tähtis on anda kandidaatriikidele ja võimalikele kandidaatriikidele selge perspektiiv ning toetada partnerriike ja naaberriike, näiteks Lääne-Balkanil ning ELi ida- ja lõunanaabruses, kuna sellised riigid nagu Venemaa, Türgi ja Hiina püüavad kasutada neid riike infoga manipuleerimise ja hübriidsõja laboratooriumitena, et õõnestada ELi; on veendunud, et USA on oluline partner välis sekkumise, väärinfo levitamise kampaaniate ja hübriidohtude vastu võitlemisel nendes piirkondades; on eriti mures Serbia ja Ungari rolli pärast desinformatsiooni laialdasel levitamisel ümbritsevates riikides; rõhutab, et EL peaks neid riike toetama ja nendega koostööd tegema, nagu on sätestatud naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendi määruses³⁰; on seisukohal, et selle meetmed võivad seisneda ELi lisaväärtuse ja positiivse mõju edendamises piirkonnas, projektide rahastamises, mille eesmärk on tagada meediavabadus, tugevdada kodanikuühiskonda ja õigusriiki ning tõhustada koostööd meedia-, digitaal- ja infopädevuse valdkonnas, austades samal ajal nende riikide suveräänsust; nõuab sellega seoses Euroopa välis teenistuse suutlikkuse

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“, muudetakse otsust nr 466/2014/EL ja tunnistatakse see kehtetuks ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2017/1601 ja nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 480/2009, ELT L 209, 14.6.2021, lk 1.

suurendamist;

150. kutsub ELi ja selle liikmesriike üles süvendama koostööd Taiwaniga, et seista vastu pahatahtlike kolmandate riikide sekkumisele ja desinformatsioonikampaaniatele, sealhulgas jagama parimaid tavaid ja ühiseid lähenemisviise meediavabaduse ja ajakirjanduse edendamiseks, süvendama koostööd küberturvalisuse vallas ja võitluses küberohtude vastu, suurendama inimeste teadlikkust ja parandama üldist digikirjaoskust, et tugevdada meie demokraatlike süsteemide vastupanuvõimet; toetab suuremat koostööd Euroopa ja Taiwani asjaomaste valitsusasutuste, valitsusväliste organisatsioonide ja mõttekodade vahel selles valdkonnas;
151. kutsub Euroopa Parlamenti üles aktiivselt edendama ELi narratiivi ning etendama juhtivat rolli teabevahetuse edendamisel ja arutama parimaid tavaid partnerparlamentidega kogu maailmas, kasutades selleks oma parlamentidevaheliste delegatsioonide ulatuslikku võrgustikku ning demokraatia algatusi ja toetustegevusi, mida koordineerib Euroopa Parlamendi demokraatia toetamise ja valimiste koordineerimise rühm; rõhutab, kui oluline on teha tihedat koostööd kolmandate riikide parlamendiliikmetega, kasutades selleks kohandatud projekte, mis toetavad kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide Euroopa väljavaadet;
152. kutsub Euroopa välisteenistust üles tugevdama ELi delegatsioonide ja ELi ÜJKP missioonide rolli kolmandates riikides, et tugevdada nende võimet avastada ja lükata ümber desinformatsioonikampaaniaid, mida korraldavad välisriikide osalejad, ning rahastada haridusprojekte, mis tugevdavad demokraatlikke väärtusi ja põhiõigusi; soovib tungivalt luua Euroopa välisteenistuse algatatud strateegilise kommunikatsiooni keskus, et luua struktuurne koostöö desinformatsiooni ja välissekkumise vastu võitlemisel, mis peaks paiknema Taipeis; kutsub lisaks ELi delegatsioone üles aitama kaasa ELi võitlusele väärinfo vastu, tõlkides asjakohased ELi otsused, näiteks Euroopa Parlamendi kiireloomulised resolutsioonid, vastava riigi keelde;
153. nõuab, et ELi tulevases uues strateegilises kompassis käsitletak välisriikide pahatahtliku sekkumise küsimust;
154. nõuab, et Euroopa Parlamendis loodaks alaline institutsiooniline kord nende soovitude järelmeetmete jaoks, et käsitleda välissekkumist ja desinformatsiooni ELis süstemaatiliselt ka pärast INGE-erikomisjoni praeguseid volitusi; nõuab paremat institutsionaliseeritud teabevahetust komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja Euroopa Parlamendi vahel selle organi kaudu;
 - o
 - o o
155. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Taustteave

Kui Euroopa Parlament otsustas 18. juunil 2020 luua välissekkumist kõigisse ELi demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni käsitleva erikomisjoni, andis ta sellele mandaadi pakkuda pikaajalist lähenemisviisi, et käsitleda tõendeid välissekkumise kohta ELi ja selle liikmesriikide demokraatlikesse institutsioonidesse ja protsessidesse.

Aasta pärast komisjoni 23. septembri 2020. aasta asutamiskoosolekut saab raportöör erinevate ekspertide ja asjakohasel alal tegutsejate pikkade tunnistuste põhjal juba praegu kirjeldada ELi vastu suunatud agressiivse sekkumistegevuse vormide tegelikkust, kohaldamisala ulatust ja äärmuslikku keerukust, mille üle otsustavad ja mida rahastavad välisosalejad; raportöör võib samuti murelikult juhtida tähelepanu kohanemise kiirusele, volatiilsusele ja selle nähtuse kiirenemisele – seda läbi uute osalejate, uute narratiivide ja uute vahendite kaudu vaid ühe aasta jooksul.

Alates COVID-19-ga seotud uutest laiaulatuslikest desinformatsioonikampaaniatest kuni küberrünneteni riigiasutuste üksuste, sealhulgas rahvatervise infrastruktuuride vastu, alates sekkumisstrategiatest, mis hõlmavad eliidi kaasamist ja tööstuslikku lobitööd kuni poliitilise tegevuse varjatud rahastamiseni, alates akadeemiliste ja kultuurikeskuste kontrollimisest kuni riiklike diasporaade instrumentaliseerimiseni – meie komisjon on analüüsinud selle uut tüüpi sõjapidamise mitmetahulist ja dünaamilist mõõdet, mille eesmärk on õnnestada meie Euroopa demokraatlike ühiskondade sotsiaalset ühtekuuluvust ja vastastikust usaldust, et neid nõrgestada.

Komitee on õnneks olnud ka tunnistajaks teadlikkuse suurenemisele nendes olulistes küsimustes, sealhulgas ühisele arusaamale, et EL ja selle liikmesriigid peaksid saama kiiresti varustatud täieõigusliku vastupidavuspoliitika ja heidutusvahenditega, mis põhinevad kogu ühiskonda hõlmaval lähenemisviisil, võimaldades neil võidelda igasuguste hübriidohtude ja -rännakutega ning seega kaitsta demokraatia kestlikku toimimist.

ELi vastupanuvõime suurendamine olukorrateadlikkuse, meedia- ja infopädevuse ning hariduse kaudu

On selge, et tugev kaitse välissekkumise vastu põhineb eelkõige olukorrateadlikkusel. Selle saavutamiseks on meil kaks olulist sammu: esiteks peame jälgima, kaardistama ja analüüsima erinevaid sekkuvaid rünnakuid, et saaksime ohust täielikult aru; teiseks peame tagama, et kõik, kes peavad seda teadma, oleksid sellest analüüsist teadlikud.

On palju teadlasi, kodanikuühiskonna organisatsioone, ajakirjanikke ja riiklike või Euroopa institutsioonide töötajaid, kes teevad ohtu uurides suurepäraseid töid. Oleme INGEs neist paljudega kohtunud. Euroopa tasandil hindab raportöör eriti kõrgelt Euroopa välisteenistuste strateegilise kommunikatsiooni tööruhmade töid. Siiski peame seda edasi arendama. Me ei saa leppida sellega, et endiselt ei ole tööruhma, mis jälgiks Hiinast lähtuvat sekkumist.

Samuti peame tagama, et tähelepanekud jõuavad laiema publikuni. Olulised on nii sihipärased koolitused inimestele, kellel on välissekkumise suhtes tundlikud ülesanded, kui ka üldised teadlikkuse suurendamise kampaaniad. Selles kontekstis on meediapädevuse ja

digikirjaoskuse alane haridus väga oluline, et anda kodanikele võimalus paremini tõlgendada ja hinnata teavet, millega nad kokku puutuvad.

Ajakirjanikel on oluline roll kvaliteetse arutelu tagamisel. Kahjuks on nad digitaliseerimise tõttu rahaliselt kannatanud, eriti kuna reklaamisüsteemid näivad eelistavat emotsionaalset sisu, sealhulgas arvamusi ja desinformatsiooni, kvaliteetsele ajakirjandusele. Üksikud ajakirjanikud langevad sageli ka ahistamise ja organiseeritud ähvarduste ohvriks, kui nad kajastavad tundlikke teemasid. Kuigi on oluline kaitsta kvaliteetmeedia sõltumatust, on oluline uurida ka võimalusi, kuidas toetada uudisteagentuure ja ajakirjanikke nii rahaliselt kui ka ahistamise vastu.

Välissekkumine veebiplatvormide kaudu

On selge, et praegune platvormide kaudu leviva teabe süsteem toob kaasa keerulise veebikliima, kus desinformatsioon ja muud liiki teabega manipuleerimine õitseb. Teated tundlike andmete lekkimise ja müügi kohta, radikaliseerivat sisu propageerivad algoritmid ning platvormid, mis pigistavad silma kinni seaduse või oma tingimuste selge rikkumise ees, on nii tavalised, et me peaaegu harjume sellega ja lõpetame ärritumise. Peame selle lõpetama.

Arutelud ekspertidega on mind veennud, et praegune iseregulatsioonimeetod ei toimi ja see tuleb asendada siduvate eeskirjadega. Me ei saa leppida sellega, et välisosalejad võivad vabalt manipuleerida veebiplahvise sisuga, mida me platvormide kaudu tarvitame, või kuritarvitada reklaamisüsteeme nii, et reklaamijad aitavad neid tahtmatult rahastada. Samuti ei saa me nõustuda sellega, et platvormidel lubatakse ilma tagajärgedeta selleks mitte midagi teha.

Tõsi, on toimunud palju arenguid, nii platvormide endi algatusel kui ka avalike meetmete, näiteks tegevusjuhendi kaudu. Kuid ilma sisulise läbipaistvusega on võimatu teha endale ettekujutust nende meetmete mõjust. Samuti on oluline, et tegevusjuhendil, mis on oma olemuselt vabatahtlik, oleks tõhus jõustamismehhanism ja et seda täiendaks tugev õigusakt. Lisaks sellele on hämmastav, kui palju sekkumisvastaseid meetmeid kasutatakse ainult ingliskeelse või väga piiratud arvu keelte sisu puhul. Me ei saa nõustuda olukorraga, kus läti, bulgaaria, kreeka või isegi prantsuse või saksa keelt kõnelevad inimesed saavad palju vähem kaitset võrgumaniplatsioonist eest kui inglise keelt emakeelena kõnelevad inimesed ainult seetõttu, et platvormid seavad esikohale ingliskeelse sisu.

Elutähtsad taristud ja strateegilised sektorid

Elutähtsad taristud on majanduse ja ühiskonna toimimiseks hädavajalikud. Elutähtsate sektorite paremaks kaitsmiseks on vaja kooskõlastatud ja ühiseid jõupingutusi kõigis sektorites ja erinevatel tasanditel – ELi, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Komisjoni uus direktiiv kriitilise tähtsusega üksuste vastupidavuse suurendamiseks on oluline lähtepunkt. Raportöör on siiski seisukohal, et elutähtsate taristute loetelu tuleks täiendada nii meedia- kui ka valimistaristuga, arvestades nende otsustavat tähtsust ELi ja selle liikmesriikide toimimise tagamisel, ning et tulevikus tuleks lubada paindlikkust uute strateegiliste sektorite lisamisel. On ülimalt oluline, et direktiiv säilitaks lihtsalt kohandatava lähenemisviisi, mis võimaldaks kiiret ajakohastamist ja muutmist.

Lisaks sellele tekitab elutähtsate taristute sõltuvus nii välisinvesteeringutest kui ka välismaistest tehnoloogiatarbijatest palju ohte nende taristute autonoomsele toimimisele. ELi püüdlused strateegilise autonoomia ja digitaalse suveräänsuse suunas on seetõttu nende

ohtude vastu võitlemisel väga olulised.

Poliitilise tegevuse varjatud rahastamine välisosalejate ja -rahastajate poolt

Usaldusväärsed tõendid näitavad, et välisosalejad on kampaaniate ajal varjatud rahastamistoimingute kaudu aktiivselt sekkunud Euroopa riikide demokraatlikesse valimistesse ja referendumitesse.

Need pahatahtlikud operatsioonid seavad ohtu ELis korraldatud valimiste tervikkuse, sest nad toovad kaasa ebaausa konkurentsi erakondade ja kandidaatide vahel, eraldades täiendavaid vahendeid mõnele erakonnale – tavaliselt ELi-vastastele erakondadele –, mida ametlikes valimiskampaania avaldustes ei arvestata.

Demokraatia kindlustamise liidu 2020. aasta varjatud välisrahastamise aruande¹ kohaselt on Venemaa, Hiina ja teised autoritaarsed režiimid suunanud viimase kümne aasta jooksul juba üle 300 miljoni dollari 33 riiki, et sekkuda demokraatlikesse protsessidesse rohkem kui 100 korda, ning pooled neist juhtumitest on seotud Venemaa tegevusega Euroopas.

Mõned neist toimingutest ei ole isegi ebaseaduslikud: nad kasutavad ära mitmeid lünki, mis eksisteerivad liikmesriikide vahel, kelle siseriiklike valimiseaduste sätted, mis on seotud poliitilise tegevuse rahastamisega, ei ole ELi tasandil ühtlustatud.

Küberturvalisus ja vastupanuvõime küberrünnete

Teenuste kasvav digitaliseerimine on suurendanud elutähtsa taristu sõltuvust veebisüsteemidest, suurendades seeläbi haavatavust küberrünnete ja andmete lekkimise suhtes. Viimastel aastatel on küberrünnete arv kasvanud, mille sihtmärgiks on strateegilised sektorid, nagu Euroopa Raviamet (EMA) ja Norra parlament.

Killustunud suutlikkus ja võimekus ning inim- ja finantsressursside vähesus näitavad ELi haavatavust küberrünnete suhtes. Küberründed on piiriülesed. Seepärast on hädavajalik, et EL investeeriks kiiresti oma strateegilisse digitaalsesse suutlikkusse ja võimekusse, eraldades küberturvalisusele täiendavaid inim- ja finantsressursse ning tagades samal ajal, et kõikides liikmesriikides saavutatakse ühine kõrge küberturvalisuse tase. ELi 2020. aasta küberturvalisuse strateegia ja küberturvalisuse 2. direktiiv on olulised ettepanekud ELi küberturvalisuse parandamiseks, mida tulevikus tugevdatakse kübervastupidavusvõime õigusakti ja Euroopa küberkaitsepoliitikaga.

Lisaks sellele tuleks kiiresti tegeleda spioonitarkvara probleemiga, nagu seda on Pegasus, tugevdades õigusraamistikku, et võtta selliste tarkvarade levitajad, kasutajad ja kuritarvitajad vastutusele.

ELi liikmesriikide, institutsioonide, ametite, delegatsioonide ja missioonide kaitse

Küberturvalisust ei tuleks parandada mitte ainult liikmesriikides, vaid ka ELi institutsioonide vahel. Hiljutised ELi institutsioonide vastu suunatud küberründed on rõhutanud vajadust tugeva institutsioonidevahelise koostöö järele küberrünnete avastamiseks, jälgimiseks ja teabe

¹ <https://securingdemocracy.gmfus.org/covert-foreign-money/>

jagamiseks küberrünnete ajal ja/või nende ennetamiseks. Euroopa institutsioonid on juba võtnud meetmeid oma küberturvalisuse tugevdamiseks ning neil on olemas vahendid küberrünnete koordineerimiseks ja avastamiseks, näiteks CERT-EU, ENISA ja tulevane ühine küberüksus.

Siiski tuleks teha rohkem. Kõigepealt tuleks suurendada nii inim- kui ka finantsressursse, et tulla toime pidevalt arenevate ohtudega seotud probleemidega. Teiseks peaksid ELi institutsioonid oma teenused ja võrgud põhjalikult läbi vaatama, et vähendada turvariske ja tagada, et institutsioonide turvalisus ei sõltuks välismaistest tehnoloogiatest. Lõpuks tuleks tagada kõigi töötajate teadlikkuse suurendamine ning nõuetekohane koolitus ja juhendamine, et vähendada ja käsitleda küberalaseid ja muid julgeolekuohte;

Ülemailmsete osalejate sekkumine eliidi kaasamise, rahvuslike diasporaade, ülikoolide ja kultuurisündmuste kaudu

Teine saadaval olev võimalus välisriikidele, kes soovivad sekkuda ELi toimimisse, on sekkumine inimeste kaudu.

Eliidi kaasamine ehk koopteerimine on kahjuks laialt levinud nähtus, mille tuntuim vorm on endiste kõrgetasemeliste Euroopa poliitikute ja riigiametnike palkamine välisriikide kontrolli all olevate ettevõtete poolt, vastutasuks nende avaliku mandaadi või ametiülesannete käigus omandatud teadmiste jagamise eest. Nende teadmisi, mis sageli põhinevad konfidentsiaalsel teabel ja kontaktidel, kasutatakse seejärel ELi ja selle liikmesriikide strateegiliste huvide arvelt. Need toimingud on sageli kombineeritud tööstusliku lobitöö strateegiaga, kus majanduslikud ja poliitilised eesmärgid on ühendatud.

Teine inimeste kaudu toimuva sekkumise vorm on ülikoolide, koolide ning kultuuri- ja religioossete keskuste kasvav mõjutamine ja viimaks kontrollimine välisriikide agentide poolt, kui tegemist on konkreetse välisriigi jaoks oluliste teemadega. See, kuidas Konfutsiuse instituudid, mis on äsja saanud nimeks „Keeleõppe- ja koostöökeskused“, püüavad kontrollida igasugust Hiinaga seotud teadustööd, õpetamist või isegi kultuurinäitusi paljudes Euroopa ülikoolides ja muuseumides, on elav näide sellisest praktikast. Ka teised riigid on selles valdkonnas väga aktiivsed, näiteks Venemaa õiguse kirikute kaudu.

Selline sekkumise vorm saab suuresti kasu jõupingutustest kontrollida ELis elavat rahvuslikku diasporaad, mis kujutab endast potentsiaalset tohutut mõjuvõimu Euroopa ühiskondade eri kihtides. Nende jõupingutuste eesmärk on ka välismaal elavate poliitiliste oponentide vaigistamine.

Heidutus, omistamine ja kollektiivsed vastumeetmed, kaasa arvatud sanktsioonid

EL ja selle liikmesriigid peavad looma usaldusväärsed heidutusvahendid. Kusjuures ELil ja selle liikmesriikidel ei ole praegu konkreetset sanktsioonide režiimi, mis käsitleks välisriikide osalejate poolt korraldatavat välissekkumist ja desinformatsioonikampaaniaid.

Raportöör on teadlik õiguslikest probleemidest, mis võivad tekkida sellise sanktsioonirežiimi kehtestamisel, sealhulgas vajadusest määratleda täpselt kuritegude tunnused ja nende võimalik kumulatiivne mõju kooskõlas ELi ja rahvusvahelise õigusega.

Raportöör leiab siiski, et EL võib saada kasulikku inspiratsiooni sellest, mida teised partnerid

on selles valdkonnas teinud, nagu Austraalia, kes on määratlenud, mis on nn tahtlik välissekkumine, ning kriminaliseerinud välisosalejate varjatud ja petliku tegevuse.

Raportöör arvab ka, et me saame tugineda ELi tasandil juba olemasolevatele meetmetele, eelkõige ELi ja selle liikmesriike ähvardavate küberrünnete vastu suunatud piiravate meetmete režiimile, mida on eelmisel aastal kahel korral kasutatud.

Lõpetuseks rõhutame vajadust teha tihedat koostööd meie rahvusvaheliste partneritega mis tahes sanktsioonirežiimi osas, et kehtestada sanktsioone ühiselt, et suurendada tõhusust ja heidutavat mõju.

Demokraatia vastu suunatud agressiivsete sekkumisoperatsioonide eest vastutavad välismaised üksused ei tohiks eeldada, et nende destabiliseerimiskampaaniad jäävad ilma tagajärgedeta.

Ülemaailmne koostöö ja mitmepoolsus

EL ei ole kaugeltki ainus demokraatlik ala maailmas, mis seisab silmitsi üha agressiivsema välise sekkumistegevusega. Paljud teised riigid – nii arenenud riigid kui ka arengumaad – on samuti sellise tegevuse sihtmärgiks, nii Hiina kui ka Venemaa ja teiste autoritaarsete režiimide poolt, mis taotleavad alati sama eesmärki: demokraatliku toimimise õõnestamine, et saavutada mõjuvõimu.

Peame koondama sarnaselt mõtlevad partnerid, et lahendada need probleemid kooskõlastatult, tuginedes demokraatlike riikide partnerlusele.

Esiteks peame kokku leppima ühistes määratlustes ja jagama arusaama sellest, mis on praegu kaalul, et leppida kokku rahvusvahelistes normides ja standardites.

Järgmisi küsimusi tuleks täpselt ja ühiselt käsitleda ja neile vastata: Mis on agressiivne välissekkumine? Kuidas õiguslikult kvalifitseerida välisriigi poolt korraldatud desinformatsiooni- ja manipulatsioonitoiminguid? Kuidas saame neid ohte ja rünnakuid määratleda kuritegudena? Millise kollektiivse sanktsioonirežiimi võiks kehtestada?

Seejärel peaks ülemaailmne koostöö põhinema parimate tavade vahetamisel ja konkreetsete projektide juhtimisel. Euroopa Parlamendil oleks siinkohal oma ulatusliku parlamentidevaheliste foorumite võrgustiku kaudu juhtiv roll, samuti ELi delegatsioonidel kolmandates riikides.

Töömeetodid

Sõltumata meie poliitilistest seisukohtadest erinevate õigusaktide suhtes ja meie värvidest poliitilisel spektril, oleme INGE liikmetena ühisel seisukohal, et meie demokraatia peab olema välissekkumise katsete suhtes vastupidav. Seetõttu oleme oma töö komisjonis rajanud fraktsioonide vahelisele tihedale koostööle. Koordinaatorid otsustasid koos esimehega, milliseid eksperte kutsuda ja milliseid uuringuid tellida. Raportöörina olen oma koostamistöö käigus regulaarselt konsulteerinud variraportööridega.

Temaatilisel võime eristada diagnoosimise etappi ja lahendusele keskendunud etappi. Esimeses etapis kaasasime eksperte, kes aitasid meil mõista ohte ja meetodeid kõigis nende

variatsioonides. Mandaadist juhindudes korraldasime mitmeid kuulamisi, mis käsitlesid sekkumist avalikku ja erasfääri ning uurisid erinevate välisosalejate meetodeid. Lahendustele keskendunud etapis keskendus INGE tuvastatud probleemide ennetamiseks ja nendega võitlemiseks võimalike vahendite ja strateegiade kindlaksmääramisele.

INGE tellis ka kuus uuringut ja kutsus nende autorid oma tulemusi tutvustama. COVID-19 pandeemiaga seotud tervishoiualane olukord ei võimaldanud meil alates INGE loomisest kahe esimese poolaasta jooksul ühtegi lähetust korraldada. Käesoleva artikli kirjutamise ajal tulid INGE liikmed aga just tagasi esimeselt edukalt missioonilt Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ametisse (ENISA) Ateenas, Kreekas. Kavas on veel kolm lähetust: Taipeisse, Pariisi ja Washingtoni.

Oma soovitude edasiseks ettevalmistamiseks koostasime kaks küsimust suuliste vastuste saamiseks. 2021. aasta juulis küsisime asepresidendi ja kõrge esindaja Josep Borrelli käest, kuidas ta kavatseb kõrvaldada Euroopa välisestuse strateegilise kommunikatsiooni töörühmade ressursside ja mandaadi puudumise ning nõuetekohaste sanktsioonide puudumise sekkuvate välisosalejate suhtes. 2021. aasta oktoobris küsisime komisjoni asepresidendilt Véra Jourovalt, kuidas ta kavatseb tagada, et valdkondade ja poliitiliste tasandite vahelise koordineerimise puudumine ei suurendaks välissekkumise ohtu, ning kuidas parandada algoritmide läbipaistvust ja toetada meediapädevust.

Üks meie peamisi järeltulejaid oli koostöö ja teabevahetuse olulisus nii ülemaailmselt kui ka valitsemistasandite ja eri sektorite vahel ELis. Seepärast oleme algusest peale kutsunud oma kohtumistele ka teisi komiteesid ja delegatsioone, kelle pädevus on seotud välissekkumisega. Nende sõsarametite oskusteave rikastas arutelusid, mida pidasime kutsutud külalistega, ja tagas, et meie kuulamistel saadud teadmised jõuavad tavakomiteedesse, mis töötavad vastavate seadusandlike ettepanekutega.

Üks oluline sündmus on parlamentidevaheline kohtumine, mida korraldame 2021. aasta novembris. See kohtumine ELi riikide parlamendiliikmete ja sarnaselt mõtlevate ülemaailmsete partnerite rühma vahel annab olulise võimaluse üksteiselt õppida ning arutada ühiseid probleeme ja lahendusi.

Käesoleva aruande ettevalmistamiseks koostas raportöör neli töödokumenti: Välissekkumise kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni kohta, poliitilise tegevuse varjatud rahastamise kohta välisrahastajate poolt, veebiplatvormide kaudu toimuva välissekkumise kohta ja ELi hübriidohtudele vastupanuvõime suurendamise kohta.

Lisaks kõigile nimetatud ametlikele kohtumistele kogus raportöör teadmisi kohtumiste, konverentsidel osalemise ning uuringute ja uudistartiklite põhjaliku lugemise kaudu.

Koostöö teiste Euroopa Parlamendi ja ELi ametitega

Meie volituste valdkondadevahelise iseloomu tõttu kutsus INGE kokku ja arutas välissekkumise erinevaid aspekte viie volinikuga:

- Véra Jourová, väärtuste ja läbipaistvuse valdkonna asepresident,
- Margaritis Schinas, euroopaliku eluviisi edendamise valdkonna asepresident,

- Josep Borrell, Euroopa Komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja,
- Thierry Breton, siseturuvolinik, ning
- Margrethe Vestager, Euroopa digiajastule ja konkurentsile vastavaks muutmise valdkonna juhtiv asepresident.

Meil oli ka mitmeid arutelusid komisjoni ja Euroopa välisteenistuse töötajatega ning koos CONT-komisjoniga toimus erikohtumine Euroopa Kontrollikojaga seoses selle eriaruandega 09/2021: „ELi mõjutav väärinfo: probleemiga tegeletakse, kuid seda ei ole veel lahendatud“.

INGE-erikomisjon on koostanud koostööplaani ka mitme Euroopa Parlamendi komisjoniga, kellega tal on ühiseid pädevusi. INGEL on seni üksteist komiteed ja üksteist delegatsiooni.

Välisekspertid

Välissekkumist kõigisse ELi demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni käsitlev erikomisjon on taotlenud välisekspertiisi järgmistel teemadel, mis on komitee käimasoleva töö seisukohalt olulised:

- Desinformatsioon – kaardistamine ja lahendused, sealhulgas platvormide reguleerimine
- Rahastamine – kaardistamine ja lahendused
- Taristud
- Hübridohtude vastu võitlemisel kogu ühiskonda hõlmava lähenemisviisi parimad tavad.
- Desinformatsioonikampaaniate mõju sisserändajatele, LGBTI- ja vähemusgruppidele.
- Autoritaarsete režiimide väärkasutamisest saadud õppetunnid.

Ülevaade välisekspertide kuulamistest

Temaatilised kuulamised:

- **Hübridohtud, desinformatsioon ja polarisatsioon – institutsiooniline ülevaade**, 24. september 2020,
- **Valimistesse sekkumine, erakondade rahastamine ja sotsiaalmeedia platvormid – ülevaade**, 2. oktoober 2020,
- **Kuidas välissekkumine suveräänsust kahjustab: meie idanaabrite näide**, 21. oktoober 2020,
- **Välissekkumine avalikus sfääris: Faktide kontrollimine, sotsiaalmeedia platvormid ja nende kasutamine desinformatsiooni ja välissekkumise puhul ning vastupanuvõime suurendamine**, 26. oktoober 2020 ja 9. november 2020,

- **Välissekkumine poliitilises sfääris: Välissekkumine valimiste kulgu, sh küberrünnete, andmete lekitamise ja pahatahtliku kommunikatsiooni kaudu,** 12. november 2020,
- **Välissekkumine poliitilises sfääris: Poliitiline rahastamine kolmandatest riikidest pärit seaduslike ning ebaseaduslike kanalite ja libaannetajate poolt,** 2. detsember 2020,
- **Ajakirjandus vs propaganda,** 11. detsember 2020,
- **Kolmandate riikide sekkumisest tingitud võimalikud ohud geopoliitilises kontekstis,** 25. jaanuar 2021 ja 1. veebruar 2021,
- **Strateegiline teabevahetus välissekkumise vastu võitlemiseks,** 22. veebruar 2021,
- **Erakondade ja kampaaniate rahastamise läbipaistvamaks muutmise teemal: milliseid norme me ELis vajame?,** 23. veebruar 2021,
- **Demokraatia internetis: millised on ohud? Kuidas ennast kaitsta?,** 17. märts 2021,
- **Välissekkumine abordivastaste organisatsioonide rahastamisse ELis,** 25. märts 2021,
- **Tehnoloogia areng ja desinformatsiooni reguleerimise võimalused: sekkumine reklaami kaudu,** 13. aprill 2021,
- **Tehnoloogia areng ja desinformatsiooni reguleerimise võimalused,** 15. aprill 2021,
- **Arvamuste vahetus Mihhail Hodorkovskiga (Dossier Centeri asutaja),** 10. mai 2021,
- **Kuulamine sotsiaalmeedia platvormide rolli teemal seoses desinformatsiooni koostamise ja levitamise ning selle kindlakstegemise ja tõkestamisega,** 10. mai 2021,
- **Kuidas ajalugu, kultuur ja haridus saavad võidelda desinformatsiooni vastu,** 15. juuni 2021,
- **Desinformatsioon ja diskrimineerimine,** 12. juuli 2021,
- **Euroopa demokraatia tegevuskava ja digiteenuste õigusakt ning muud ELi vahendid: kuidas saavad ettepanekud kaitsta demokraatlikke protsesse ELis välissekkumise eest, ning edasised sammud,** 2. september 2021,
- **Sanktsioonid ja kollektiivsed vastumeetmed,** 2. september 2021.

Arvamuste vahetused:

- **Hariduse, meedia ja kultuuri roll desinformatsiooni ja välissekkumise vastu võitlemisel,** 9. september 2021,

- **Välissekkumine ning Euroopa poliitikute ja institutsioonide järele luuramine,** 9. september 2021,
- **ELi institutsioonide turvalisus: vastumeetmed küberrünnakute eskaleerumisele,** 9. september 2021,
- **Välissekkumise/desinformatsiooniga seonduv majanduslik kahju, sealhulgas andmeturg,** 14. oktoober 2021.

VÄHEMUSE SEISUKOHT, MILLE ON FRAKTSIOONI THE LEFT NIMEL ESITANUD CLARE DALY

Välissekkumine on tõsine sotsiaalne kahju, mis väärib erilist tähelepanu, kuid see ei ole uus nähtus ja selle all ei kannata üksnes Euroopa. Demokraatlikesse protsessidesse sekkumise näidetest Euroopa Liidus on kõige tulemusrikkam ja süstemaatilisem nii välis- kui ka Euroopa kapitali suur kontsentreerumine, mis mõjutab õigusloomet ja poliitika kujundamist.

Enamik INGE-erikomisjoni liikmeid vaevu tunnistab seda; selle asemel järgitakse spekulatiivset narratiivi Euroopast kui ohvrilt, kes kannatab pahatahtlike geopoliitiliste vastaste käes. Uurimist kasutati selleks, et puhuda suureks Venemaa ja Hiina sekkumise ohtu, ignoreerida Euroopa poliitilise legitiimsuse kriisi olulisi põhjuseid, häbimärgistada ELi ametlikust välispoliitikast lahknevat suhtumist ning luua julgeolekuga seotud põhjused sõnavabaduse ja muude põhiõiguste piiramiseks.

Selle tulemusel koostatud aruandes puudub seega tasakaal ja objektiivsus sel määral, et see ise kujutab endast desinformatsiooni. Atlandi-üledest ja NATO mõttekodadest saadud „eksperditeadmiste“ levimist ning lobitööd nende huvides, kes saavad konfliktist kasu, tuleb pidada välissekkumise vormiks. Poliitiline suund, mille see aruanne liidule annab, tekitab Euroopa ühiskondade demokraatlikule olemusele tõsist ja pikaajalist kahju. Järeltulevad põlved peavad seda dokumenti kahetsusväärseks.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	25.1.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 25 -: 8 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Vladimír Bilčík, Andrea Bocskor, Ioan-Rareș Bogdan, Jorge Buxadé Villalba, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Anna Júlia Donáth, Marco Dreosto, Nicolaus Fest, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Markéta Gregorová, Bart Groothuis, Balázs Hidvéghi, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Nathalie Loiseau, Juan Fernando López Aguilar, Morten Løkkegaard, Pierfrancesco Majorino, Lukas Mandl, Thierry Mariani, Dace Melbārde, Maite Pagazaurtundúa, Tonino Picula, Manu Pineda, Robert Roos, Andreas Schieder, Sabine Verheyen, Viola Von Cramon-Taubadel, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Clare Daly, Petra Kammerevert

NIMELINE HÄÄLETUS

Final vote – Draft as amended (Roll-call vote)	+ 25/8/1
---	-------------

NIMELISE HÄÄLETUSE TULEMUSED

Nimeline hääletus: Lõpphääletus

25	+
ECR	Dace Melbārde
PPE	Vladimír Bilčík, Ioan-Rareș Bogdan, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Sabine Verheyen, Javier Zarzalejos
Renew	Anna Júlia Donáth, Bart Groothuis, Nathalie Loiseau, Morten Løkkegaard, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Petra Kammerevert, Juan Fernando López Aguilar, Pierfrancesco Majorino, Tonino Picula, Andreas Schieder
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Markéta Gregorová, Viola Von Cramon-Taubadel

8	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Robert Roos
ID	Nicolaus Fest, Thierry Mariani
NI	Andrea Bocskor, Balázs Hidvéghi
The Left	Clare Daly, Manu Pineda

1	0
ID	Marco Dreosto